

ΠΡΩΤΟΚΟΛΛΟ
ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ
ΕΝΕΡΓΕΙΑΣ
ΚΑΙ ΚΛΙΜΑΤΟΣ
Κ.Ε.Μ.Π. Α.Ε.
Αγίου Πνεύματος, Αθήνας
3373

Κωδ.: 6313

πηγή

[Ενημέρωσης & ΠΡΟΒΛΗΜΑΤΙΣΜΟΥ]

ΤΕΥΧΟΣ 60

ΤΡΙΜΗΝΙΑΙΑ ΕΚΔΟΣΗ ΤΩΝ ΔΗΜΟΣΙΩΝ ΣΧΕΣΕΩΝ ΤΗΣ ΕΥΔΑΠ ΙΟΥΛΙΟΣ • ΑΥΓΟΥΣΤΟΣ • ΣΕΠΤΕΜΒΡΙΟΣ • 2010

ΣΥΝΤΕΛΕΣΤΕΣ

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΑ

Ιδιοκτησία - Έδρα

ΕΥΔΑΠ Α.Ε.

Ωρωπού 156, 111 46 Γαλάτσι - Αττικής

Κωδικός: 6313

Εκδότης

Γεώργιος Ζουρίδης

Πολιτικός Μηχανικός - Υγιεινολόγος

Διευθυντής Δημοσίων Σχέσεων

και Επικοινωνίας

Τηλ.: 210 7495420-21, 210 2144098,

210 2144184

Fax : 210 7495381, 210 2144185

E-mail: pubrel@eydap.gr

Υπεύθυνος Σύνταξης

Γεώργιος Ζουρίδης

Βοηθοί Σύνταξης

Χρυσούλα Λουκάκη

Ευαγγελία Σαδίκη

Συ συνεργάτες Τεύχους 60

Μιλτιάδης Σάρρος

Χρήστος Αγγελόπουλος

Δημήτρης Χαλιβελάκης

Νικόλαος Κατεινάς

Ευθύμιος Λύτρας

Ειρήνη Υφαντίδου

Μαργαρίτα Γκαμαλέτσου

Λαμπρινή Τζαμουράνη

Ναυσικά Καρούσου

Όλγα Τσιμιδάκη

Τάσος Μήτσιος

Γιώργος Σαχίνης

Χρυσούλα Λουκάκη

Ευαγγελία Σαδίκη

Επεξεργασία κειμένων

Διεύθυνση Δημοσίων Σχέσεων

και Επικοινωνίας

Τεχνική Επιμέλεια

Γεώργιος Ζουρίδης

Art Directors

Νάσος Γρηγοράτος

Βεατρίκη Τζένου

Διαχωρισμού/Εκτύπωση

ICON-NET - Αναστάσιος Κουρεντής

Σελ. 1

Editorial

Σελ. 2

Συνέντευξη του Προέδρου του Δ.Σ. της ΕΥΔΑΠ κ. Λέκκα

Σελ. 6

Συνάντηση Διευθύνοντος Συμβούλου και Προσωπικού της ΕΥΔΑΠ στο Στάδιο Ειρήνης και Φιλίας. *Επιμελείται η κα Λουκάκη.*

Σελ. 11

Αναδιάρθρωση του Εταιρικού Οργανογράμματος

Σελ. 12

Ανάπτυξη νέων δραστηριοτήτων στην Ελλάδα και στο Εξωτερικό
Επιμελείται ο κ. Σάρρος.

Σελ. 16

Σχολή Μαθητείας ΕΥΔΑΠ: Ουτοπία ή ένα υλοποιήσιμο όραμα;
Επιμελείται ο κ. Κατεινάς.

Σελ. 18

Η ρύπανση του Ασωπού: Μια περίπτωση που μας απασχολεί...
Επιμελείται ο κ. Ζουρίδης.

Σελ. 20

Μικρά και μεγάλα μυστικά για το εξασθενές χρώμιο.
Επιμελείται ο κ. Λύτρας.

Σελ. 22

• Συνάντηση στελεχών για τη νέα ιστοσελίδα της ΕΥΔΑΠ. *Επιμελείται η κα Σαδίκη.*
• Εισήγηση της ΕΥΔΑΠ στην Ημερίδα του ΚΑΠΕ. *Επιμελείται η κα Καρούσου.*

Σελ. 23

Συμμετοχή της ΕΥΔΑΠ στο Συνέδριο «7th Analytical Aegean Chemistry Days».
Επιμελείται ο κ. Λύτρας.

Σελ. 24

ΕΤΑΙΡΙΚΗ ΚΟΙΝΩΝΙΚΗ ΕΥΘΥΝΗ.
Μετανάστριες στον χώρο εργασίας: Απειλή...; Η μήπως ευκαιρία για τις ελληνικές επιχειρήσεις; *Επιμελείται η κα Γκαμαλέτσου.*

Σελ. 25

ΑΠΟΦΑΣΕΙΣ Δ.Σ.. *Επιμελείται η κα Σαδίκη.*

Σελ. 26

ΕΠΙΣΤΟΛΕΣ. *Επιμελείται η κα Σαδίκη.*

Σελ. 27

ΣΦΗΝΑ στην επικαιρότητα του τριμήνου εντός και εκτός της ΕΥΔΑΠ.
Επιμελείται συντακτική επιτροπή.

Σελ. 32

ΓΙΑ ΜΙΑ ΓΟΥΛΙΑ ΝΕΡΟ.
Ηθική και Ενημέρωση. *Επιμελείται ο κ. Χαλιβελάκης.*

Σελ. 34

Έρχεται το τέλος των Συντεχνιών; *Επιμελείται η κα Τζαμουράνη.*

Σελ. 36

Μια πρόταση που δεν τολμώ να κάνω. *Επιμελείται η κα Τσιμιδάκη.*

Σελ. 38

ΤΟ ΚΕΝΤΡΙ: «Όλοι μαζί τα φάγαμε». *Επιμελείται ο κ. Αγγελόπουλος.*

Σελ. 40

Κίνα: Το ξύπνημα του Δράκου. *Επιμελείται η κα Λουκάκη.*

Σελ. 44

Νοσήματα που μεταδίδονται με το νερό (Υδατογενώς μεταδιδόμενα νοσήματα)
Επιμελούνται οι: κα Βορροπούλου, κα Γεωργοπούλου, κα Μπούτση.

Σελ. 47

Πρόγραμμα αναβάσεων Ορειβατικού Τμήματος του Πολιτιστικού Κέντρου Εργαζομένων ΕΥΔΑΠ.

Σελ. 48

ΑΠΟΨΗ (I): ΕΥΔΑΠ SOS. Ανίερες συμμαχίες και κακοποίηση της πολιτικής...
Επιμελείται ο κ. Ζουρίδης.

Σελ. 52

ΑΠΟΨΗ (II): Το χρονικό της παρακμής...
Επιμελείται ο κ. Ζουρίδης.

Έχουμε τα γενέθλιά μας! Τον Οκτώβριο του 1995 αποφασίσαμε να εκδώσουμε την Πηγή Ενημέρωσης. Κλείσαμε αισίως 15 ολόκληρα χρόνια που το εταιρικό μας περιοδικό – περνώντας μέσα από τις «συμπληγάδες» της αυστηρής και πολλές φορές άδικης κριτικής των αναγνωστών της – βρίσκεται στο προσκήνιο. Για να αποτυπώσει αντικειμενικά τα εταιρικά δρώμενα και τη στόχευση των εναλλασσόμενων Διοικήσεων. Για να προβάλλει την επιθυμία των τεχνοκρατών και των εργαζομένων να κάνουν μεγάλη την Επιχείρησή μας. Για να ασκήσει σκληρή κριτική για τα κακώς κείμενα μέσα στο χωροχρόνο που αναστέλλουν την όποια δυναμική πάει να δημιουργηθεί. Για να δημιουργήσει ένα προβληματισμό στους εργαζόμενους με στόχο την ανύψωση του πνευματικού και μορφωτικού τους επιπέδου. Οι εργαζόμενοι οφείλουν να ερρηγορήσουν βελτιώνοντας την παραγωγικότητά τους. Οφείλουν να αποτελέσουν ισχυρό ανάχωμα σε κάθε προσπάθεια για την αλλοίωση του ιδιοκτησιακού καθεστώτος της Επιχείρησης. Οφείλουμε να έχουμε σύμμαχο στον αγώνα μας – για μια ΕΥΔΑΠ δημόσια και οικονομικά αυτάρκη – την ελληνική κοινωνία.

Είμαστε υπερήφανοι, ως συντακτική ομάδα, που με συνέπεια και σοβαρότητα, συνεπικουρούμε προς την κατεύθυνση αυτή. Παράλληλα με παρηρησία αντιπαρήλαμε κάθε κακόβουλο σχεδιασμό για τη χειραγώγηση ή την παύση της Πηγής...

Ως εκδότης – δημιουργός αυτής της έντυπης προσπάθειας, οφείλω ένα μεγάλο ευχαριστώ σε όλες ανεξαρτήτως τις Διοικήσεις που έμπρακτα μας εμπιστεύτηκαν. Η ιδρυτική μας δέσμευση θα χαρακτηρίζει και στο μέλλον την έκδοση της Πηγής. Ελευθεροτυπία σε κόσμια και ανεκτά επίπεδα, διακίνηση εταιρικών και κριτικών απόψεων, επιστημονσύνη και πολιτισμός, ήθος και αξιοπρέπεια. Θέλουμε ένα περιοδικό ποικίλης ύλης που να καλύπτει εν μέρει κάθε αναγνώστη μας. Το άρθρο του σεβάσμιου της δημοσιογραφίας κ. Χαλιβελάκη με τίτλο «Ηθική και Ενημέρωση» δίνει την ταυτότητά μας. Τον ευχαριστώ!

Με την ευκαιρία των γενεθλίων της Πηγής, σκεφτήκαμε να αλλάξουμε τον εικαστικό της σχεδιασμό για να συμπορευτούμε και εμείς με το πνεύμα της ανανέωσης που η Διοίκηση επιθυμεί να προσδώσει στην Επιχείρησή μας. Ευχόμαστε να σας ικανοποιεί.

Διάφορα ενδιαφέροντα θα κινήσουν την περιέργειά σας. Η συνέντευξη του Προέδρου του Δ.Σ. της Εταιρείας κ. Λέκκα αποτυπώνει με σαφήνεια τις προθέσεις του για την οικονομική επιβίωση της ΕΥΔΑΠ, για τη διαχείριση του ανθρώπινου δυναμικού και για τις καταστατικές αρμοδιότητές του. Η ομιλία του Διευθύνοντος Συμβούλου κ. Μπάρδη στη συνάντησή του με τους εργαζόμενους στο ΣΕΦ περιγράφει με σαφήνεια τις επενδυτικές προθέσεις του, το αναπτυξιακό του σχέδιο – που στηρίζεται στην επιμόρφωση και εγρήγορση των εργαζομένων – για τη σωτηρία της Επιχείρησής μας. Η στήλη «Σφήνα» δίνει ένα χρώμα στην εν λόγω συνάντηση του ΣΕΦ και όχι μόνο. Η επικαιρότητα της παρουσίας του Κινέζου Πρωθυπουργού στη χώρα μας ωθεί στο χρονικό της «αναπτυξιακής» πορείας αυτής της πολυπληθούς υπερδύναμης. Η επίσκεψη των στελεχών μας στη Λιβύη μας δίνει την ευκαιρία να παρουσιάσουμε τις νέες δραστηριότητες της Επιχείρησής μας. Μια νέα προσπάθεια για την επιμόρφωση του Προσωπικού αναδύεται μέσα από τη Σχολή Μαθητείας. Ο Ασωπός βρίσκει τη λύση του με την παρέμβαση της ΕΥΔΑΠ και το εξασθενές χρώμιο «δείχνει» τις βλαπτικές του προθέσεις! Η εταιρική κοινωνική ευθύνη αναδύεται ως πιθανή επιχειρησιακή δύναμη στον σύγχρονο καπιταλισμό και η στήλη «Κεντρί» εγκαινιάζει ένα ελεύθερο βήμα προβληματισμού και σκληρής κριτικής για κάθε είδους υποκρισία. Η στήλη «Αποψη» αποκαλύπτει τον έρποντα υποκειμενισμό της πολιτικής, τα λάθη και τις παραλείψεις της, την ηθική της παρακμή. Η κατάρρευση των συντεχνιακών λογικών είναι προ των πυλών και νέες προτάσεις για την αυτοοργάνωσή μας αναδύονται στη συγκυρία.

Αυτά και άλλα πολλά θα διαβάσετε στο επετειαικό μας τεύχος.

Σας ευχαριστώ για την εμπιστοσύνη σας.

Ο Εκδότης

Συνέντευξη

του Προέδρου του Δ.Σ. της ΕΥΔΑΠ

Κ. Θ. Λέκκα

πηγή

[2]

● **ΣΥΝΤΑΞΗ:** *Κύριε Πρόεδρε, είναι ίσως η πρώτη φορά, τα τελευταία τουλάχιστον χρόνια, που και ο Πρόεδρος και ο Διευθύνων Σύμβουλος της ΕΥΔΑΠ έχουν εργαστεί κατά κόρον σε θέματα διαχείρισης του κύκλου του νερού. Εσείς ως Πανεπιστημιακός δάσκαλος και ο κ. Μπάρδης ως έμπειρος διαχειριστής (Manager) υδατικών πόρων. Η επιστημονική σας γνώση για το νερό τι πρόσοδο μπορεί να αποφέρει στο μεγαλύτερο φορέα διαχείρισης του κύκλου του νερού στην Ελλάδα, την ΕΥΔΑΠ;*

ΠΡΟΕΔΡΟΣ: Όχι μόνο ως ακαδημαϊκός δάσκαλος, αλλά και ως μελετητής και ως Σύμβουλος Μηχανικός έχω ασχοληθεί στο παρελθόν με θέματα επεξεργασίας υγρών αποβλήτων και θέματα καθαρισμού και ποιότητας πόσιμου νερού. Από το 1980 είχα ασχοληθεί με το σχεδιασμό του πρώτου βιολογικού καθαρισμού της Ελλάδος που ήταν οι Εγκαταστάσεις Επεξεργασίας Υγρών Αποβλήτων της Πειραιϊκής Πατραϊκής στην Πάτρα. Ήταν μάλιστα μια μονάδα με ισοδύναμο πληθυσμό 200 χιλιάδων κατοίκων.

Πρέπει επίσης να αναφέρω ότι η εμπειρία στην Ελληνική και Πολυεθνική Βιομηχανία ξεκινάει από Μηχανικούς βάρδιας μέχρι Γενικούς Διευθυντές, Διευθύνοντες Συμβούλους και Προέδρους. Επιτρέψτε μου να συμπληρώσω την παρατήρησή σας, ότι πέρα από την Ακαδημαϊκή διαθέτω και Βιομηχανική εμπειρία, ένα γεγονός που δημιουργεί μια αυξημένη υποχρέωση. Οφείλουμε τόσο εγώ προσωπικά όσο και ο Διευθύνων Σύμβουλος να ωθήσουμε την Εταιρεία σε μια περισσότερο συντεταγμένη πορεία που θα έχει ως αποτέλεσμα τη βελτίωση των υπηρεσιών, της ποιότητας του νερού, της ποιότητας των επεξεργασμένων αποβλήτων αλλά και των οικονομικών της, τα οποία, όταν παραλάβαμε την Εταιρεία, ήταν σε δυσχερή κατάσταση.

● **ΣΥΝΤΑΞΗ:** *Πώς μπορεί να δέσει αρμονικά η έρευνα και η επιστήμη για το νερό που αντιπροσωπεύονται από τα τυπικά σας προσόντα με τη δυναμική της καθημερινότητας στη διαχείριση μιας Εταιρείας νερού που αντιπροσωπεύεται από τα τυπικά προσόντα του κ. Μπάρδη;*

ΠΡΟΕΔΡΟΣ: Νομίζω πως το ένα δεν ανατρέπει το άλλο. Αντιθέτως πιστεύω ότι το ένα υποστηρίζει και υποκινεί το άλλο υπό την έννοια της αλληλοσυμπλήρωσης. Η επιστημονική έρευνα έρχεται να δώσει λύσεις και βελτιώσεις στις απαιτήσεις της καθημερινότητας στη λειτουργία της Εταιρείας μας και η καθημερινότητα από την πλευρά της με τις ολοένα αυξανόμενες ανάγκες και απαιτήσεις της θέτει την έρευνα σε μια διαρκή αναζήτηση για την καλύτερη κάθε φορά ανταπόκριση της Εταιρείας στις υποχρεώσεις της. Συνεπώς, όχι μόνο το ένα δεν αναιρεί ή δεν παρακωλύει το άλλο, αλλά μπορούν να συνυπάρχουν δημιουργικά. Η επιστημονική έρευνα η οποία μάλιστα έχει γίνει στο νερό της ΕΥΔΑΠ πολλά χρόνια από τη δικιά μου την επιστημονική ομάδα μας έχει δώσει γνώση και πληροφορίες που θα ωφεληθούν την ποιότητα του νερού που προσφέρουμε στους πελάτες μας κάθε μέρα.

● **ΣΥΝΤΑΞΗ:** *Η οικονομική γνώση και το πάθος σας για την ορθολογική διαχείριση των οικονομικών πόρων της ΕΥΔΑΠ απορρέει προφανώς από τη δυσχερή κατάσταση στην οποία βρί-*

σκεται η Επιχείρησή μας, ενώ παράλληλα υποδηλώνει μια εμπειρία σας πάνω σε θέματα κόστους – οφέλους ή ίσως και μια ανάγκη σας για επιβολή χρηστής διαχείρισης από όλους τους εμπλεκόμενους παράγοντες της Εταιρείας. Τι βρήκατε αποτυπωμένο στα χαρτιά τελευταίας χρήσεως της ΕΥΔΑΠ;

ΠΡΟΕΔΡΟΣ: Η άποψή μου για τα οικονομικά της ΕΥΔΑΠ και η άποψή μου για τον τρόπο διαχείρισης δομείται από προσωπικά κριτήρια που έχω διαμορφώσει και εφαρμόσει αλλά συγχρόνως και από την εμπειρία μου στη Διοίκηση άλλης Δημόσιας Επιχείρησης. Κατά τη θητεία μου ως Διευθύνων Σύμβουλος και Πρόεδρος σε εκείνη την Εταιρεία είχαν επιτευχθεί πολύ θετικά οικονομικά αποτελέσματα. Κατ'άρχας πιστεύω ότι μια Δημόσια Επιχείρηση οφείλει και πρέπει να έχει ορθολογική λειτουργία, συντεταγμένη, αυστηρή, έτσι ώστε το οικονομικό αποτέλεσμα να είναι θετικό. Μόνο σε αυτή την περίπτωση η Επιχείρηση δημιουργεί πλούτο για το κοινωνικό σύνολο. Η επίτευξη μιας τέτοιας λειτουργίας της Επιχείρησης από ένα μάντζερ που διαθέτει και κοινωνικές ευαισθησίες αποτελεί την

καλύτερη δυνατή προοπτική για την Εταιρεία και την Κοινωνία.

Αυτό που αδιαμφισβήτητα ισχύει είναι ότι η ΕΥΔΑΠ είναι μια Εταιρεία που επιτελεί ένα σοβαρό έργο. Ωστόσο, ως προς την κουλτούρα της διαχείρισης των οικονομικών επικρατούσε μια άποψη εύκολης δαπάνης, εύκολης εκταμίευσης. Αυτή η τακτική από ένα σημείο και πέρα έφερε την Εταιρεία σε αδυναμία εκπλήρωσης των υποχρεώσεών της από ίδια κεφάλαια με αποτέλεσμα να προσφύγει στο δανεισμό. Αυτό που έχει ανάγκη αυτή τη στιγμή η Εταιρεία είναι ένα καινούριο ξεκίνημα, η διαμόρφωση μιας καινούριας κουλτούρας ως προς το τι πρέπει να αναθέτει, να παραγγέλνει, να αγοράζει, να επιδοτεί, να χρηματοδοτεί, να μισθοδοτεί. Και αυτό το ξεκίνημα το έχουμε ήδη σηματοδοτήσει. Αυτή η Εταιρεία πρέπει να πράττει τα απαραίτητα και όσα συνδέονται με το αντικείμενό της και με το μέλλον της. Πιστεύω ότι αν κινηθούμε πάνω σε αυτούς τους άξονες η σημερινή οικονομική δυσπραγία θα αποσοβηθεί. Η Εταιρεία θα επιστρέψει στην υγιέστερη λειτουργία της όπου όχι μόνο δεν θα χρειάζεται να δανειζεται αλλά θα έχει τη δυνατότητα να επιστρέψει και τα δανεικά.

● **ΣΥΝΤΑΞΗ:** *Ποια είναι τα διαδοχικά βήματα της Διοίκησης για την αποκατάσταση της οικονομικής αξιοπιστίας της Εταιρείας και για την αποπληρωμή των δανείων;*

ΠΡΟΕΔΡΟΣ: Βασική προϋπόθεση είναι να εφαρμοστεί μια πολιτική συνετής και χρηστής διαχείρισης. Σε αυτήν εντάσσεται και ο περιορισμός των δαπανών, όπου αυτός δεν δημιουργεί προσκόμματα στην ομαλή λειτουργία της Εταιρείας. Έτσι μπορούμε να εξοικονομήσουμε χρήματα για αποπληρωμή των δανείων αλλά και για την κάλυψη άλλων δαπανών. Βέβαια δεν πρέπει να παραβλέψουμε δύο κεφαλαιώδεις παραμέτρους που παίζουν σημαντικό ρόλο στη διαμόρφωση των οικονομικών της Εταιρείας, που είναι τα χρέη της Τοπικής Αυτοδιοίκησης στην ΕΥΔΑΠ και εκείνα φυσικά που διαχρονικά το Δημόσιο οφείλει στην Επιχείρηση.

● **ΣΥΝΤΑΞΗ:** *Πώς εκτιμάτε ότι θα αυξηθεί ο κύκλος εργασιών της ΕΥΔΑΠ; Πώς θα αποπληρώσουν τις υποχρεώσεις τους προς την ΕΥΔΑΠ οι ΟΤΑ και το Δημόσιο για να ισοσκελισθεί το οικονομικό έλλειμμα της Εταιρείας;*

ΠΡΟΕΔΡΟΣ: Εμείς ως ΕΥΔΑΠ προσφέρουμε τη λύση του διακανονισμού για τα χρέη των Δήμων, προκειμένου να τους διευκολύνουμε, ώστε να μπορέσουν να κλείσουν ταμειακά την αποπληρωμή αυτών των χρεών. Γίνεται μια μεγάλη προσπάθεια προκειμένου να γίνει κατανοητό από τους ΟΤΑ γιατί οφείλουν να μας πληρώνουν με συνέπεια για το νερό που τους πουλάμε. Έχουμε διευκρινίσει ότι δεν πληρώνουν καθεαυτό το νερό αλλά τις υπηρεσίες μέσω των οποίων η ΕΥΔΑΠ είναι σε θέση να τους πουλά άριστης ποιότητας πόσιμο νερό. Οφείλουν να

αντιληφθούν ότι όλη η διαδικασία μεταφοράς, καθαρισμού και διανομής του νερού έχει ενεργειακό κόστος, έχει κόστος συντήρησης, έχει κόστος καταμέτρησης και φυσικά και κάποιο κόστος αντικατάστασης των παγίων. Συνεπώς, για να συνεχίσουμε να προσφέρουμε αυτήν την υπηρεσία προς τους ΟΤΑ, πρέπει να κατανοήσουν οι Δήμοι ότι υποχρεούνται να πληρώνουν τα οφειλόμενα για να είναι σε θέση και η ΕΥΔΑΠ να καλύπτει τις δαπάνες λειτουργίας και συντήρησης του υδροδοτικού της συστήματος.

● **ΣΥΝΤΑΞΗ:** *Συμφωνείτε με την ανάληψη ενός στρατηγικού ρόλου από την ΕΥΔΑΠ στο συνολικότερο εθνικό σχέδιο για την αποτελεσματική διαχείριση των υδατικών πόρων στην Ελλάδα; Συγκλίνετε με την άποψη του Διευθύνοντος, όπως αυτή εκφράστηκε στην «Πηγή» και σε συνεντεύξεις του στις εφημερίδες «Θέμα» και «Χρήμα»;*

ΠΡΟΕΔΡΟΣ: Ως προς το ρόλο που μπορεί να διαδραματίσει στον εθνικό χώρο η ΕΥΔΑΠ σε σχέση με τις άλλες ΔΕΥΑ ήδη προσπαθούμε να

πεί να προσφέρει σημαντικά οφέλη όχι μόνο στην ΕΥΔΑΠ αλλά και στη χώρα.

● **ΣΥΝΤΑΞΗ:** *Το σύντομο διάστημα που βρίσκεστε στην ΕΥΔΑΠ και έχοντας ήδη γνωρίζει πλήθος εκ των επιτελικών της στελεχών, εκτιμάτε ότι έχει πράγματι το ανθρώπινο δυναμικό μας τη δυνατότητα να μεταφέρει τεχνογνωσία προς τις μικρότερες περιφερειακές Επιχειρήσεις ύδρευσης και αποχέτευσης; Πολλώ δε μάλλον σε χώρες της ευρύτερης λεκάνης της Μεσογείου και όχι μόνο;*

“

Δεν αποδέχομαι τους αρισιό επικριτικούς ή καταδικαστικούς χαρακτηρισμούς που συχνά μας εγκλωβίζουν σε εσφαλμένες εντυπώσεις. Δεν πιστεύω ότι μια Κρατική Επιχείρηση είναι εξ ορισμού αναποτελεσματική. Μπορεί να είναι και αποδοτική και κοινωνικά ευαίσθητη.

”

● **ΣΥΝΤΑΞΗ:** *Δεν είναι πραγματικά παράδοξο οι πολίτες – καταναλωτές των Δήμων να πληρώνουν το τίμημα των υπηρεσιών που προαναφέρατε και οι Δήμοι να μην αποδίδουν στην ΕΥΔΑΠ τα οφειλόμενα;*

ΠΡΟΕΔΡΟΣ: Είναι όχι μόνο παράδοξο αλλά και απόλυτα άδικο αυτό που συμβαίνει. Ωστόσο, αυτό το θέμα έχει απασχολήσει τόσο το Διοικητικό Συμβούλιο όσο και τον Διευθύνοντα Σύμβουλο. Δεν έχουμε καταλήξει ακόμα ως προς την απόκτηση της ευθύνης λειτουργίας των Δημοτικών αυτών δικτύων και κάτω από ποιους όρους. Νομίζω ότι πρέπει η ΕΥΔΑΠ να αναλάβει την απευθείας χρέωση αυτών των καταναλώσεων, να μπορεί να τιμολογεί απευθείας τους πολίτες – καταναλωτές και όχι μέσω των Δήμων.

αναπτύξουμε μια συνεργασία. Είμαι βέβαιος ότι η ΕΥΔΑΠ με το know how που διαθέτει στην επεξεργασία των υγρών αποβλήτων, της ποιότητας του νερού και σε πιο ειδικευμένα θέματα, μπορεί να συνεργαστεί με τις ΔΕΥΑ της χώρας και να τους μεταδώσει την τεχνογνωσία της, ώστε να παράγουν καλύτερο νερό και καλύτερες υπηρεσίες. Είμαι λοιπόν πεπεισμένος ότι πρέπει να αναλάβουμε έναν κεντρικό ρόλο στον ελληνικό χώρο και αυτό πρέπει να το μεθοδεύσουμε σωστά. Τώρα ως προς την επέκταση των δραστηριοτήτων της ΕΥΔΑΠ και εκτός της χώρας, φυσικά και δεν έχω αντίρρηση. Πρέπει όμως να γίνει συντεταγμένα, περνώντας πρώτα μέσα από την εξυγίανση και την ενίσχυση της δυναμικότητας της Εταιρείας. Πιστεύω ότι αξίζει να δούμε και αυτή την πλευρά της ανάπτυξης της Εταιρείας, η οποία μπο-

ΠΡΟΕΔΡΟΣ: Το Προσωπικό της ΕΥΔΑΠ και συγκεκριμένα το Διευθυντικό με το οποίο έχω έρθει μέχρι στιγμής σε επαφή, είναι αξιόλογο. Έχω να κάνω όμως μια παρατήρηση. Το Προσωπικό αυτό δεν δουλεύει συντεταγμένα και δεν είναι συντονισμένο σε καθορισμένους ξεκάθαρους στόχους. Πιστεύω πως αν το πετύχουμε αυτό –και πρέπει να το πετύχουμε– θα είναι εφικτή η επιτυχής ανάπτυξη της ΕΥΔΑΠ και στη συνεργασία με τις ΔΕΥΑ και στη συνεργασία με χώρες του εξωτερικού. Επαναλαμβάνω ότι απαραίτητη προϋπόθεση είναι να έχει συντεταγμένη λειτουργία και συγχρονισμένη σε ορισμένους στρατηγικούς στόχους που πρέπει να θέσει το Διοικητικό Συμβούλιο.

● **ΣΥΝΤΑΞΗ:** *Ο επιτελικός ρόλος της ΕΥΔΑΠ στο συνολικότερο κύκλωμα του νερού σε επίπεδο εθνικό ή διε-*

θνικό, πιστεύετε ότι εξυπηρετείται από τον ήδη καταξιωμένο δημόσιο και κοινωνικό χαρακτήρα της Εταιρείας μας;

ΠΡΟΕΔΡΟΣ: Ο Δημόσιος και Κοινωνικός χαρακτήρας της ΕΥΔΑΠ δεν αποτελεί ανασχετικό παράγοντα για την ανάπτυξη της Εταιρείας, ούτε την εμποδίζει να λειτουργεί ορθολογικά και να επιτυγχάνει παραγωγή πλούτου και όχι ανάλωση πλούτου. Για να είναι όμως αυτό εφικτό απαιτείται να έχει τις κατάλληλες Διοικήσεις, οι οποίες οφείλουν να ιεραρχήσουν σωστά

ΠΡΟΕΔΡΟΣ: Δεν αποδέχομαι τους αργίσιμους επικριτικούς ή καταδικαστικούς χαρακτηρισμούς που συχνά μας εγκλωβίζουν σε εσφαλμένες εντυπώσεις. Δεν πιστεύω ότι μια Κρατική Επιχείρηση είναι εξ ορισμού αναποτελεσματική. Μπορεί να είναι και αποδοτική και κοινωνικά ευαίσθητη. Όπως μπορεί να έχουμε μια Ιδιωτική Επιχείρηση και να λειτουργεί ληστρικά και απάνθρωπα για την κοινωνία.

Ο Συνδικαλισμός είναι καλός, ο κακός Συνδικαλισμός είναι κακός. Σε αυτό που πρέπει να απαντήσουμε εί-

λει να δίνει το καλύτερο εαυτό του; Ή ο καθένας έχει την προσωπική του ατζέντα; Τα προβλήματα λοιπόν δεν είναι στις επικεφαλίδες που θέτουμε λιγότερο ή περισσότερο αυθαίρετα. Η λύση των προβλημάτων βρίσκεται μέσα στη λειτουργία μιας Επιχείρησης. Και σε τελική ανάλυση είναι και δουλειά της Διοίκησης, του Διοικητικού Συμβουλίου, του Προέδρου, του Διευθύνοντος Συμβούλου να ρυθμίσουν λειτουργίες, να επαναπροσδιορίσουν στόχους και να τους κατακτήσουν ωθώντας έτσι τη μετάβαση της ΕΥΔΑΠ σε μια νέα εποχή.

τις προτεραιότητες και να τις θεραπεύουν με επαγγελματισμό και σοβαρότητα. Και νομίζω ότι επ' αυτού πρέπει να γίνει μια καλή συζήτηση με το σύνολο του Προσωπικού της ΕΥΔΑΠ.

● **ΣΥΝΤΑΞΗ:** *Κύριε Πρόεδρε, γνωρίζουμε όλοι μας ότι ο κρατισμός, ο κομματικός συνδικαλισμός και οι πελατειακές σχέσεις που αυτοί αναπαράγουν, αποτελούν καρκινώματα στη ραχοκοκαλιά του Δημόσιου Τομέα στη χώρα μας. Πιστεύετε ότι είναι εφικτή η αλλαγή νοοτροπίας για να περάσουμε σε ένα σύγχρονο και ευέλικτο κοινωνικό Κράτος και σε αποτελεσματικές – ανταγωνιστικές Επιχειρήσεις του Δημοσίου; Ποια είναι η άποψή σας για τις συνεχιζόμενες αποκρατικοποιήσεις – αποεθνικοποιήσεις – όπως θα έλεγα εγώ – των δημόσιων δυνάμεων παραγωγής στη χώρα μας; Θα θέλατε μια ιδιωτικοποιημένη ΕΥΔΑΠ;*

ναί πώς και κάτω από ποιους όρους μια Κρατική Επιχείρηση, και ειδικά μια Κρατική Επιχείρηση Κοινής Ωφέλειας, πρέπει να λειτουργήσει για να παράγει πλούτο. Πώς, δηλαδή, θα εξορθολογήσει τις δαπάνες και τα έξοδά της ούτως ώστε να έχει το περιθώριο ένα μέρος των εσόδων της είτε να το επιστρέψει στο κοινωνικό σύνολο, είτε να το επενδύει στην ανάπτυξη της, είτε να οργανώνει το μέλλον της. Όλα λοιπόν καταλήγουν στο τρόπο με τον οποίο είναι οργανωμένη η Εταιρεία, στον τρόπο που λειτουργεί, στον τρόπο που διοικείται, στον ενθουσιασμό που έχουν οι εργαζόμενοι, στο όραμα της Επιχείρησης, στο όραμα των εργαζομένων, στη βαθιά συναίσθηση του τι κάνουμε. Διερωνώμαι, ο κάθε εργαζόμενος που έρχεται στην ΕΥΔΑΠ έχει την αίσθηση ότι πάει στην Εταιρεία του, ότι υπηρετεί τους συμπολίτες του και ότι οφεί-

● **ΣΥΝΤΑΞΗ:** *Πιστεύετε ότι η νέα Διοίκηση της Εταιρείας θα μπορέσει να εμπνεύσει τους εργαζομένους της σε ένα σχέδιο ανάπτυξης και εκσυγχρονισμού στις λειτουργίες της με αποτέλεσμα την επιβίωσή της σε ένα δύσκολο οικονομικό και ανταγωνιστικό τοπίο; Πότε θα μας παρουσιάσετε το νέο επενδυτικό της πρόγραμμα και το επιχειρησιακό της σχέδιο; Και πόσο χρονικό διάστημα θα καλύπτει αυτό;*

ΠΡΟΕΔΡΟΣ: Πιστεύω ότι η νέα Διοίκηση – που σε αυτήν συμπεριλαμβάνω τα μέλη του Δ.Σ., το Διευθύνοντα Σύμβολο και τον εαυτό μου – έχουν τις προϋποθέσεις για να πετύχουν αυτό τον στόχο. Η επεξεργασία ενός στρατηγικού σχεδίου δεν μπορεί να γίνει από τη μια στιγμή στην άλλη αλλά θα παρουσιαστεί αφού ολοκληρωθεί και εγκριθεί. Δεν θα θέσω χρονικό ορίζοντα, αλλά σίγουρα δεν μπορεί να είναι πολύ μεγάλος, ούτε όμως και πρόχειρος. Επομένως σε μερικούς μήνες θα είμαστε σε θέση να μιλάμε για το Πρόγραμμα όχι μόνο του επόμενου έτους αλλά και πολλών ετών σε βάθος χρόνου και να βάλουμε τους γενικούς στόχους στους οποίους πρέπει να προσανατολιστεί μια Εταιρεία σαν την ΕΥΔΑΠ. Ένα Πρόγραμμα πενταετίας με κυλιόμενη αναθεώρηση σε ετήσια βάση. ■

Επιμέλεια: **Χρυσούλα Λογκάκη**

Διεύθυνση Δημοσίων Σχέσεων και Επικοινωνίας

Συνάντηση Διευθύνοντος Συμβούλου και Προσωπικού της ΕΥΔΑΠ

πηγή
[6]

Με μια πρωτόγνωρη για τα δεδομένα της ΕΥΔΑΠ πρωτοβουλία ο Διευθύνων Σύμβουλος κ. Ν. Μπάρδης κάλεσε όλο το Προσωπικό της Εταιρείας σε πρόσωπο με πρόσωπο συνάντηση που πραγματοποιήθηκε στο Στάδιο Ειρήνης και Φιλίας στο Φάληρο. Στόχος του, όπως έγραφε και στην πρόσκληση, ήταν να μας παρουσιάσει το σχέδιο διοίκησης που προτίθεται να εφαρμόσει για την Εταιρεία μας, τους στόχους, τα οράματα, τους προσανατολισμούς, τις στρατηγικές.

Ανάμεικτα συναισθήματα αλλά και προβληματισμούς προκάλεσε στο Προσωπικό αυτή η κίνηση, το οποίο ποτέ πριν στο παρελθόν δεν εκλήθη στο σύνολό του από καμία Διοίκηση να εμπλακεί σε τέτοια διαδικασία και να συμμετάσχει σε μια νέου τύπου επικοινωνία. Μετά την αρχική έκπληξη, το εύρος των συναισθημάτων και των προβληματισμών διακυμάνθηκε από την περιέργεια, την αμηχανία, την επιδοκιμασία μέχρι την ειρωνεία, την αδιαφορία, την καχυποψία και την απαξίωση της πρωτοβουλίας. Ήταν ένα ερέθισμα για τους καλοπροαίρετους να αναρωτηθούν αν μπορεί, αρχής γενομένης από τούδε, να θεμελιωθεί μια νέα εταιρική κουλτούρα, για τους κακόβουλους να αναζητήσουν νέα ερείσματα στις γκρίζες ζώνες των λογισμών τους, για τους αδιάφορους να ρίξουν μια αγουροξυπνημένη ματιά στο βότσαλο που έπεσε στη λίμνη της αταραξίας τους. Όλα ήταν ασφαλώς αναμενόμενα και ερμηνεύσιμα, ως αναταράξεις μιας ρηξικέλευθης διαδικασίας που σπάει τα παγιωμένα και αναχρονιστικά επικοινωνιακά στεγανά της σχέσης Διοικήσεων – Προσωπικού και δημιουργεί μια νέα κουλτούρα για την επικοινωνία δύο μερών που χρόνια τώρα συνυπάρχουν ως ξένοι στην ίδια πόλη. Άλλωστε το ευρύ Προσωπικό βίωνε πάντα ένα αίσθημα περιθωριοποίησης και υποτίμησης από τις Διοικήσεις που προτιμούσαν να μένουν απόμακρες και περιχαρακωμένες στο απυρόβλητο των «βαρέων» ευθυνών και αρμοδιοτήτων τους. Αναμενόμενη λοιπόν η αποδοχή, αναμενόμενη και η καχυποψία.

Έτσι, άλλοι εμπνεόμενοι από θετική σκέψη, άλλοι διακατεχόμενοι από αρνητισμό προσήλθαν στον τόπο της συνάντησης επιδεικνύοντας μια αξιοσημείωτη ανταπόκριση στο κάλεσμα του Διευθύνοντος.

Ξεκινώντας ο κ. Μπάρδης την ομιλία του διευκρίνισε ότι αυτή η συνάντηση δεν έπρεπε να προσεγγιστεί από τον οποιοδήποτε υπό το πρίσμα της πανηγύρεως και της ευκαιρίας για κοπάνια. Τόνισε ότι είναι συνάντηση εργασίας και μάλιστα πολύ σημαντικής αφού αφορά το μέλλον της Εταιρείας που παρέχει έργο ζωτικής σημασίας και βιοπορίζει χιλιάδες εργαζόμενους και τις οικογένειές τους.

Πριν μπει στην ουσία της ομιλίας του ο κ. Μπάρδης **θέλησε να διαλύσει τα νέφη καχυποψίας που περιβάλλουν το άτομό του**. Από την πρώτη στιγμή που τοποθετήθηκε στην ΕΥΔΑΠ, ούτε λίγο ούτε πολύ, τον κατηγορούν ότι είναι άνθρωπος της πολυεθνικής Veolia που ήρθε με σκοπό να λειτουργήσει ως μεσάζων για την πώληση της ΕΥΔΑΠ στο γαλλικό κολοσσό. **Ο κ. Μπάρδης διαβεβαίωσε το Προσωπικό ότι όταν τοποθετήθηκε στην ΕΥΔΑΠ το Μάρτιο του 2010 δεν υφίστατο κανενός είδους δεσμός μεταξύ αυτού και της πολυεθνικής από την οποία είχε ήδη αποχωρήσει το Μάρτιο του 2009**. Και πέρα από αυτό, όπως χαρακτηριστικά είπε και ο ίδιος «Δεν ντρέπομαι που ήμουν σε αυτήν την εταιρεία είκοσι δύο χρόνια γιατί εκεί απέκτησα βαθιά γνώση της ολο-

στο Στάδιο Ειρήνης και Φιλίας

κληρωμένης διαχείρισης του κύκλου και της αγοράς του νερού. Βάσει αυτής της εμπειρίας μου με επέλεξε η Κυβέρνηση και προσπαθώ να κάνω τη δουλειά μου τίμια και χωρίς καμία υστεροβουλία. Γιατί να ντρέπομαι λοιπόν και γιατί να ενοχοποιούμαι από αυτές τις συκοφαντίες που γράφονται εντελώς ανυπόστατα;».

Σε ό,τι αφορά δε τις πεποιθήσεις του για το **ιδιοκτησιακό καθεστώς της ΕΥΔΑΠ, ο κ. Μπάρδης είπε πως είναι αντίθετος με την πώληση του 10% των μετοχών της Εταιρείας – άποψη που την κατέθεσε και στην Κυβέρνηση- γιατί θα ήταν μια κίνηση ατελέσφορη για το μέγεθος του προβλήματος της χώρας.** Αποσαφηνίζοντας μάλιστα περισσότερο τις προθέσεις του είπε «Εγώ ήρθα εδώ για να προφέρω τις δυνάμεις και τις γνώσεις που έχω, ώστε η Εταιρεία να γίνει ανταγωνιστική και να μην θεωρείται αντικείμενο ιδιωτικοποίησης. Στη δύσκολη μάλιστα οικονομική συγκυρία που διέρχεται η χώρα μας, σκοπός μου είναι να βγει η Εταιρεία μέσα από την κρίση ενισχυμένη, πιο δυνατή από ό,τι ήταν πριν. Αυτό σημαίνει ότι πρέπει να εκμεταλλευτούμε τις ευκαιρίες που δημιουργεί η διεθνής συγκυρία στην αγορά του νερού παγκοσμίως».

Συγκεκριμενοποιώντας ο κ. Μπάρδης είπε ότι βάσει της παρούσας συγκυρίας και έτσι όπως προδιαγράφεται το μέλλον λόγω της ολοένα αυξανόμενης ζήτησης νερού αλλά και της περιορισμένης αποθεματικής του,

αναμένεται ότι το 2025 το 64% του παγκόσμιου πληθυσμού θα αντιμετωπίζει λίγο ή πολύ πρόβλημα λειψυδρίας. Αυτή η προοπτική προκαλεί **διεθνές ενδιαφέρον για το νερό και για την ανάπτυξη επιχειρησιακής δράσης. Αυτή τη συγκυρία πρέπει να εκμεταλλευτεί η ΕΥΔΑΠ και να προσελκύσει επενδυτικά κεφάλαια άλλης προελεύσεως από τα κρατικά κεφάλαια, τα οποία πλέον δεν υπάρχουν αφού δεν υπάρχει δημόσιο χρήμα. Στόχος είναι να ισχυροποιηθεί και να γίνει οικονομικά αυτόνομη η ΕΥΔΑΠ.**

Τα **χρέη της ΕΥΔΑΠ** προς τις τράπεζες και οι μέθοδοι αντιμετώπισης που βολιδοσκοπούνται παρουσιάστηκαν στη συνέχεια από τον Διευθύνοντα, ο οποίος τόνισε ότι από την έναρξη της θητείας της παρούσας Διοίκησης και μετά δεν έχουμε δανειστεί ούτε ένα ευρώ και τα καταφέρνουμε, έστω και δύσκολα, να ανταποκρινόμαστε στις υποχρεώσεις μας μόνο με δικά μας χρήματα. Το χρέος, ύψους 204 εκατ. ευρώ, που δημιουργήθηκε τα τελευταία χρόνια μας κοστίζει 12-13 εκατ. ευρώ τόκους το χρόνο. Γι' αυτό **έχουν ξεκινήσει επαφές με ξένες τράπεζες για επαναδιαπραγμάτευση του χρέους. Στόχος είναι να κατεβάσουμε το χρέος κατά 5-6 εκατομμύρια δηλ. να πληρώνουμε 7-8 εκατομμύρια, ίσως και πιο λίγο.** Συνεχίζοντας, αναφέρθηκε σε μια επαφή που έγινε με αυστριακή τράπεζα, η οποία απεκόμισε δια των απεσταλμένων της άριστη εικόνα για την ετοιμότητα του οικονομικού επιτελείου της ΕΥΔΑΠ, καθότι εν μέσω θέρους τους παρέιχε τα απαραίτητα οικονομικά στοιχεία προκειμένου η τράπεζα να συντάξει την πρότασή της. Ο κ. Μπάρδης συμπλήρωσε ότι επαφές θα γίνουν και με άλλες τράπεζες προκειμένου να επιλεγεί η καταλληλότερη πρόταση. Και μιας και το πνεύμα της ομιλίας περιστρεφόταν στην οικονομική κατάσταση της Εταιρείας ο κ. Μπάρδης έκανε μια παρένθεση και εξέφρασε την απορία του για την άδικη πολεμική που αναπτύχθηκε εναντίον του σχετικά με το ταξίδι που είχε κάνει στο **Καμερούν**. Αποσαφίνισε ότι ήταν ένα ιδιωτικό ταξίδι προγραμματισμένο από αρκετούς μήνες πριν και το οποίο δεν επιβάρυνε την Εταιρεία ούτε με ένα ευρώ καθώς κάλυψε ο ίδιος όλα τα έξοδα. «**Αν τώρα**» διερωτήθηκε «**ευκαιρίας δοθείσης ζήτησα τη διαμεσολάβηση του υφυπουργού Εξωτερικών κ. Κουβέλη για να συναντήσω τον Υπουργό Ενέργειας και Νερού του Καμερούν για ανίχνευση ενδεχόμενων προοπτικών συνεργασίας, θα πρέπει να αποτελεί και αυτό αξιόμημη πρωτοβουλία;**».

Μετά από αυτή την παρένθεση ο κ. Μπάρδης αναφέρθηκε σε **θέματα Προσωπικού**. Έκανε λόγο για το υπαρκτό πρόβλημα έλλειψης Προσωπικού, το οποίο στην παρούσα φάση δεν μπορεί να λυθεί με νέες προσλήψεις αφού από το 2011 θα ισχύει η δέσμευση «μια πρόσληψη για κάθε πέντε αποχωρήσεις». Επισήμανε βέβαια ότι υπάρχει η εκκρεμότητα με το διαγωνισμό του ΑΣΕΠ για την πρόσληψη 125 ατόμων σε τεχνικές ειδικότητες και τόνισε ότι πρέπει αυτό το θέμα σε συνεργασία με το Υπουργείο να επιλυθεί. Αυτό που μάλλον θα αποτελέσει

την αιχμή του δόρατος για την επίλυση του προβλήματος έλλειψης Προσωπικού είναι η ανακατανομή που πρέπει να γίνει στο σύνολο του Προσωπικού της Εταιρείας. «Είναι σε όλους γνωστό» τόνισε ο κ. Μπάρδης «ότι υπάρχουν Υπηρεσίες πλούσια επανδρωμένες και άλλες αγκομαχούν από έλλειψη Προσωπικού». **Κάλεσε λοιπόν το Προσωπικό να εγκαταλείψει τη νοοτροπία του βολέματος σε θέσεις όπου περισσεύουν ή είναι άνευ αντικειμένου και να δείξει ενθουσιασμό, θέληση και ανταπόκριση σε όποια νέα θέση είναι ωφέλιμο να υπηρετήσει την Εταιρεία.** Τα κριτήρια θα είναι καθαρά αξιοκρατικά, ενισχυόμενα

“

Αν επιδιώξεις την ανάπτυξη, θα πάρεις ρίσκα και θα ξοδέψεις χρήματα. Σίγουρα δεν πάμε για τουρισμό στη Λιβύη. Δεν είναι άλλωστε ο ιδανικός τουριστικός προορισμός.

”

πηγή

[8]

από την τιμιότητα, την πίστη και την αφοσίωση στην Εταιρεία. «**Το όραμά μας για την Εταιρεία πρέπει να είναι σαφές. Αν δεν θέλουμε να οδηγηθεί η Εταιρεία σε ιδιωτικοποίηση, οφείλουμε να αναδιαρθρώσουμε τους μηχανισμούς λειτουργίας, πρέπει να δραστηριοποιηθούμε εμείς, Διοίκηση και Προσωπικό. Αυτό είναι η πνοή που πρέπει να δώσουμε στην Εταιρεία. Πνοή στην Εταιρεία είναι η εταιρική ταυτότητα. Να πιστέψει ο κάθε εργαζόμενος στην Εταιρεία, όχι επειδή είναι βολεμένος, αλλά να πιστέψει ότι είναι μια εταιρεία ικανή και να ακολουθεί ο καθένας από εμάς το αναπτυξιακό της όραμα από όποια θέση μπορεί να είναι χρήσιμος και αποτελεσματικός.**

Αναλύοντας περαιτέρω το θέμα της ανάπτυξης της Εταιρείας ο Διευθύνων Σύμβουλος μίλησε για την εξωστρεφή πολιτική που πρέπει να δρομολογήσει η ΕΥΔΑΠ και συγκεκριμένα αναφέρθηκε στη **συνεργασία με τη Λιβύη.** Όπως είπε χαρακτηριστικά «**στη Λιβύη δεν πάμε για να βάλουμε την Εταιρεία σε κίνδυνο. Υπάρχει σαφώς πεδίο για να αναπτύξουμε δραστηριότητες.** Το πρωτόκολλο συνεργασίας που υπέγραψε ο Πρωθυπουργός της χώρας με τον ηγέτη της Λιβύης περιλαμβάνει και τους τομείς του νερού και της αποχέτευσης. «**Να αφήσουμε την ευκαιρία να μείνει ανεκμετάλλευτη,**» είπε θίγοντας εμμέσως τον αρνητισμό που έχει εκφραστεί και για τη συνεργασία με τη Λιβύη. Στις κατηγορίες για σπατάλη χρημάτων στα ταξίδια απάντησε ότι «**αν επιδιώξεις την ανάπτυξη, θα πάρεις ρίσκα και θα ξοδέψεις χρήματα. Σίγουρα δεν πάμε για τουρισμό στη Λιβύη. Δεν είναι άλλωστε ο ιδανικός τουριστικός προορισμός.**» Ο κ. Μπάρδης πρόσθεσε ότι οι οιωνοί για το κλείσιμο των συμφωνιών με τη Λιβύη είναι ευνοϊκοί. «**Μένει σε μας να νιώσουμε υπερήφανοι ως Εταιρεία που δίνουμε την τεχνογνωσία μας. Αυτό είναι πνοή, αυτό είναι εταιρική ταυτότητα**» πρόσθεσε. Και συμπλήρωσε ότι πρέπει να εκμεταλλευτούμε προς όφελος της Εταιρείας το **συγκριτικό πλεονέκτημα** που έχει η Ελλάδα σε ό,τι αφορά **τις εξωτερικές συνεργασίες** στον τομέα του νερού σε σχέση με τις γαλλικές πολυεθνικές Veolia και Suez. Οι Αμερικανοί παρακολουθούν την παγκόσμια αγορά του νερού και επιδιώκουν τον περιορισμό της περαιτέρω εξάπλωσης των δύο γαλλικών πολυεθνικών όχι μόνο στην Αφρική και στη Νότια Αμερική αλλά ακόμα και στην Ευρώπη που είναι η έδρα τους. Η ΕΥΔΑΠ, ως εταιρεία μικρότερης εμβέλειας δεν μπαίνει στο στόχαστρο κι αυτό δημιουργεί μια σημαντική ευκαιρία που δεν πρέπει να μείνει ανεκμετάλλευτη.

Στο ίδιο αναπτυξιακό όραμα εντάσσεται και η πολιτική που πρέπει να ακολουθηθεί η Εταιρεία στο εσωτερικό της χώρας και μάλιστα στην ευνοϊκή συγκυρία του άμεσου μέλλοντος με τις **νέες ευκαιρίες που θα παρουσιαστούν με την εφαρμογή του «Καλλικράτη».** Υπάρχει βέβαια το αγκάθι των οφειλών των ΟΤΑ προς την ΕΥΔΑΠ, ύψους 160 εκατ. ευρώ, πρόβλημα για την επίλυση του οποίου γίνεται μεγάλη προσπάθεια. Προς το παρόν η πολιτική που ακολουθείται είναι η δέσμευση λογαριασμών των ΟΤΑ που δεν μας πληρώνουν, πράξη η οποία τους εξαναγκάζει να προσέρχονται στην ΕΥΔΑΠ για διακανονισμό. Έχουν ετοιμαστεί διάφορα σχέδια διακανονισμών ανάλογα με το ύψος των οφειλών και υπάρχει η ελπίδα ότι σε 3-4 χρόνια θα έχουν εισπραχθεί τα 160 εκατομμύρια. Επικεντρώνοντας στον «Καλλικράτη» ο κ. Μπάρδης είπε ότι **οι αναδιοργανώσεις που θα γίνουν στους ΟΤΑ και οι συγχωνεύσεις των τοπικών ΔΕΥΑ θα δημιουργήσουν νέες ανάγκες στους τομείς ύδρευσης και αποχέτευσης και η ΕΥΔΑΠ ως οργανωμένη εταιρεία μπορεί και πρέπει να αναλάβει κεντρικό ρόλο στη νέα αυτή πραγματικότητα.** Η ΕΥΔΑΠ ετοιμάζει πρόταση για την ανάληψη αυτού του ρόλου, στηριζόμενη σε μελέτη βιωσιμότητας για τη διαχείριση της ύδρευσης και της αποχέτευσης των δήμων και κοινοτήτων της Ελλάδας, που δεν αφορά μόνο τη διαχείριση αλλά και την προστασία των φυσικών πόρων όπως και την αποδοτικότερη εκμετάλλευση των υποδομών που ήδη υπάρχουν. Επαφίεται στην πολιτική ηγεσία να το υλοποιήσει. Ο κ. Μπάρδης βέβαια προσδιόρισε ότι το πεδίο στο οποίο μπορεί η ΕΥΔΑΠ να δραστηριοποιηθεί είναι η παροχή εξειδικευμένων υπηρεσιών ύδρευσης και αποχέτευσης, όχι η κατασκευή έργων. Όπως και με το έργο αποχέτευσης της ανατολικής Αττικής για το οποίο η ΕΥΔΑΠ θα κάνει τη μελέτη και την παρακολούθη-

ση της κατασκευής. Ήδη έχει υπογραφεί μια πρώτη προγραμματική συμφωνία με το Δήμο Κορωπίου και την Περιφέρεια για την έναρξη των εργασιών. Απαραίτητη προϋπόθεση για να πάρει σάρκα και οστά το αναπτυξιακό όραμα της Εταιρείας είναι η αναβάθμιση και βελτιστοποίηση των **εσωτερικών λειτουργιών και των υπηρεσιών της ΕΥΔΑΠ** και γύρω από αυτό το στόχο περιστράφηκε στη συνέχεια η ομιλία του Διευθύνοντος.

Εξέφρασε κατ' αρχάς την περηφάνεια του για το εξαιρετικής ποιότητας νερό που παρέχουμε και για την άψογη λειτουργία του δικτύου ύδρευσης, το οποίο, ακόμα και στις καλοκαιρινές αιχμές που η κατανάλωση έφτανε τα 1.200.000 κυβικά τη μέρα δεν παρουσίασε ούτε πτώση πίεσης ούτε διακοπές υδροδότησης. Και οι δύο τομείς πάντως χρήζουν βελτιστοποίησης.

Πιο συγκεκριμένα **στον τομέα της αποχέτευσης** ο κ. Μπάρδης είπε ότι πρέπει να πετύχουμε ένα καλύτερο έλεγχο του δικτύου με την τοποθέτηση συστήματος αισθητήρων. *«Είναι απαραίτητο»* είπε *«να μην ξέρουμε τι είδους και ποιας ποσότητας λύματα οδεύουν στην Ψυπάλεια πριν φτάσουν εκεί»*. Επίσης έχει προγραμματιστεί ο σχεδιασμός και η κατάθεση στο Δ.Σ. και στο Υπουργείο **πρότασης παραλαβής από την ΕΥΔΑΠ των δικτύων αποχέτευσης δήμων της Αττικής, τα οποία δίκτυα στην πραγματικότητα τα λειτουργεί η ΕΥΔΑΠ. Αυτό θα αποφέρει στην ΕΥΔΑΠ πάνω από 40 εκατ. ευρώ έσοδα.**

Για το **δίκτυο ύδρευσης** ο κ. Μπάρδης είπε ότι πρωταρχικός στόχος είναι να προλαμβάνουμε τις διαρροές και γι' αυτό πρέπει να πολλαπλασιαστεί ο αριθμός των αισθητήρων που ήδη υπάρχουν στο δίκτυο. Καθοριστικό ρόλο στη πρόληψη αλλά και στην άμεση αποκατάσταση των βλαβών θα επέχει **το Επιχειρησιακό Κέντρο του Περισού, το οποίο πρέπει να επανενεργοποιηθεί σε συνδυασμό με τη βελτίωση της λειτουργίας του 1022** που πρέπει να αναχθεί σε κέντρο πλήρους πληροφόρησης σε θέματα εξυπηρέτησης των πελατών μας.

Επιπροσθέτως, η ΕΥΔΑΠ υποχρεούται να εφαρμόσει **συστήματα τηλεμέτρησης της κατανάλωσης νερού**, γιατί έτσι ορίζεται από τον Κανονισμό της Ε.Ε. Ήδη η ΕΥΔΑΠ έχει κάνει ένα πιλοτικό πρόγραμμα τηλεμέτρησης. **Σκοπός αυτού του συστήματος είναι η μέτρηση να γίνεται χωρίς χρήση εργαλείων για να μπορούν και οι καταναλωτές να ελέγχουν τα υδρόμετρα.** Οι νέοι μετρητές θα τοποθετηθούν μέσα στα σπίτια και στις πιλοτές, όπως της ΔΕΠΑ και της ΔΕΗ. Η καταμέτρηση θα γίνεται με ένα μηχανήμα και ένα πρόγραμμα που θα βγάζει κατευθείαν και τη μέτρηση και το λογαριασμό, ο οποίος θα παραδίδεται απευθείας στους πελάτες από τους καταμετρητές. Η επιτόπου επίδοση των λογαριασμών θα εξοικονομήσει 4 εκ. ευρώ το χρόνο για την ΕΥΔΑΠ. Ιδιαίτερη μεία έγινε στο **νέο, αναβαθμισμένο ρόλο που θα έχουν πλέον οι καταμετρητές της Εταιρείας, μιας και αυτοί θα είναι το άμεσο πρόσωπο της Εταιρείας στους πελάτες μας.** *«Γι' αυτό»* είπε χαρακτηριστικά ο Διευθύνων *«σε αυτούς τους ανθρώπους πρέπει να δώσουμε την έμπνευση, την πνοή, μια βαθιά κουλτούρα εταιρικής ταυτότητας»*.

Για τη νέα πρόκληση στην οποία μπαίνει η ΕΥΔΑΠ με την έναρξη των διαδικασιών **πιστοποίησης κατά ISO όλων των λειτουργιών της** μίλησε στη συνέχεια ο Διευθύνων Σύμβουλος. Τόνισε ότι η οργάνωση της Εταιρείας βάσει ISO είναι σημαντική για την αναβάθμισή της καθώς θα αποσαφηνιστούν και θα κατοχυρωθούν πλήρως οι δομές και οι διαδικασίες που πρέπει να έχει και να ακολουθεί η Εταιρεία για την άρτια και εύρυθμη λειτουργία της. Ο κ. Μπάρδης δήλωσε περήφανος που **το μέχρι τώρα επίτευγμα της καταγραφής του συνόλου των δραστηριοτήτων μέχρι επιπέδου τμήματος το φέραμε εις πέρας μόνοι μας, χωρίς συμβούλους, οι αμοιβές των οποίων θα μας είχαν κοστίσει 1,5 εκ. ευρώ.** Ο ρόλος των συμβούλων θα περιοριστεί σε εξειδικευμένες εργασίες με μικρές αμοιβές.

Ένα επίσης πολύ σημαντικό θέμα για την Εταιρεία είναι η διασφάλιση του νομικού πλαισίου στο οποίο κινείται η ΕΥΔΑΠ και του μονοπωλιακού της χαρακτήρα στη διαχείριση της υδροδότησης της Αττικής τουλάχιστον για μια 20ετία ακόμα και μετά το 2020 δεδομένου ότι το 2019 λήγει η **Σύμβαση της ΕΥΔΑΠ με το Ελληνικό Κράτος.** *«Πρέπει τώρα να βάλουμε τα δεδομένα για να δέσουμε την ΕΥΔΑΠ με το Κράτος και την Εταιρεία Παγίων γιατί η αποκλειστικότητα της διαχείρισης του νερού και η καθημερινότητα των εσόδων που έχουμε είναι η δύναμη της Εταιρείας»* είπε ο κ. Μπάρδης.

Ένα ακανθώδες ζήτημα για την Εταιρεία είναι και **το Οργανόγραμμα.** Βα-

Για μένα το κίνητρο σήμερα δεν μπορεί να είναι τίποτα άλλο από ένα πατριωτικό κίνητρο. Να κοιταζόμαστε στον καθρέπτη κάθε μέρα και να λέμε τι έχουμε πάρει εμείς από αυτόν τον τόπο και τι έχουμε δώσει, με ειλικρίνεια. Ο καθένας για τον εαυτό του. Έτσι θα βελτιώσουμε τους εαυτούς μας και έτσι θα βελτιωθεί το σύνολο»

σικός γνώμονας για τη δημιουργία του νέου οργανογράμματος είναι να ικανοποιηθούν οι ανάγκες της Εταιρείας, ώστε να επιτευχθεί η καλύτερη δυνατή λειτουργικότητά της. **Η συμπύκνωση που επιδιώκεται δεν έχει στόχο να ικανοποιήσει προσωπικές βλέψεις και υποκειμενικές ανάγκες αλλά επιδιώκει μια σωστή, δίκαιη και αποτελεσματική κατανομή αρμοδιοτήτων και εργασιών.** «Η δομή πρέπει να είναι σαφής» διευκρίνισε ο Διευθύνων «και τα πρόσωπα επιφορτισμένα με συγκεκριμένους ρόλους και ευθύνες, που είναι αναγκαίο να διεκπεραιώνονται στο επίπεδο που τους αναλογεί. Δεν μπορεί να μην υπάρχει διάκριση και διαβάθμιση ρόλων. Δεν μπορεί ένας Γενικός Διευθυντής να αναλώνεται στην καθημερινότητα. Πρέπει να επανδρώσουμε όλες τις δραστηριότητες με ανθρώπους που κάνουν την αντίστοιχη δουλειά, πρέπει να υπάρχει το επαρκές Προσωπικό παντού, δεν μπορεί να υπάρχουν άλλοι που κάθονται και άλλοι που δεν προλαβαίνουν».

Με ιδιαίτερη θερμότητα μίλησε ο κ. Μπάρδης για τον καταλυτικό ρόλο που διαδραμάτισε η ΕΥΔΑΠ στην ανεύρεση λύσης του προβλήματος ρύπανσης του Ασωπού από τα βιομηχανικά απόβλητα που εδώ και δεκαετίες απορρίπτονται στην κοίτη του. Εξήγησε ότι μια μικρή μεταβολή σε ήδη εκπονηθείσα μελέτη δίνει τη δυνατότητα να δέχεται και να επεξεργάζεται η ΕΥΔΑΠ τα βιομηχανικά λύματα στη Μεταμόρφωση. Έτσι, **εκμεταλλεύομενοι τις δυνατότητες και τις υπάρχουσες εγκαταστάσεις προσπορίζουμε έσοδα για την Εταιρεία και προσφέρουμε τεράστιο κοινωνικό και περιβαλλοντικό έργο.**

Το **ενεργειακό ισοζύγιο** των εγκαταστάσεων της ΕΥΔΑΠ είναι ένα θέμα που εδώ και χρόνια έχει εντοπιστεί αλλά δεν έχει ακόμα αντιμετωπιστεί. Όπως είπε καυστικά ο Διευθύνων «στην Ψυπάλεια ξοδεύουμε 6 εκ. ευρώ για φυσικό αέριο. Εμείς, δηλαδή, τζιράρουμε τη ΔΕΠΑ αλλά όχι την ΕΥΔΑΠ». Στόχος είναι να μειωθεί το κόστος της ενέργειας που καταναλώνεται στην Ψυπάλεια αλλά και γενικότερα στη Εταιρεία και προς αυτή την κατεύθυνση θα γίνει μια μικρή μελέτη του ενεργειακού ισοζυγίου για να προσανατολιστούμε σε αποδοτικότερες επιλογές.

Στην ωφελιμότητα και την αναπτυξιακή ώθηση που θα δώσει στην ΕΥΔΑΠ η θεμελίωση και λειτουργία ενός ιδιαίτερα φιλόδοξου εκπαιδευτικού θεσμού, της **Σχολής μαθητείας** επικεντρώθηκε ακολούθως το ενδιαφέρον του ακροατηρίου. Πρόκειται για ένα εκπαιδευτικό πρόγραμμα που θα προσφέρει και θα καλλιεργήσει δεξιότητες σε όλο το Προσωπικό της ΕΥΔΑΠ. Θα περιλαμβάνει ολιγοήμερα μαθήματα που συνδυάζουν την παρουσία στην αίθουσα διδασκαλίας αλλά και την εφαρμογή στον τόπο εργασίας. Τα μαθήματα αυτά θα αφορούν τους πάντες, και αυτούς που ήδη εργάζονται και αυτούς που θα προσλαμβάνονται κατά περιόδους. Θα δημιουργηθούν δομές υποδοχής όπου οι νεο-

εισερχόμενοι εργαζόμενοι ανεξαρτήτως ειδικότητας θα λαμβάνουν μια γενικότερη εκπαίδευση που αφορά την ταυτότητα και τις λειτουργίες της Εταιρείας και κατόπιν θα εισέρχονται σε πιο εξειδικευμένα πεδία εκπαίδευσης ανάλογα με τον τομέα στον οποίο θα επενδυθούν.

Το ήδη υπάρχον Προσωπικό, είτε εξειδικευμένο είτε μη εξειδικευμένο, επίσης θα ενταχθεί στο σύνολό του στο πρόγραμμα ανάπτυξης δεξιοτήτων. Είναι βέβαια προφανές ότι θα υπάρχει διαβάθμιση στο βαθμό εξειδίκευσης της παρεχόμενης γνώσης, ανάλογα με την εργασιακή αντικείμενο ή την ειδικότητα του εκάστοτε ακροατηρίου. Με ιδιαίτερη περηφάνια ο κ. Μπάρδης είπε ότι αυτή τη στιγμή έχουν καταγραφεί 250 δεξιότητες για τις οποίες δημιουργούνται και τα αντίστοιχα εκπαιδευτικά εγχειρίδια, δουλειά η οποία μέχρι σήμερα έχει εκτελεστεί με επιτυχία αποκλειστικά και μόνο από στελέχη της ΕΥΔΑΠ. **«Ο θεσμός της μαθητείας είναι ο πυλώνας πάνω στον οποίο πρέπει η Εταιρεία να στηρίξει την ανάπτυξή της. Όπου υπάρχει γνώση, υπάρχει πρόοδος, πολιτισμός»** είπε ολοκληρώνοντας το θέμα της μαθητείας.

Ένας ακόμα σημαντικός τομέας στον οποίο πρέπει να στηρίξει την ανάπτυξή της η Εταιρεία είναι η **έρευνα**. Ήδη γίνονται κάποιες προσπάθειες πρωτογενούς έρευνας στο Εργαστήριο των Ε.Ε.Ν. Αχαρνών και έχουν δημοσιευτεί μελέτες της ΕΥΔΑΠ και σε συνεργασία με τον Δημόκριτο. Η έρευνα βέβαια που διεξάγει η ΕΥΔΑΠ είναι σαφώς προσανατολισμένη στο αντικείμενο των αρμοδιοτήτων της (ύδρευση-αποχέτευση) αλλά αυτό δεν σημαίνει ότι οι διατριβές και τα πορίσματα τους δεν μπορούν να βρουν εφαρμογή και εκτός ΕΥΔΑΠ, όπου ενδεχομένως προκύψει ανάγκη όπως π.χ. σε μια περίπτωση μόλυνσης επιφανειακών υδάτων. Αυτό σημαίνει ότι **μπορούμε να εξειδικεύσουμε περαιτέρω τις**

υπηρεσίες μας, ώστε να είμαστε σε θέση να προσφέρουμε την τεχνογνωσία μας και την εμπειρία μας και στους ΟΤΑ και σε φορείς του εξωτερικού.

Στο κλείσιμο της ομιλίας του ο κ. Μπάρδης επανήλθε στην προηγούμενη έκκληση που είχε απευθύνει στο Προσωπικό να ανταποκριθεί θετικά στην πρωτοβουλία της Διοίκησης για ανακατανομή του Προσωπικού, ούτως ώστε και τα κενά να καλυφθούν και όλοι να καταλάβουν μια παραγωγική θέση, και η Εταιρεία μας να λειτουργήσει καλύτερα. Την έκκληση αυτή την απύθνην εκ νέου ως θέση της Διοίκησης έναντι των κατηγοριών ότι προτίθεται να εκχωρήσει σε εξωτερικό εργολάβο την **καταμέτρηση**. Υπενθύμισε ότι σε ανακοίνωση στην οποία η Διοίκηση καλούσε όποιον επιθυμούσε από το Προσωπικό να ενταχθεί στην καταμέτρηση, ακόμα και ο μικρός αριθμός εργαζομένων που ανταποκρίθηκε –μόλις 14- μπλοκαρίστηκε από τους Προϊσταμένους του. **Ένα τόσο σοβαρό πρόβλημα που προκαλεί μείωση εσόδων στην Εταιρεία μπορούμε και πρέπει να το λύσουμε εσωτερικά αλλά χρειάζεται βούληση και απαγκίστρωση από παρωχημένες και αναχρονιστικές νοοτροπίες.**

Κλείνοντας ο Διευθύνων Σύμβουλος απευθύνθηκε στο θυμικό του Προσωπικού λέγοντας **«Για μένα το κίνητρο σήμερα δεν μπορεί να είναι τίποτα άλλο από ένα πατριωτικό κίνητρο. Να κοιταζόμαστε στον καθρέπτη κάθε μέρα και να λέμε τι έχουμε πάρει εμείς από αυτόν τον τόπο και τι έχουμε δώσει, με ευλικρίνεια. Ο καθένας για τον εαυτό του. Έτσι θα βελτιώσουμε τους εαυτούς μας και έτσι θα βελτιωθεί το σύνολο».** ■

πηγή

[11]

Αναδιάρθρωση Εταιρικού Οργανογράμματος

Στο πλαίσιο της εξελικτικής διαδικασίας εκσυγχρονισμού που απαιτούν οι σημερινές συνθήκες, πραγματοποιήθηκε στην έδρα της Εταιρείας, με πρωτοβουλία της νέας Διοίκησης, συνάντηση εργασίας όπου κλήθηκαν να συμμετάσχουν οι Υπηρεσιακοί παράγοντες και η Ομοσπονδία Εργαζομένων, με θέμα την αναδιάρθρωση και τον εξορθολογισμό της δομής του Οργανογράμματος της ΕΥΔΑΠ.

Κατά τη διάρκεια της εκδήλωσης δόθηκε η ευκαιρία στους παρευρισκόμενους να αναπτύξουν τους προβληματισμούς τους και να παραθέσουν τις απόψεις τους για το σχέδιο του νέου Οργανογράμματος.

Η προτεινόμενη μορφή του Οργανογράμματος δείχνει τη βούληση της νέας διοίκησης για ένα σχήμα μικρό, ευέλικτο και αποτελεσματικό, πραγματικά διαταγμένο και προσανατολισμένο στους νέους εταιρικούς στόχους.

Ιδιαίτερο ενδιαφέρον παρουσίασε η πρόταση για τη δημιουργία **Διεύθυνσης Υποδομών**, η οποία θα συμπεριλαμβάνει τις Διευθύνσεις Κατασκευών, Μελετών, η ενοποίηση της Διεύθυνσης Τοπογραφίας με τη Διεύθυνση Κτηριακών Εγκαταστάσεων καθώς και η ένταξη της Διεύθυνσης Επιχειρησιακής Ανάπτυξης στη Διεύθυνση Σχεδιασμού. Επίσης η σύμπραξη της Διεύθυνσης Ενέργειας με τη Διεύθυνση Ποιότητας, οι οποίες θα αποτελούν τη **Διεύθυνση Περιβάλλοντος** που θα σηματοδοτεί τον διττό χαρακτήρα της ΕΥΔΑΠ ΑΕ.

Τέλος στον διοικητικό-οικονομικό τομέα στη Διεύθυνση Λειτουργικής και Διοικητικής Υποστήριξης προτάθηκε η προσθήκη Υπηρεσίας Οργανωτικής Διάρθρωσης και Βελτίωσης Διαδικασιών, στη Διεύθυνση Εκπαίδευσης η **Σχολή Μαθητείας** καθώς και η υπαγωγή της Υπηρεσίας Σχέσεων με τους Επενδυτές στη Διεύθυνση Οικονομικών.

Στο κλείσιμο της διαδικασίας όλες οι προτάσεις για τη νέα μορφή του Οργανογράμματος τέθηκαν στη διάθεση των Υπηρεσιακών παραγόντων και των Σωματείων, προκειμένου να καταθέσουν σε εύλογο χρονικό διάστημα, τυχόν δικές τους παρατηρήσεις και σχόλια.

Τους τελευταίους μήνες ολόκληρος ο πλανήτης αλλά και η Ελλάδα έχουν επηρεαστεί από την οικονομική κρίση και τις επιπτώσεις της τόσο σε μακροοικονομικό όσο και σε μικροοικονομικό επίπεδο.

Ανάπτυξη **νέων δραστηριοτήτων**

Πιο συγκεκριμένα, στο διεθνές οικονομικό περιβάλλον που η Ελλάδα δραστηριοποιείται, **η οικονομία μας επηρεάζεται** τόσο από τους κανόνες ένταξης και συμμετοχής της στην Ευρωπαϊκή Ένωση όσο και από την παγκοσμιοποίηση και τους κανόνες του διεθνούς ανταγωνισμού. Κατά συνέπεια, η Ελλάδα, όπως και πολλές άλλες χώρες μέλη της Ε.Ε. έχει στερηθεί το δικαίωμα να προσδιορίζει και να εφαρμόζει κατά βούληση τους μηχανισμούς και την οικονομική πολιτική που θα της επέτρεπαν να αντιμετωπίσει τις δυσμενείς οικονομικές συνθήκες.

Το σκηνικό της εσωτερικής οικονομικής κατάστασης της Ελλάδας συμπληρώνεται από την ανταγωνιστικότητα η οποία βρίσκεται σε αρκετά χαμηλά επίπεδα, μαζί με τον δείκτη της παραγωγικότητας ενώ το έλλειμμα, η ανεργία και το υψηλό εργατικό κόστος κάνουν το τοπίο ακόμα πιο θαμπό. Η αδυναμία μας να αναπτύξουμε εναλλακτικές πηγές ενέργειας και η συνεχής εκροή κεφαλαίων και επενδύσεων προς τις γειτονικές μας χώρες δυσχεραίνουν όλο και περισσότερο την ήδη άσχημη οικονομική κατάσταση.

Το πρόβλημα εντείνεται ακόμα περισσότερο με την παραμονή στη χώρα μας μεγάλου αριθμού οικονομικών μεταναστών, οι οποίοι σε συνδυασμό με την έλλειψη οποιουδήποτε μεταναστευτικού προγράμματος, προκαλούν οικονομικά, πολιτικά και κοινωνικά προβλήματα.

Τέλος, **τα έσοδα, του προϋπολογισμού δαπανώνται** σε μη παραγωγικούς τομείς, ενώ θα έπρεπε να απευθύνονται στην έρευνα, στις επενδύσεις και στην εκπαίδευση, στους τομείς δηλαδή που αποδίδουν καρπούς στο μέλλον.

Ένα βασικό σύμπτωμα όλης αυτής της οικονομικής κατάστασης είναι η ιδιωτικοποίηση των Ελληνικών επιχειρήσεων, οι οποίες πλέον καλούνται να φέρουν μόνες τους εις πέρας την οικονομική τους ανάπτυξη, η οποία τώρα παίζεται στο διεθνές επίπεδο. **Ο εξωστρεφής προσανατολισμός της οικονομίας θεωρείται πλέον αναγκαία προϋπόθεση επιβίωσης**. Πιο συγκεκριμένα, οι επιχειρήσεις καλούνται πλέον να λειτουργήσουν με τους κανόνες της διεθνούς αγοράς, η οποία χαρακτηρίζεται από έντονο ανταγωνισμό.

Στο πλαίσιο αυτού του ανταγωνισμού καλείται να δραστηριοποιηθεί και η ΕΥΔΑΠ αποκτώντας έναν ρόλο πιο εξωστρεφή και πιο δραστήριο, ο οποίος αναμένεται να αυξήσει τα κέρδη της Εταιρείας και να ενδυναμώσει τη θέση της σε εθνικό και διεθνές επίπεδο.

Με τον τρόπο που διαμορφώνονται οι εξελίξεις στα τρέχοντα οικονομικά ζητήματα της χώρας καθίσταται επιτακτική ανάγκη να διαμορφωθεί ένας στρατηγικός σχεδιασμός για την εταιρεία, τέτοιος ώστε να εντάσσει στη βασική του δομή το κομμάτι της ανάπτυξης.

Μέσα σε μία επιβαρυσμένη οικονομική πραγματικότητα, επιβάλλεται η Εταιρεία να ακολουθήσει μία νέα πορεία ανασυγκρότησης. Χρειάζεται από τη μία να μειωθεί το λειτουργικό κόστος της Εταιρείας αλλά ταυτόχρονα να αυξηθεί ο κύκλος των εργασιών. Προς την κατεύθυνση αυτή χαράσσεται **ένας νέος στρατηγικός σχεδιασμός, ο οποίος εκτός από την αναβάθμιση της λειτουργίας και την επέκταση κύκλου ζωής των δικτύων θα συμπεριλάβει δυναμικά στον πυρήνα του το κομμάτι της ανάπτυξης.**

Τη νέα αυτή αντίληψη που εκφράζεται από τη νέα Διοίκηση της Εταιρείας έρχεται να ενισχύσει και η σκέψη ότι η ΕΥΔΑΠ είναι η μεγαλύτερη εταιρεία ύδρευσης και αποχέτευσης της χώρας με πλούσια και πολύτιμη εμπειρία στον τομέα παροχής υπηρεσιών ύδρευσης και αποχέτευσης, εμπειρία που μπορεί να είναι εξαιρετικά σημαντική και χρήσιμη σε άλλες εταιρείες ύδρευσης και αποχέτευσης περιοχών εντός και εκτός Ελλάδας.

Σε αυτό το πλαίσιο η ΕΥΔΑΠ και με την πρωτοβουλία της νέας Διοίκησης αποφάσισε να προχωρήσει σε δραστηριότητες που περιλαμβάνουν τη μεταφορά τεχνογνωσίας και την παροχή συμβουλευτικών υπηρεσιών προς εταιρείες ύδρευσης και αποχέτευσης άλλων χωρών.

Τρία είναι τα πεδία δράσης που σχεδιάζονται προς αυτή την κατεύθυνση.

Το πρώτο αφορά στη σύναψη Συμβάσεων Διαχείρισης και Λειτουργίας

στην Ελλάδα και στο Εξωτερικό

(concession contracts) συστημάτων Ύδρευσης και Αποχέτευσης στο Εξωτερικό.

Το δεύτερο σχετίζεται με την ανάληψη της διαχείρισης των συστημάτων Ύδρευσης και Αποχέτευσης εντός του ελλαδικού χώρου, μετά την εφαρμογή του νέου χάρτη αυτοδιοίκησης.

Το τρίτο αφορά στην ανάληψη έργων παροχής Υπηρεσιών Τεχνικού Συμβούλου σε διεθνείς οργανισμούς (π.χ. UN) για θέματα που αφορούν στο σύνολο του κύκλου του συστήματος Ύδρευσης και Αποχέτευσης.

Σύνοψη Συμβάσεων Διαχείρισης και Λειτουργίας (concession contracts) συστημάτων Ύδρευσης και Αποχέτευσης στο Εξωτερικό.

Στο πλαίσιο του πρώτου Πεδίου δράσης του στρατηγικού σχεδιασμού της Εταιρείας, βρίσκονται σε επίπεδο υλοποίησης αρκετές δραστηριότητες στο εξωτερικό.

Μείωση Μη Τιμολογούμενου Νερού Δικτύου Ύδρευσης του Πουέρτο Ρίκο

Η ΕΥΔΑΠ, στο πλαίσιο της νέας πολιτικής «εξωστρέφειας» και ανάπτυξης η οποία έχει υιοθετηθεί πρόσφατα, προσπαθεί ν' αξιοποιήσει την τεράστια τε-

χνολογία που έχει αποκτήσει εδώ και δεκαετίες στον τομέα του νερού. Στο πνεύμα αυτό, ενδιαφέρεται για την ανάληψη έργων, όπου αφενός είναι δυνατή η αξιοποίηση αυτής της τεχνολογίας και της αντίστοιχης εμπειρίας και αφετέρου δεν απαιτείται εκταμίευση σημαντικής οικονομικής επένδυσης.

Ήδη η ΕΥΔΑΠ συμμετείχε σε ένα διαγωνισμό εκδήλωσης ενδιαφέροντος για την Εφαρμογή προηγμένων Τεχνολογιών για τη μείωση του μη τιμολογούμενου νερού στο Πουέρτο Ρίκο. Η πρώτη φάση του διαγωνισμού, που αφορούσε στην εκδήλωση ενδιαφέροντος, πραγματοποιήθηκε το καλοκαίρι ενώ αναμένεται στο τέλος του Σεπτεμβρίου να δημοσιοποιηθεί η λίστα των κοινοπραξιών που θα περάσουν στη δεύτερη φάση. Πρέπει ν' αναφερθεί, ότι παρόμοια εκδήλωση ενδιαφέροντος κατέθεσαν άλλες δώδεκα (12) μεγάλες εταιρείες Ύδρευσης απ' όλο τον κόσμο (ΗΠΑ, Γαλλία, Ισπανία, Ιταλία, Ισραήλ, Κολομβία, Πουέρτο Ρίκο).

Ο διαγωνισμός προκηρύχθηκε από την Αρχή Ύδρευσης και Αποχέτευσης του Πουέρτο Ρίκο και μέσω του διαγωνισμού θα προκύψει ένα Private-Public Partnership Agreement (PPP Contract). Η εταιρεία που θα επιλεγεί τελικά και θα υπογράψει το συμβόλαιο

θα αναλάβει την λειτουργία, συντήρηση και χρηματοδότηση των συστημάτων διανομής νερού καθώς και την εφαρμογή νέων τεχνολογιών. Με τα νέα συστήματα που θα εφαρμοστούν αναμένεται να μειωθούν οι απώλειες του νερού, να αναγνωριστούν οι χρήστες, πελάτες αλλά και μη πελάτες, των υπηρεσιών της εταιρείας και να αυξηθεί η ικανοποίηση των πελατών από τις παρεχόμενες υπηρεσίες.

Η ΕΥΔΑΠ ενδιαφέρεται σοβαρά για την ανάληψη του έργου, αφού αυτό έχει οικονομικό ενδιαφέρον και αφορά σε τεχνικό αντικείμενο το οποίο απαιτεί τεχνολογίες τις οποίες εφαρμόζει εδώ και χρόνια και τις γνωρίζει πολύ καλά.

Συνεργασία μεταξύ ΕΥΔΑΠ και General Company for Water and Wastewater, Τρίπολη, Λιβύη

Το καλοκαίρι ξεκίνησε η συνεργασία της ΕΥΔΑΠ με την αντίστοιχη εταιρεία ύδρευσης και αποχέτευσης της Τρίπολης της Λιβύης. Η ΕΥΔΑΠ, με την τεράστια εμπειρία και τεχνολογία της στα θέματα ύδρευσης και αποχέτευσης, τόσο στον τεχνικό όσο και στον διοικητικό τομέα, **έχει την δυνατότητα να συνδράμει ουσιαστικά την ομόλογό της εταιρεία της Τρίπολης σε θέματα λειτουργίας και διαχείρισης** (Operation

and Management), του συνόλου του συστήματος ύδρευσης και αποχέτευσης, καθώς και εκπαίδευσης.

Η συνεργασία αυτή εντάσσεται στα πλαίσια της Διακρατικής Συμφωνίας Συνεργασίας μεταξύ Ελλάδας και Λιβύης στον τομέα του νερού.

Έχει ως σκοπό την προσφορά εκ μέρους της ΕΥΔΑΠ υπηρεσιών διαχείρισης και λειτουργίας όλου του συστήματος ύδρευσης και αποχέτευσης της Τρίπολης.

Η πρώτη συνάντηση εκπροσώπων των δύο εταιρειών έγινε στο πλαίσιο των εργασιών της επίσημης Ελληνικής επιχειρηματικής αποστολής στην Λιβύη, υπό τον Υφυπουργό Εξωτερικών, κ. Σ. Κουβέλη.

Στη συνάντηση που έλαβε χώρα στις 20 Ιουλίου στην Τρίπολη, συζητήθηκε η συνεργασία των δύο εταιρειών να πραγματοποιηθεί μέσω μίας σύμβασης «παροχής υπηρεσιών», ακολουθώντας ένα από τα 6-7 παγκοσμίως ισχύοντα πρότυπα για συμβάσεις αυτού του είδους.

Ο Διευθύνων Σύμβουλος της ΕΥΔΑΠ κος Νικόλαος Μπάρδης, έκανε αρχικά μία παρουσίαση της Εταιρείας μας, ως μιας από τις μεγαλύτερες Εταιρείες Ύδρευσης και Αποχέτευσης της Ευρώπης εκθέτοντας σύντομα τους τεχνικούς τομείς δραστηριότητάς της. Ταυτόχρονα, αναφέρθηκε στη λειτουργία των διοικητικών και οικονομικών υπηρεσιών αλλά και των πληροφορικών συστημάτων που υποστηρίζουν τις αντίστοιχες δραστηριότητες. Στη συνέχεια ο κος Μπάρδης ανέπτυξε τους τρόπους με τους οποίους οι δύο εταιρείες θα μπορούσαν να έχουν μια εποικοδομητική συνεργασία.

Πιο συγκεκριμένα συζητήθηκε να εφαρμοσθεί **το σύστημα του «δίδυμου σχήματος»**, όπου οι δύο πλευρές θα έχουν πολύ στενή και καθημερινή συνεργασία, αφού σύμφωνα με το σχήμα αυτό, για κάθε θέση ευθύνης θα υπάρχουν δύο άτομα που θα πραγματοποιούν τους χειρισμούς, ένα από την ΕΥΔΑΠ και ένα από την Εταιρεία της Τρίπολης, ούτως ώστε αφε-

νός να συνειδητοποιούνται άμεσα τα διάφορα προβλήματα και οι ιδιαιτερότητές τους με την συνδρομή του τοπικού στελέχους και αφετέρου κατά την διαδικασία της αντιμετώπισης του προβλήματος να μεταβιβάζεται η σχετική τεχνογνωσία από το στέλεχος της ΕΥΔΑΠ προς το τοπικό στέλεχος (Capacity building). Τέλος, συζητήθηκε ακόμα **η δυνατότητα της ΕΥΔΑΠ να προσφέρει υψηλού επιπέδου εκπαίδευση σε όλους τους τεχνικούς τομείς**, τόσο Πανεπιστημιακού επιπέδου σε συνεργασία με Ανώτατα Εκπαιδευτικά Ιδρύματα της Ελλάδας, όσο και τεχνικού επιπέδου από έμπειρους τεχνικούς της Εταιρείας μέσω οργανωμένων προγραμμάτων τα οποία με επιτυχία εφαρμόζονται στην ΕΥΔΑΠ.

Στο τέλος της συνάντησης δόθηκε στη Λιβυκή Εταιρεία ερωτηματολόγιο προς συμπλήρωση, μέσω του οποίου θα γίνει δυνατή μια πρώτη αποτίμηση της υφιστάμενης κατάστασης.

Επίσης συμφωνήθηκε να πραγματοποιηθεί στο προσεχές διάστημα **αποστολή στην Εταιρεία της Τρίπολης από στελέχη της ΕΥΔΑΠ υπό τον Διευθύνοντα Σύμβουλο**, προκειμένου να γίνει εκτεταμένη παρουσίαση της ΕΥΔΑΠ, καθώς και εμπεριστατωμένη μελέτη των παραμέτρων που θα επιτρέψουν να εκτιμηθούν τόσο οι τεχνικοί όσο και οι οικονομικοί όροι της συνεργασίας.

Διαχείριση των συστημάτων Ύδρευσης και Αποχέτευσης εντός του ελλαδικού χώρου

Όσον αφορά στο δεύτερο πεδίο δράσης για την ανάπτυξη της ΕΥΔΑΠ, σχετίζεται με την ανάληψη της διαχείρισης των συστημάτων Ύδρευσης και Αποχέτευσης εντός του ελλαδικού χώρου, μετά την εφαρμογή του νέου χάρτη αυτοδιοίκησης.

Οι δραστηριότητες της Εταιρείας μπορεί να επεκταθούν στην περιοχή της Αττικής και της Βοιωτίας αλλά και σε άλλους Δήμους. Οι κινήσεις αυτές μπορεί να συνδυαστούν και με την αναδιοργάνωση της Τοπικής

Αυτοδιοίκησης μέσω του σχεδίου «Καλλικράτης».

Η ΕΥΔΑΠ είναι σε θέση να παίξει κεντροβαρικό ρόλο, όσον αφορά στην επίλυση προβλημάτων που πιθανόν να δημιουργηθούν από τη συνένωση των Δήμων.

Δηλαδή, η συνολική εμπειρία και τεχνογνωσία της Εταιρείας, μπορεί να αποφέρει πρόσθετα έσοδα σε αυτήν. Η ΕΥΔΑΠ μπορεί να παράσχει στους νέους Δήμους που θα συσταθούν από την εφαρμογή του σχεδίου «Καλλικράτη», συμβουλευτικές υπηρεσίες σε πεδία όπως ο σχεδιασμός, η κατασκευή, η διαχείριση και η λειτουργία δημοτικών δικτύων ύδρευσης και αποχέτευσης.

Εταιρεία Συμμετοχών (holding) «ΕΛΛΗΝΙΚΑ ΥΔΑΤΑ»

Προκειμένου να συμβάλει η Εταιρεία στη βεβαρυσμένη οικονομική κατάσταση της χώρας και να αναβαθμίσει τη θέση της τόσο σε εσωτερικό επίπεδο όσο και σε κρατικό, **καλείται να αναλάβει ένα νέο πιο δραστήριο και εξωστρεφές ρόλο**. Στα πλαίσια του αναπτυξιακού σχεδιασμού της Εταιρείας και για να υλοποιηθεί ο σκοπός αυτός θα πρέπει να διαμορφωθεί το κατάλληλο θεσμικό πλαίσιο, ώστε να είναι δυνατή η αποδοχή των επενδύσεων,

για εισροή κεφαλαίων από κρατικά funds (Εμιράτα, Κουβέιτ, Κατάρ, Λιβύη, κλπ.).

Συγχρόνως γίνονται σκέψεις για ανάπτυξη και στο εσωτερικό της χώρας, αν λάβει κανείς υπόψη του το γεγονός ότι πανελλαδικά (εκτός από την ΕΥΔΑΠ και ΕΥΑΘ), ο τομέας ύδρευσης και αποχέτευσης υστερεί τόσο σε κατάλληλες υποδομές όσο και σε επαγγελματική διαχείριση.

Οι σκέψεις που εκφράζονται από τη Διοίκηση είναι να ιδρυθεί μια Εταιρεία Συμμετοχών (Holding) «Ελληνικά Ύδατα» από το Ελληνικό Δημόσιο, με μέτοχο το ίδιο και αποκλειστική διαχείριση πανελλαδικώς των δικτύων ύδρευσης και αποχέτευσης όλων των ΟΤΑ. Η Εταιρεία θα μπορεί να εκχωρεί δικαίωμα διαχείρισής τους σε εξειδικευμένους φορείς του εσωτερικού ή και του εξωτερικού ώστε να συμβαδίζει με την κοινοτική νομοθεσία περί ανόθευτου ανταγωνισμού.

Η Εταιρεία αυτή θα μπορεί με διεθνείς διαγωνισμούς (όπως ορίζεται από τη σχετική Κοινοτική Νομοθεσία) να αναθέτει τη διαχείριση αυτών των δικτύων σε εξειδικευμένους φορείς (όπως στην ΕΥΔΑΠ, ΕΥΑΘ κλπ.), που θα μπορούν να συμμετέχουν στους διαγωνισμούς αυτούς, είτε οι ίδιοι, είτε μέσω θυγατρικών τους εταιρειών.

Συμμετοχή της ΕΥΔΑΠ στις δράσεις των Ηνωμένων Εθνών

Το 2008 η ΕΥΔΑΠ έγινε μέλος στο Global Compact των Ηνωμένων Εθνών, **μια πρωτοβουλία του Ο.Η.Ε. για την προώθηση της Εταιρικής Κοινωνικής Ευθύνης**. Πρόκειται για μία στρατηγική πολιτική πρωτοβουλία για τις επιχειρήσεις που είναι δεσμευμένες να ευθυγραμμίσουν τις διαδικασίες και τις στρατηγικές τους με δέκα παγκοσμίως αποδεκτές αρχές στους τομείς των ανθρωπίνων δικαιωμάτων, της εργασίας, του περιβάλλοντος και της καταπολέμησης της διαφθοράς.

Με αυτόν τον τρόπο, οι επιχειρήσεις βοηθούν στο να εξασφαλίσουν ότι οι αγορές, το εμπόριο, η τεχνολογία και η χρηματοδότηση προωθούνται με τέτοιους τρόπους που να ωφελούν τις οικονομίες και τις κοινωνίες παντού.

Οι τρεις βασικοί άξονες δράσης που συνιστούν της Εταιρική Κοινωνική Ευθύνη είναι το «Περιβάλλον», η «Κοινωνία» και το «Ανθρώπινο Δυναμικό».

Πιο αναλυτικά **στον τομέα του Περιβάλλοντος** επιδιώκεται η κατανάλωση λιγότερης ενέργειας, η προστασία της θαλάσσιας ζωής, η προστασία και η ορθολογική χρήση των υδάτινων πόρων καθώς και η περιβαλλοντική ευαισθητοποίηση και συνειδητοποίηση.

Παράλληλα, **σε Κοινωνικό επίπεδο** η έννοια της Εταιρικής Κοινωνικής Ευθύνης περιλαμβάνει δράσεις που θα προωθήσουν τη καλύτερη εξυπηρέτηση των πελατών, τον πολιτισμό και τον αθλητισμό.

Τέλος, **στον τομέα του Ανθρώπινου Δυναμικού** θεωρείται εξαιρετικά σημαντική η εκπαίδευση των εργαζομένων και η ανάπτυξη των ικανοτήτων τους, η οικονομική τους ενίσχυση μέσω εταιρικών δανείων καθώς και η παροχή υπηρεσιών ιδιωτικής ασφάλισης.

Επίσης σε συνεργασία με τη Διεύθυνση Μείωσης Κινδύνου Καταστροφών των Ηνωμένων Εθνών, η ΕΥΔΑΠ θα ενεργήσει ως επ' αμοιβή Τεχνικός Σύμβουλος του ΟΗΕ σε παγκόσμια κλίμακα. Στόχος είναι η πρόληψη του κινδύνου στον τομέα του νερού και των λυμάτων, καθώς και σε πολλές υπό ανάπτυξη χώρες, οι επιπτώσεις από τη χρήση ακατάλληλου νερού και την ελλιπή επεξεργασία λυμάτων αποβαίνουν θανατηφόρες.

Έχουν ήδη οργανωθεί μαζί τους αποστολές στις εξής πόλεις:

- Αλεξάνδρεια- Αίγυπτος
- Γασουντέ - Καμερούν
- Βομβάη- Ινδία
- Λίμα- Περου.

Ανάπτυξη συνεργασίας με άλλες χώρες

Τέλος σκόπιμο είναι να αναφέρουμε και **το ενδιαφέρον που εκδηλώνουν πολλές ξένες εταιρείες προς την ΕΥΔΑΠ**, ενδιαφέρον που αποσκοπεί είτε στη ανάπτυξη σχέσεων συνεργασίας είτε στην ανταλλαγή τεχνολογίας και μεταφορά know how. Πρόσφατα, επικοινωνήσαμε μαζί μας μια ομάδα Κινέζων εκπροσώπων της εταιρείας Waterworks Group από την επαρχία Beijing, οι οποίοι επιθυμούν να επισκεφτούν την ΕΥΔΑΠ προκειμένου να πάρουν κάποιες πληροφορίες σχετικά με τα συστήματα ύδρευσης, αποχέτευσης και επεξεργασίας νερού. ■

Σχολή Μαθητείας ΕΥΔΑΠ:

ΤΟΥ ΝΙΚΟΥ ΚΑΤΕΙΝΑ

Αναπληρωτή Διευθυντή Οικονομικών Υπηρεσιών

Στην Αίθουσα Συνεδριάσεων του Περισσού κλήθηκε ένας αρκετά μεγάλος αριθμός Στελεχών της Εταιρείας, για να ενημερωθεί επί ενός θέματος που κατ' αρχήν μας ξένισε όλους: «Σχολή Μαθητείας ΕΥΔΑΠ».

πηγή

[16]

Κάποιοι μεδίασαν, κάποιοι ψιθύρισαν πως είναι ουτοπικό, και πάντως όλοι ή σχεδόν όλοι αιφνιδιασθήκαμε. Η εμπειρία μας από το παρελθόν δεν επέτρεπε μεγάλη αισιοδοξία για το εγχείρημα. Πολλά είχαν εξαγγελθεί τα τελευταία τριάντα περίπου χρόνια που βρίσκομαι στην Εταιρεία και είτε έμειναν στα χαρτιά ή στην καλύτερη περίπτωση μετά την εκπόνηση περισοπούδαστων, ογκωδέστατων και πανάκριβων μελετών θάφτηκαν σε βαθειά στεγανά συρτάρια και μένουν εκεί κτρινισμένα από τον χρόνο και την αδιαφορία.

Ποια είναι λοιπόν η διαφορά με την σημερινή προσπάθεια και γιατί γεννά ενθουσιασμό και αισιοδοξία;

Πρωταρχικό αλλά κυρίαρχο σημείο και ειδοποιός διαφορά της σημερινής από τις παλιότερες προσπάθειες σε διάφορους τομείς ενδιαφέροντος της ΕΥΔΑΠ, είναι ότι το όλο εγχείρημα ξεκινά από την οραματική παρόρμηση του **Διευθυντος Συμβούλου κ. Μπάρδη** και θα στηριχτεί, θα δομηθεί και εν τέλει θα γίνει πράξη από το ίδιο το Προσωπικό της Εταιρείας μας. **Ούτε Εταιρείες Συμβούλων, ούτε πανάκριβες μελέτες, ούτε θολές, ακαταλαβίστικες και ανεφάρμοστες προτάσεις.** Συνάδελφοι που ξεκινούν από το επίπεδο του τεχνίτη και την πρακτική του εμπειρία, τον αρχιτεκνίτη, τον εργοδηγό, τον ηλεκτρολόγο, τον Μηχανικό με την επιστημονική κατάρτιση, τον απλό υπάλληλο, τον Λογιστή, τον προϊστάμενο Υπηρεσίας, τον Οικονομολόγο, τον επικεφαλής της Διεύθυνσης, τους «σύγχρονους μάγους» των Πληροφορικών συστημάτων, **όλοι αυτοί συνάδελφοι και μόνον συνάδελφοι θα εργασθούν παράλληλα με τον καθημερινό τους μόχθο για να στηθεί και να λειτουργήσει ένα μεγάλο όραμα, μια μεγάλη παρακαταθήκη για τις μελλοντικές γενιές που θα εργασθούν στην ΕΥΔΑΠ, για το καλό όλων μας.**

Όλοι μας γνωρίζουμε ότι σήμερα υπάρχει μια καλοστημένη Διεύθυνση Εκπαίδευσης στην Εταιρεία, που τα τελευταία 10 περίπου χρόνια αναβαθμίσθηκε σε Προσωπικό, υλικοτεχνική υποδομή και χώρους, προσφέροντας ένα σημαντικό έργο επιμόρφωσης εργαζομένων και μάλιστα με διαδικασίες πιστοποιημένες με ISO.

«Προς τι λοιπόν η Σχολή Μαθητείας;» θα αναρωτηθεί κάποιος. Έρχεται να καταργήσει την Διεύθυνση Εκπαίδευσης;

Θα ήταν αδιανόητο να υποστηριχθεί κάτι τέτοιο. Η Σχολή δεν καταργεί, αναβαθμίζει.

Η τεράστια διαφορά που θα φέρει η Σχολή θα είναι κυρίως η απόλυτη στόχευση σε συγκεκριμένες δεξιότητες που απαιτούνται για την κάθε ειδικότητα, αλλά το σοβαρότερο προσόν της νομίζω πως θα είναι, η συσσωρευμένη επιστημονική και τεχνική γνώση και εμπειρία ετών που έχουν αποκτήσει όλοι οι εργαζόμενοι στην Εταιρεία, την οποία θα μεταλαμπαδεύσουν στους νεώτερους για να τους εφοδιάσουν με την τεχνογνωσία που θα τους είναι απαραίτητη για μια επιτυχή εργασιακή σταδιοδρομία με οτιδήποτε και αν ασχοληθούν. Θα γίνεται, εν ολίγοις, μεγαλύτερη σε βάθος εκπαίδευση ανά ειδικότητα χωρίς όμως να απαλλοτριώνεται το γενικότερο αίτημα επιμόρφωσης και γνώσης και σε θέματα που δεν άπτονται του άμεσου εργασιακού ενδιαφέροντος. Ο ηλεκτροτεχνίτης για παράδειγμα ή ο υδρονόμος δεν έχει άμεση σχέση με την χημική επεξεργασία νερού και λυμάτων. Πρέπει όμως να γνωρίζει ορισμένα βασικά θέματα της διεργασίας και για τον λόγο αυτό θα έχει στην διάθεσή του περιληπτικό βοήθημα για τις φάσεις επεξεργασίας νερού και λυμάτων. Κατανόηση δηλαδή βασικών δράσεων και λειτουργιών και για μη εξειδικευμένους. Στην σύσκεψη λοιπόν αυτή μου έγι-

Ουτοπία ή ένα υλοποιήσιμο όραμα;

νε η ιδιαίτερη τιμή να μου ανατεθεί η προεδρία της επιτροπής δεξιοτήτων, η οποία θα «έτρεχε» την όλη προσπάθεια με την αρωγή και επίβλεψη του Συμβούλου της Διοίκησης κ. Τσαρπαλή.

Ξεκινήσαμε τις πρώτες συναντήσεις και δεν πίστευα στα μάτια μου. Όλοι όσοι συμμετείχαν στις ομάδες εργασίας αναλάμβαναν με ενθουσιασμό την εκπόνηση των σχεδίων μαθημάτων και την συγγραφή των εγχειριδίων.

Εδώ θα πρέπει να τονίσω την μεγάλη συμβολή του ακούραστου και αεικίνητου κ. Τσαρπαλή ο οποίος οργάνωσε και πραγματοποίησε δεκάδες συσκέψεις με Διευθυντές – Στελέχη – εργαζόμενους και έκανε εκατοντάδες τηλεφωνήματα, συνεννοήσεις, επαφές και συσκέψεις στους χώρους εργασίας προκειμένου να συναντήσει επί τόπου τις ομάδες εργασίας και να συντονίσει το έργο τους. Κι ακόμα την ενεργή συμμετοχή και συμπαράσταση σε όλη την προσπάθεια των τριών Γενικών Διευθυντών κ.κ. Γεωργιάδη, Πάσσιου και Κραμποκούκη που παρίστανται και δίνουν συμβουλές, εξειδικεύοντας τα ζητούμενα στα πολλά και ποικίλα ερωτήματα και απορίες που είναι φυσικό να προκύπτουν.

Σήμερα τολμώ να πω ότι έγινε το πρώτο, μικρό έστω, αλλά καθοριστικό βήμα. Έχουμε καταγράψει πάνω από 250 δεξιότητες για τις οποίες έχουν εκπονηθεί τα αντίστοιχα σχέδια μαθήματος και οι 200 περίπου συνάδελφοι που μετέχουν στις ομάδες εργασίας έχουν ήδη ξεκινήσει και την συγγραφή των εγχειριδίων – βοηθημάτων με στόχο ολοκλήρωσης

της Α΄ φάσης στα τέλη Νοεμβρίου.

Δεν θα ήταν σκόπιμο να αναφερθώ στην Ευρωπαϊκή ή την Αμερικάνικη εμπειρία σε ανάλογα θέματα εκπαίδευσης, γιατί οι αποστάσεις είναι τεράστιες. Εκεί υπάρχει μεθοδικότητα και απόλυτη εξειδίκευση από το πρώτο σκαλί της εκπαίδευσης εις το διηνεκές, γιατί η εκπαίδευση δεν σταματά ποτέ. Χρήσιμο όμως είναι να δούμε τι γίνεται δίπλα μας, εδώ στην Ελλάδα σε άλλες ΔΕΚΟ. Και η ΔΕΗ και ο ΟΤΕ λειτουργούν με επιτυχία δεκάδες χρόνια τώρα Σχολές Μαθητείας. Εκπαιδεύουν τους νεοεισερχόμενους ανά ειδικότητα και στη συνέχεια τους εντάσσουν στην παραγωγή με άριστα αποτελέσματα.

Εμείς λοιπόν τι λέμε;

Πρώτος στόχος στο ξεκίνημά μας είναι να πετύχουμε το ελάχιστο δυνατό: **Να καταγράψουμε και να μεταδώσουμε την υπάρχουσα γνώση στους νεότερους προκειμένου να μην χαθεί.** Ας σώσουμε σήμερα όλη την γνώση του χθες και με σταθερά και σίγουρα βήματα ας δημιουργήσουμε το αύριο.

Ας προσπαθήσουμε να καταγράψουμε αυτό που κάνουμε σήμερα και χρησιμοποιώντας το σαν μαγιά ας δημιουργήσουμε το μέλλον εμπλουτίζοντας την υπάρχουσα γνώση με ό,τι καινοτόμο και διορθώνοντας τα όποια λάθη και τις όποιες ατέλειες.

Η Σχολή Μαθητείας θα βοηθήσει τον νέο συνάδελφο να αντιληφθεί άμεσα την εταιρική κουλτούρα και τον κορυφαίο ρόλο που διαδραματίζει η ΕΥΔΑΠ στην Κοινωνία μας, αλλά

και να προσαρμοσθεί και να μάθει υπεύθυνα τον τρόπο εργασίας του με στοχευμένη εκπαίδευση. Στους ευρύτερους στόχους της όμως είναι και η παροχή τεχνογνωσίας σε Δημοτικές Επιχειρήσεις Ύδρευσης Αποχέτευσης ανά την Ελλάδα, αλλά και η ακόμα μεγαλύτερη εξωστρέφεια της με την παροχή Υπηρεσιών και Εκπαίδευσης σε χώρες που στερούνται εμπειρίας και γνώσης στην διαχείριση υδάτινων πόρων και λυμάτων.

Ήδη η Διοίκηση της Εταιρείας έχει ξεκινήσει επαφές με διάφορες χώρες για την παροχή τεχνογνωσίας και εκπαίδευσης του προσωπικού των σε θέματα διαχείρισης υδάτινων πόρων. **Ο Διευθύνων Σύμβουλος κ. Μπάρδης** επισκέφθηκε με κλιμάκιο Στελεχών της Εταιρείας μας αρκετές χώρες με πρώτη σφόδρα ενδιαφερόμενη την Λιβύη και προχωρά σε συμφωνίες παροχής Υπηρεσιών.

Σύντομα επίσης όπως μας διαβεβαιώνει η Διοίκηση θα εξευρεθεί ο κατάλληλος χώρος για να καλύψει τις συνολικές ανάγκες εκπαίδευσης του Προσωπικού μας, με ένα κτίριο σύγχρονο, βολικό, υψηλών προδιαγραφών με άριστη υλικοτεχνική υποδομή που θα βρίσκεται σε πλήρη αντιστοιχία με την ποιοτική εκπαίδευση που θα προσφέρει.

Ας κάνουμε μια ευχή. Η προσπάθεια αυτή του Προσωπικού μας, που ξεκίνησε με την παρότρυνση της Διοίκησης και την αμέριστη συμπαράστασή της, να ευοδωθεί και να δώσει καρπούς για το καλό όλων μας αλλά και του κοινωνικού συνόλου γενικότερα.

Ένα υπόμνημα με τίτλο «**Συμβολή της ΕΥΔΑΠ στο περιβαλλοντικό πρόβλημα του Ασωπού**» γραμμένο από τον Γενικό Διευθυντή Δικτύων και Εγκαταστάσεων κ. **Γεωργιάδη** μου κίνησε την περιέργεια να το διαβάσω. Η περιέργειά μου δεν προέκυψε από την επιστημονική διαστροφή ενός υγιεινολόγου μηχανικού σε παρακαμή αλλά κύρια από τον χρόνιο βομβαρδισμό δημοσιευμάτων για την υποβάθμιση των νερών του Ασωπού μετά την ανίχνευση εξασθενούς χρωμίου στο πόσιμο νερό της περιοχής. Ποιος ξέρει, σκέφτηκα, πόσο καιρό οι κάτοικοι της περιοχής καταπίνουν το χρώμιο και ουδείς δημόσιος ή ιδιωτικός φορέας απολογείται!

Ας «πλοηγηθούμε» λοιπόν στη «δίνη» του υπομνήματος **μήπως και καταλάβουμε τις αιτίες αλλά και τις πιθανές λύσεις** που μπορούν να εξαλείψουν ένα πρόβλημα υγιεινής και ασφάλειας για τους πολίτες χωρίς να αλλοιώσουν την «αναπτυξιακή» πορεία της περιοχής.

Η περιοχή των Οινοφύτων – που εκμεταλλεύεται τα νερά του Ασωπού ποταμού – αποτελεί χαρακτηριστικό παράδειγμα προς διερεύνηση μιας και η **αθροιστική επίδραση των επιμέρους δυσμενών παραμέτρων** που την χαρακτηρίζουν επιδρά καθοριστικά στη μη ισόρροπη οικονομική και κοινωνική της ανάπτυξη. Τα υδρογεωλογικά χαρακτηριστικά της ευρύτερης περιοχής, η άναρχη και ανέλεγκτη ανάπτυξη της βιοτεχνίας και βιομηχανίας λόγω της εύκολης προσβασιμότητας πρώτων υλών και προϊόντων από και προς την Πρωτεύουσα, η έλλειψη σύγχρονων υποδομών ύδρευσης και αποχέτευσης του βιομηχανικού πάρκου που «στεγάζει» τις παραγωγικές δυνάμεις, η έλλειψη μελετών περιβαλλοντικών επιπτώσεων από τις ανθρωπογενείς δραστηριότητες θα μπορούσαν να θεωρηθούν ως δυσμενείς παράμετροι που βοήθησαν στην εγκληματική διόγκωση του τοπικού προβλήματος που βγήκε στην επιφάνεια με την ανίχνευση του εξασθενούς χρωμίου στο πόσιμο νερό. Βεβαίως η έλλειψη συστηματικών και τακτικών ελέγχων της ποιότητας του πόσιμου νερού διαχρονικά, στερεί τη δυνατότητα να προσδιορισθεί επακριβώς ο χρόνος εμφάνισης του χρωμίου και να εντοπισθεί η ακριβής προέλευσή του από τις διάφορες βιομηχανικές δραστηριότητες στην περιοχή. **Αυτό βέβαια που επείγει είναι η εξεύρεση μιας αποτελεσματικής λύσης που θα εγγυηθεί την αδιάλειπτη παροχή στους πολίτες πόσιμου νερού υψηλής ποιότητας.** Είναι απορίας άξιο πώς η διαχείριση αυτής της κρίσης στην περιοχή, που προβλήθηκε με μεγάλη ένταση από πολλά Μέσα Μαζικής Ενημέρωσης, που καταναλώθηκαν ποσότητες μελάνης στα τυπογραφεία των εφημερίδων για την ανάδειξη του προβλήματος αφέθηκε στα χέρια της τοπικής κοινωνίας και των αρχόντων της που παρά τις φιλότιμες προσπάθειες δεν μπορούσαν να βρουν λύση σε ένα τόσο σύνθετο επιστημονικά, περιβαλλοντικά, κοινωνικά και οι-

κονομικά πρόβλημα που έχει τη ρίζα του σε ένα πρότυπο ανάπτυξης που «προβάλλει» από το μητροπολιτικό κέντρο των Αθηνών. **Έτσι χρειάστηκαν δύο χρόνια** για την επανυδροδότηση με νερό απαλλαγμένο μεν από το εξασθενές χρώμιο αλλά υποβαθμισμένο σε ότι αφορά στα οργανοληπτικά (αισθητικά) χαρακτηριστικά του. **Παράλληλα η ακαταλληλότητα των νερών του υπόγειου υδροφόρα της περιοχής για ύδρευση ανέδειξε και την ακαταλληλότητα των εν λόγω υδατικών αποθεμάτων για άρδευση.** Είναι προφανές ότι

Η ΡΥΠΑΝΣΗ ΤΟΥ ΑΣΩΠΟΥ:

Μια περίπτωση που μας απασχολεί...

η συρρίκνωση των αγροτικών δραστηριοτήτων δεν είναι η λύση. Ήδη οι διαχρονικές υδατικές ανάγκες για την κάλυψη των γεωργικών εκτάσεων στην περιοχή, οι ξεπερασμένες μέθοδοι που εφαρμόστηκαν για την άρδευση τους, η ανεξέλεγκτη άντληση των νερών επέφερε μια σημαντική μείωση της στάθμης του υδροφόρου ορίζοντα και την μετέπειτα υπαλμύρωση των νερών. Ταυτόχρονα οι χαμηλές ροές του Ασωπού ποταμού «εμπλουτισμένες» με μεγάλες συγκεντρώσεις ρύπων που απορρίπτονται από τις όποιες βιομηχανικές δραστηριότητες έρχονται να «ξεδιψάσουν» τον ελλειμματικό σε νερά υπόγειο υδροφόρα που «παραλαμ-

βάνει» την ρύπανση και τη διακινεί σε μεγάλη έκταση κάτω από όλη την ευρύτερη υδρολεκάνη.

Η λύση λοιπόν που θα εφαρμοστεί θα πρέπει να λαμβάνει υποχρεωτικά υπόψη τόσο τη συλλογή των ρύπων πριν αυτοί «εμβολίσουν» τον ποταμό – απορρύπανση στην πηγή – όσο και την αναστροφή του υδατικού ισοζυγίου του υπόγειου υδροφορέα. Εν κατακλείδι μπορούμε να ισχυρισθούμε ότι το πρόβλημα της ευρύτερης περιοχής του Ασωπού και των οικιστικών πυρήνων της έχει να κάνει με το πόσιμο νερό, με το νερό των αρδευτικών γεωτρήσεων, με το νερό του υπόγειου υδροφορέα, με τη συλλογή και επεξεργασία των βιομηχανικών και αστικών αποβλήτων, με την υποβαθμισμένη κοίτη του Ασωπού ποταμού. **Μια περίσσεια ποσότητα νερού φαίνεται ότι θα μπορούσε να δώσει μια ουσιαστική ανάσα στο πρόβλημα. Θα ενίσχυε καθοριστικά τον υπόγειο υδροφορέα και τις ροές του νερού, «απωθώντας» τους ρύπους. Θα έδινε λύση στις αρδευτικές ανάγκες της γεωργικής παραγωγής. Θα αραίωνε τους εκβαλλόμενους ρύπους στην υποβαθμισμένη κοίτη του Ασωπού ποταμού. Και κύρια θα έδινε ικανοποιητικές ποσότητες προς επεξεργασία για την μεταποίηση πόσιμου νερού για τις υδροδοτικές ανάγκες των αστικών οικισμών.**

Υπάρχει η περίσσεια αυτή; Φαίνεται πως ναι! Στην όμορφη βόρεια του Ασωπού ανεξάρτητη υδρολεκάνη του Βοιωτικού Κηφισού υπάρχουν οι ζητούμενες ποσότητες νερού, κατάλληλης ποιότητας για τη λύση του προβλήματος στην περιοχή των Οινόφυτων. Στην εν λόγω υδρολεκάνη διακινούνται τεράστιες ποσότητες νερού της τάξης των 400 εκατομμυρίων κυβικών ετησίως. Το μεγαλύτερο ποσοστό αυτού του νερού **καταλήγει και χάνεται στη θάλασσα** μέσα από τις γνωστές σε όλους μας διαρροές που παρουσιάζει η λίμνη Υλίκη όταν η στάθμη του νερού βρίσκεται πιο ψηλά από τη φυσική – γεω-

λογική στάθμη πριν την αποξήρανση της Κωπαΐδας κατά το παρελθόν.

Ένα εκατομμύριο κυβικό μέτρο νερού χάνεται την ημέρα – σε υψηλή στάθμη – από τη λίμνη. Ακόμα όμως και αν αντληθεί νερό με τη λίμνη σε χαμηλή στάθμη τα νερά του Κηφισού αναπληρώνουν τάχιστα την αντλούμενη ποσότητα. Αυτό δίνει το δικαίωμα συνεχούς χρησιμοποίησης νερού από τη λίμνη Υλίκη για την κάλυψη των συνολικών αναγκών της περιοχής των Οινόφυτων, είτε τις υγρές είτε τις ξηρές χρονιές. **Αρκεί κανείς να αναλογιστεί ότι με το νερό που χάνεται άσκοπα στη θάλασσα από τις διαρροές για πέντε ημέρες, μπορεί να καλυφτεί η ζητούμενη ποσότητα νερού για τη λύση του προβλήματος των Οινόφυτων.** Έτσι αν μεταφερθούν μικρές ποσότητες νερού στην κοίτη του ποταμού Ασωπού στην αρχή της πεδιάδας των Οινόφυτων στο ύψος της θέσης Κλειδί θα μπορούσε άμεσα να εκπλυθεί η κοίτη σε όλη την επίμαχη – μόλυσμένη περιοχή μέχρι τη θάλασσα και ταυτόχρονα θα υπήρχε αραίωση της συγκέντρωσης των ρύπων μέχρι αυτοί να ελεγχθούν και μειωθούν. Παράλληλα θα μπορεί – με μικρά φράγματα ανάσχεσης της ροής εντός της κοίτης στην ανάντη περιοχή όπου δεν υπάρχει ρύπανση – να καλυφθεί το έλλειμμα του υδατικού ισοζυγίου στον υδροφορέα και έτσι δεν θα υπήρχε περαιτέρω ταπείνωση της στάθμης του. Ο εμπλουτισμός του υδροφορέα θα συμπληρωθεί κατά τη διάρκεια των αρδευτικών περιόδων. Το νερό θα «κυλήσει» στην εδώ και πολλά χρόνια κατασκευασμένη τσιμεντένια τάφρο που διασχίζει κατά μήκος την κοιλάδα των Οινόφυτων και θα «ξεδιψάσει» την αγροτική γη. Η τάφρος αυτή είχε κατασκευαστεί για να μεταφέρει νερά του Ασωπού για την υδροδότηση των Αθηνών, το 1950, αλλά η λύση αυτή δε χρησιμοποιήθηκε και έτσι παρέμεινε η τάφρος ανενεργή. Παρά ταύτα βρίσκεται σε καλή κατάσταση και μπορεί να «δώσει» νερό

στους αγρότες της περιοχής με μηδενικό σχεδόν κόστος. Θα χρειαστούν δηλαδή επιφανειακοί εγκάρσιοι ιδιωτικοί αγωγοί υδροληψίας από την τάφρο και μικρές κατά αγρότη αντλίες που θα εξασφαλισθούν από κάθε υδρολήπτη.

Σε ό,τι αφορά την υδροδότηση με ακατέργαστο νερό – που θα δοθεί για την μεταποίησή του σε πόσιμο – η θέση των υδροδοτικών συστημάτων Μόρνου – Υλίκης εξασφαλίζει την εναλλακτική και αμφίδρομη ροή λειτουργίας με νερό όχι μόνο της Υλίκης αλλά αν χρειαστεί και του Μόρνου. Ως και να έχει η παροχετευτικότητα των υφιστάμενων υδραγωγείων είναι πολλαπλάσια των όποιων υδροδοτικών απαιτήσεων των πληγείσων από τη ρύπανση περιοχών και δεν απαιτούνται νέα έργα υποδομής νερού.

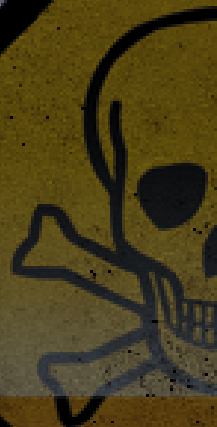
Συμπερασματικά η εξασφάλιση κατάλληλου προς επεξεργασία νερού δεν παρουσιάζει ιδιαίτερα τεχνικά προβλήματα ούτε υψηλό κόστος. Το αυτό ισχύει – ως προαναφέρθηκε – για το νερό της άρδευσης και της έκπλυσης της πληγείσας από την ρύπανση κοίτης του Ασωπού ποταμού. **Αρκεί να βρουν συνεννόηση οι αρμόδιοι φορείς που με την τεχνογνωστική αρωγή της ΕΥΔΑΠ να εφαρμόσουν μια αποτελεσματική και βιώσιμη λύση...**

Μικρά και μεγάλα μυστικά για το ΕΞΑΣΘΕΝΕΣ ΧΡΩΜΙΟ

Cr(VI)

Πολλά έχουν γραφτεί στις εφημερίδες και έχουν ακουστεί γι' αυτό...

Τι είναι όμως τελικά το χρώμιο;

Το χρώμιο είναι ένα φυσικά σχηματιζόμενο μέταλλο, άοσμο, σκληρό, με χρώμα γκρι του ασπασαλιού, το οποίο εμφανίζει όλους τους αριθμούς οξειδωσης από (-II) έως (+VI). Οι τρεις κυριότερες οξειδωτικές καταστάσεις του είναι:

Το στοιχειακό χρώμιο Cr(0), ένα αργυρότεφρο μέταλλο με υψηλό σημείο τήξεως, άοσμο, μη πτητικό που δεν συναντάται στη φύση.

Το τρισθενές χρώμιο, Cr(III), η πλέον σταθερή μορφή του χρωμίου, συναντάται στη φύση ως ορυκτό και είναι ένα βασικό διαιτητικό συστατικό για την ενεργοποίηση της ινσουλίνης.

Το εξασθενές χρώμιο, Cr(VI), η δεύτερη πιο σταθερή μορφή του χρωμίου, συναντάται σπάνια στη φύση και είναι κυρίως αποτέλεσμα ανθρωπογενούς δραστηριότητας.

Πώς χρησιμοποιείται το χρώμιο;

Το χρώμιο και οι ενώσεις του βρίσκουν ευρεία εφαρμογή, γενικότερα, στη μεταλλουργία, στην παραγωγή πυρίμαχων υλικών και στη χημική βιομηχανία.

Ειδικότερα ενώσεις του εξασθενούς χρωμίου Cr(VI), χρησιμοποιούνται στη χημική βιομηχανία:

- Στη βιομηχανία χρωμάτων και χρωστικών
- Στη βιομηχανία επιμεταλλώσεων
- Στη βυρσοδεψία
- Στην παρασκευή βερνικιών για τη συντήρηση του ξύλου
- Στην κατασκευή υλικών ηλεκτροσυγκόλλησης
- Στην παρασκευή αντισκωριακών τών μεταλλικών επιφανειών
- Στην κλωστοϋφαντουργία
- Στο μελάνι των φωτοτυπικών μηχανημάτων
- Στις μαγνητοταινίες
- Ως καταλύτης
- Στην τσιμεντοβιομηχανία

Πώς διαχέεται το χρώμιο στο περιβάλλον;

Το χρώμιο υπάρχει στα πόσιμα νερά σε πολύ χαμηλές συγκεντρώσεις, της τάξης των 2-5 μg/l. Η παρουσία χρωμίου πάνω από 10 μg/l, μπορεί εκτός από ανθρωπίνες δραστηριότητες (απόβλητα βιομηχανιών) να οφείλεται και σε φυσική ρύπανση από τα πετρώματα. Στις περιπτώσεις της ανθρωπογενούς ρύπανσης το εξασθενές χρώμιο βρίσκεται σε ποσοστό 85-90% του συνολικού.

Η αύξηση των επιπέδων Cr(III), στον αέρα είναι αποτέλεσμα κυρίως της καύσης γαιανθράκων και ορυκτελαίων καθώς και της διαδικασίας παραγωγής χάλυβα. Οι ηλεκτροσυγκολλήσεις και η χρήση χημικών ενώσεων του Cr(VI), αυξάνουν τα επίπεδα του εξασθενούς χρωμίου στον αέρα.

Διαφυγόντα υγρά απόβλητα βιομηχανικών επιμεταλλώσεων αυξάνουν τα επίπεδα Cr(VI) στα ύδατα (υπόγεια ή/και επίγεια). Βυρσοδεψία και κλωστοϋφαντουργία καθώς και βιομηχανίες χρωστικών και χρωμάτων είναι δυνατόν να ρυπάνουν τα ύδατα τόσο με Cr(III) όσο και Cr(VI). Στα φυσικά ύδατα που η περιεκτικότητα των αναγωγικών παραγόντων είναι πολύ χαμηλή, οι ενώσεις του εξασθενούς χρωμίου είναι σταθερές.

Τα επίπεδα Cr(III) και Cr(VI) στο έδαφος αυξάνουν κυρίως από την εναπόθεση εμπορικών προϊόντων που περιέχουν χρώμιο, υγρών αποβλήτων από βιομηχανίες που χρησιμοποιούν χρώμιο και ενώσεις του χρωμίου καθώς και από την εναπόθεση της τέφρας από την καύση των γαιανθράκων για την παραγωγή ηλεκτρικής ενέργειας.

Λόγω της μεγάλης τοξικότητας του Cr(VI), απόβλητα που περιέχουν εξασθενές χρώμιο πρέπει απαραίτητα πριν τη διάθεσή τους στο περιβάλλον να υφίστανται κατεργασία μετατροπής του Cr(VI) σε αδιάλυτες μορφές του Cr(III).

Προκειμένου να εκτιμηθούν οι φυσιολογικές και τοξικολογικές επιπτώσεις του χρωμίου, οι χημικοί μετασχηματισμοί του σε νερά, εδάφη και στην ατμόσφαιρα και η κατανομή και μεταφορά του στο περιβάλλον. Είναι απαραίτητη η λεπτομερής γνώση των επιμέρους μορφών χρωμίου και όχι μόνο τα επίπεδα ολικού χρωμίου.

Ποιά ακριβώς είναι η τοξική δράση του εξασθενούς χρωμίου;

Το Cr(III) είναι ένα βασικό διατροφικό ιχθυοστοιχείο που ενεργοποιεί την ινσουλίνη και βοηθά στο μεταβολισμό της γλυκόζης, των πρωτεϊνών και των λιπών. Σε αντίθεση όμως με το Cr(III), το Cr(VI) είναι τοξικό και καρκινογόνο.

Το Cr(VI) στον εισπνεόμενο αέρα είναι αποδεδειγμένα καρκινογόνο, ενώ για την επικινδυνότητα του στο πόσιμο νερό, τα μέχρι στιγμής στοιχεία οδηγούν την επιστημονική κοινότητα προς την κατεύθυνση της θεώρησης του Cr(VI) καρκινογόνου ουσίας και μέσω της κατάποσης.

Εισπνέοντας αέρα που περιέχει υψηλά επίπεδα Cr(VI) είναι δυνατόν να προκληθούν, ανάλογα με την ποσότητα στον αέρα, ερεθισμός στη μύτη, ρινορραγίες, έλκη και οπές στο ρινικό διάφραγμα. Η εισαγωγή στον οργανισμό μεγάλων ποσοτήτων Cr(VI) μέσω των μολυσμένων τροφών ή του πόσιμου νερού είναι δυνατόν, να προκαλέσουν στομαχικές διαταραχές και έλκη, σπασμούς, καταστροφή των νεφρών και του ήπατος ακόμα και θάνατο, ανάλογα με το επίπεδο μόλυνσης. Η επαφή με το δέρμα ορισμένων ενώσεων του Cr(VI) είναι δυνατόν να προκαλέσει έλκη. Επίσης ορισμένοι άνθρωποι είναι εξαιρετικά ευαίσθητοι (αλλεργικοί) στο Cr(III) ή το Cr(VI).

Σε αντίθεση με την αποδεδειγμένη καρκινογόνη δράση της παρουσίας του Cr(VI) στον εισπνεόμενο αέρα, ανάλογη δράση σε πόσιμο νερό δεν έχει άμεσα αποδειχθεί, κυρίως λόγω της δυσκολίας να αναπυχθούν μοντέλα που να βασίζονται σε πειραματόζωα και να μιμούνται αξιόπιστα την ανθρώπινη κατάσταση καθώς και λόγω της έλλειψης ενδελεχών επιδημιολογικών μελετών. **Όμως, η όλο και αυξανόμενη ποσότητα επιστημονικών δεδομένων οδηγεί την επιστημονική κοινότητα προς την κατεύθυνση της θεώρησης του Cr(VI) καρκινογόνου ουσίας και μέσω της κατάποσης.** Η ορθότητα της θεώρησης αυτής φαίνεται να ενισχύεται από τα τελευταία επιστημονικά δεδομένα, όπου αποδεικνύεται ότι η παρουσία εξασθενούς χρωμίου σε πόσιμο νερό προκαλεί καρκίνο σε πειραματόζωα. Τα αποτελέσματα μάλιστα της τελευταίας τοξικολογικής έρευνας οδήγησαν την πολιτεία της Καλιφόρνια προς την κατεύθυνση της υιοθέτησης των νέων ορίων που είχαν προταθεί το 2001 για το ολικό χρώμιο στο πόσιμο νερό (από 50 μg/L σε 2,5 μg/L) και να εισάγει για πρώτη φορά όριο για το εξασθενές χρώμιο στο πόσιμο νερό.

Η ρύπανση του εδάφους και των νερών (επιφανειακών ή/και υπογείων) με χρώμιο, εξαιτίας ανθρωπογενών δραστηριοτήτων προκαλεί σειρά προβλημάτων τόσο στη γεωργία όσο και την κτηνοτροφία. Οι ενώσεις του χρωμίου, ιδιαίτερα του Cr(VI), θεωρούνται πολύ τοξικές για τα φυτά με αποτελέσματα που αφορούν στην μειωμένη απόδοση της παραγωγής, την κακή ανάπτυξη των φύλλων και των ριζών του φυτού κ.ά. Η τοξικότητα του Cr(VI) οφείλεται στη μεγάλη του διαλυτότητα στο νερό και διαπερατότητα των κυτταρικών μεμβρανών, με αποτέλεσμα την απορρόφηση από το ριζικό σύστημα του φυτού όπου και μετατρεπόμενο σε Cr(III) εγκλωβίζεται στα χυμοτόπια των ριζικών κυττάρων όπου και κυρίως εναποτίθεται.

Τι προβλέπει η νομοθεσία για το ολικό και το εξασθενές χρώμιο;

Η ευρωπαϊκή και ελληνική νομοθεσία ορίζει ως ανωτάτη παραδεκτή τιμή για το ολικό χρώμιο (Cr) τα 50 μg/L. Ωστόσο, δεν υπάρχει νομοθετικό όριο για το εξασθενές χρώμιο που είναι πιο τοξικό και επικίνδυνο από το τρισθενές. Γενικά και στις νομοθεσίες άλλων χωρών εκτός Ε.Ε. δεν υπάρχει όριο για το εξασθενές χρώμιο αλλά για το ολικό χρώμιο. Έτσι, ο Π.Ο.Υ., ο Καναδάς και η Αυστραλία έχουν όριο για το ολικό χρώμιο τα 50 μg/L και το ομοσπονδιακό όριο για το ολικό χρώμιο στις Η.Π.Α. είναι τα 100 μg/L.

Ωστόσο η κατεύθυνση που προκύπτει από τις τελευταίες έρευνες είναι να εισαχθούν όρια για το εξασθενές χρώμιο. Πρέπει να επιστημονηθεί επίσης ότι στον κανονισμό για την καταχώριση, την αξιολόγηση, την αδειοδότηση και τους περιορισμούς των χημικών προϊόντων (REACH), διάφορες ενώσεις του εξασθενούς χρωμίου κατατάσσονται ως καρκινογόνες, μεταλλαξογόνες, και ουσίες τοξικές για την αναπαραγωγή. **Απαιτείται λοιπόν ιδιαίτερη προσοχή στις περιπτώσεις που τέτοιες ενώσεις έχουν διαφύγει στο περιβάλλον.**

Έτσι, σχετικά με τη διάθεση αποβλήτων στον ποταμό Ασωπό έχει καθοριστεί η θέσπιση ορίων εκπομπών και έχει πια καταργηθεί η ΚΥΑ που έθετε τον ποταμό ως αγωγό αποβλήτων με αυξημένα όρια.

Το πρόβλημα της ρύπανσης του περιβάλλοντος με εξασθενές χρώμιο είναι ζωτικό και κάθε εμπλεκόμενος φορέας οφείλει να δράσει προς κάθε κατεύθυνση άμεσα. Η ΕΥΔΑΠ δεν αρκείται στην πιστοποίηση της απουσίας ολικού και εξασθενούς χρωμίου από το πόσιμο νερό που διαθέτει στους πολίτες της Αττικής, αλλά δραστηριοποιείται ήδη συμβουλευτικά προς άλλους φορείς μεταφέροντας την τεχνογνωσία της, ώστε το πρόβλημα της ύπαρξης του εξασθενούς χρωμίου στα νερά της Ελλάδος να εκλείψει όσο πιο γρήγορα γίνεται. ■

Συνάντηση στελεχών για τη νέα ιστοσελίδα της ΕΥΔΑΠ

ΤΗΣ ΕΥΑΓΓΕΛΙΑΣ ΣΑΔΙΚΗ

Διεύθυνση Δημοσίων Σχέσεων και Επικοινωνίας

Μετά από επιθυμία της Διοίκησης, πραγματοποιήθηκε συνάντηση στην αίθουσα Συνεδριάσεων του Περισού, με τις εμπλεκόμενες Διευθύνσεις της Εταιρείας, με σκοπό τη βελτιστοποίηση της λειτουργικότητας και της εικόνας της εταιρικής ιστοσελίδας στο διαδίκτυο. Στη συνάντηση στελέχη από όλες τις εμπλεκόμενες Διευθύνσεις, που αγκάλιασαν με θέρμη το εγχείρημα.

Η ιστοσελίδα της ΕΥΔΑΠ (www.eydap.gr) «στήθηκε» το 2003 και από τότε μέχρι σήμερα λειτουργεί, συντηρείται και ανανεώνεται υπό την τεχνολογική επίβλεψη της Διεύθυνσης Πληροφορικής και Τεχνολογίας. Η Διεύθυνση Δημοσίων Σχέσεων και Επικοινωνίας έχει την εποπτεία του περιεχομένου και είναι υπεύθυνη για τον έλεγχο και την επικαιροποίηση των κειμένων, την προσθήκη ή αφαίρεση ενότητων αλλά και τη γενικότερη εικόνα πάντα σε συνεργασία με τις αρμόδιες Διευθύνσεις.

Κατά τη διάρκεια της συνάντησης, ο **Διευθυντής Δημοσίων Σχέσεων και Επικοινωνίας κ. Ζουρίδης** αναφέρθηκε στην ανάγκη επικαιροποίησης των κειμένων αλλά και του περιεχομένου γενικότερα, μέσω της συνεχούς τροφοδότησης με νέα δεδομένα,

όταν αυτά προκύπτουν από την ανάληψη νέων δραστηριοτήτων στην Εταιρεία.

Ο **Διευθυντής Πληροφορικής κ. Δόμινος** αφού παρουσίασε το ιστορικό του σχεδιασμού και της λειτουργίας της ιστοσελίδας της ΕΥΔΑΠ, παρουσίασε στους παρευρισκόμενους τις νέες δυνατότητες ηλεκτρονικής εξυπηρέτησης που παρέχονται μέσω αυτής, όπως η δυνατότητα πραγματοποίησης πληρωμών του λογαριασμού του, παρακολούθησης και ενημέρωσης για αυτόν, αλλαγής των στοιχείων του κλπ.

Κατόπιν, η **Προϊσταμένη της Υπηρεσίας Εταιρικών Ανακοινώσεων και Γκαμαλέτσου** παρουσίασε την πρόταση για τη νέα δομή της ιστοσελίδας με στόχο την ευκολότερη πλοήγηση του χρήστη και τη γρηγορότερη ανεύρεση της ζητούμενης πληροφορίας.

Οι προτάσεις και οι παρατηρήσεις που έγιναν από τους παρευρισκόμενους, θα συζητηθούν και θα ληφθούν υπόψη από τις συναρμόδιες Διευθύνσεις - τη Διεύθυνση Πληροφορικής και τη Διεύθυνση Δημοσίων Σχέσεων και Επικοινωνίας - έτσι ώστε το τελικό αποτέλεσμα της νέας ιστοσελίδας που θα προκύψει να εκπροσωπεί το σύγχρονο, κοινωνικό, περιβαλλοντικό και πελατοκεντρικό πρόσωπο της Εταιρείας.

Εισήγηση της ΕΥΔΑΠ στην Ημερίδα του ΚΑΠΕ

ση» και πραγματοποιήθηκε στο ξενοδοχείο Classical Athens Imperial, στο Μεταξουργείο.

Στόχος της Ημερίδας ήταν η ενημέρωση των επενδυτών, των υπευθύνων των τοπικών αρχών της Περιφέρειας και των σχετικών Υπηρεσιών των νησιών του Αιγαίου και του Ιονίου σχετικά με τις τεχνολογίες ΑΠΕ και Αφαλάτωσης, το νομοθετικό πλαίσιο και τις δυνατότητες χρηματοδότησης.

Οι χαιρετισμοί στην παραπάνω Ημερίδα έγιναν από τον **Υφυπουργό Υποδομών, Μεταφορών και Δικτύων κ. Σηφουνάκη** καθώς και τον **Πρόεδρο του ΚΑΠΕ κ. Σανταμούρη**.

Η ΕΥΔΑΠ στα πλαίσια της παραπάνω Ημερίδας προσκλήθηκε από το ΚΑΠΕ να παρουσιάσει τα έργα της στο χώρο των Ανανεώσιμων Πηγών Ενέργειας. Ο **Διευθύνων Σύμβουλος της ΕΥΔΑΠ κ. Μπάρδης** έκανε δεκτή την πρόσκληση και ανέθεσε στην **Διευθύντρια Ενέργειας της ΕΥΔΑΠ κα Νεστορίδη** να παρουσιάσει την εμπειρία της ΕΥΔΑΠ στο τομέα των Ανανεώσιμων Πηγών Ενέργειας. Στην ημερίδα μίλησε και ο **Καθηγητής της Σχολής Χημικών Μηχανικών ΕΜΠ κ. Ασημακόπουλος**.

Η **κα Νεστορίδη** παρουσίασε εν συντομία τα τεχνικά χαρακτηριστικά των Υδροηλεκτρικών Έργων στην Κίρφη, στον Ελικώνα, στον Κιθαιρώνα, στον Εύηνο και στην Μάνδρα καθώς και των τριών Μονάδων Συμπαράγωγής Ηλεκτρικής και Θερμικής Ενέργειας που λειτουργούν στην Ψυτάλλεια. Έγινε αναφορά στον σχεδιασμό για την υλοποίηση φωτοβολταϊκού πάρκου στο χώρο της ΕΥΔΑΠ στο Μενίδι και τη διερεύνηση της δυνατότητας κατασκευής αιολικού πάρκου κατά μήκος του υδραγωγείου Μόρνου.

Τέλος παρουσιάστηκαν τα προβλήματα που αντιμετώπισε η ΕΥΔΑΠ κατά την υλοποίηση και λειτουργία των ενεργειακών έργων, όπως η δαιδαλώδη διαδικασία αδειοδότησης των έργων, η χρονοβόρα, γραφειοκρατική διαδικασία για τη σύνδεση των έργων με το δίκτυο της ΔΕΗ και άλλα.

Τα πρακτικά της Ημερίδας διατίθενται στην ιστοσελίδα:

<http://www.cres.gr/kape/publications/xrisima.htm?id=442>

πηγή

[22]

ΤΗΣ **ΝΑΥΣΙΚΑΣ ΚΑΡΟΥΣΟΥ**

Διεύθυνση Ενέργειας

Το ΚΑΠΕ και συγκεκριμένα το τμήμα Αιολικής Ενεργείας διοργάνωσε Ημερίδα με θέμα «**Τεχνολογίες Ανανεώσιμων Πηγών Ενέργειας και Αφαλάτωσης: Τεχνολογικές Εξελίξεις – Νομοθετικό Πλαίσιο - Χρηματοδότηση**». Η Ημερίδα διεξήχθη στα πλαίσια του προγράμματος «Promotion of Renewable Energy for Water Production through Desalination, ProDes - Προώθηση των Ανανεώσιμων Πηγών Ενέργειας για την παραγωγή νερού με αφαλάτωση»

Συμμετοχή της ΕΥΔΑΠ στο Συνέδριο «7th Analytical Aegean Chemistry Days»

Διεξήχθη με μεγάλη επιτυχία στη Μυτιλήνη το διεθνές επιστημονικό συνέδριο «7th Analytical Aegean Chemistry Days».

Στο συνέδριο αυτό, με συμμετοχή διακεκριμένων επιστημόνων από όλο τον κόσμο, παρουσιάστηκαν νέες καινοτομίες σε θέματα αναλυτικής χημείας όπως η φασματοσκοπία μάζας, η χρωματογραφία, ηλεκτροαναλυτικές μέθοδοι, βιοισθητήρες, η χημειομετρία, η μετρολογία, η περιβαλλοντική χημεία και η χημεία τροφίμων.

Η Υπηρεσία Ελέγχου Ποιότητας Ύδατος της ΕΥΔΑΠ έδωσε ένα δυναμικό παρόν στο συνέδριο, με δύο προφορικές παρουσιάσεις και τρεις παρουσιάσεις πόστερ, δείχνοντας για άλλη μια φορά πως παράλληλα με τον αδιάλειπτο έλεγχο της ποιότητας του ανεπεξέργαστου και πόσιμου νερού της ΕΥΔΑΠ, βρίσκεται στην πρώτη γραμμή της εφαρμοσμένης έρευνας.

Έτσι, στην εργασία με τίτλο **«Αυτόματη φωτομετρική ανάλυση στον έλεγχο ποιότητας του νερού της Αθήνας»**, η κα **Μισκάκη** παρουσίασε μία νέα μεθοδολογία φωτομετρικών μεθόδων προσδιορισμού ποιοτικών παραμέτρων του νερού, που επιτυγχάνουν την ακρίβεια και την πιστότητα των παραδοσιακών αναλυτικών μεθόδων προσφέροντας παράλληλα σημαντική οικονομία σε εργατώρες και κατανάλωση αντιδραστηρίων. Παράλληλα παρουσιάστηκε και η επικύρωση των μεθόδων αυτών σύμφωνα με τις απαιτήσεις του ISO 17025.

Στην εργασία με τίτλο **«Βελτιστοποίηση και σχεδιασμός ανθεκτικότητας αναλυτικών μεθόδων με τη χρήση επιφανειών απόκρισης και μεθόδων Taguchi»**, που εκπονήθηκε σε συνεργασία με ερευνητές του Ε.Κ.Ε.Φ.Ε «Δημόκριτος», ο κ. Κα-

λούδης παρουσίασε μια νέα μέθοδο βελτιστοποίησης του σχεδιασμού αναλυτικών τεχνικών. Η μέθοδος αυτή μπορεί να εφαρμοστεί σε κάθε χημικό εργαστήριο κατά την εισαγωγή νέων τεχνικών ανάλυσης και εφαρμόζεται ήδη με επιτυχία στα χημικά εργαστήρια της Υπηρεσίας Ελέγχου Ποιότητας Ύδατος.

Αποτέλεσμα μιας δεύτερης **συνεργασίας των κ.κ. Καλούδη και Θανασούλια με ερευνητές του Ε.Κ.Ε.Φ.Ε «Δημόκριτος»** ήταν η εργασία **«Ανάπτυξη και επικύρωση ενός αναλυτικού πρωτοκόλλου για την παρακολούθηση των μικροκυστινών στο νερό. Εφαρμογή στη λίμνη του Μαραθώνα»**. Στην εργασία αυτή παρουσιάστηκε η ανάπτυξη και η επικύρωση μιας μεθόδου παρακολούθησης της ομάδας των μικροκυστινών σε νερό. Οι μικροκυστινές είναι τοξικές ενώσεις που παράγονται δυνητικά σαν αποτέλεσμα της βιοδραστηριότητας του φυτοπλαγκτού. Η μέθοδος που αναπτύχθηκε στα εργαστήρια της Υπηρεσίας Ελέγχου Ποιότητας Ύδατος εφαρμόζεται σε δείγματα όλων των λιμνών-ταμιευτήρων της ΕΥΔΑΠ καθώς και στο πόσιμο νερό και πιστοποιεί με επιτυχία την απουσία μικροκυστινών σε κάθε σημείο του υδραγωγείου.

Σε συνεργασία με ερευνητές του Πανεπιστημίου Αθηνών και τον κ. Σάμιο, παρουσιάστηκε από την κα **Φαρμάκη** η εργασία **«Μοντέλα πρόβλεψης βασισμένα σε τεχνητά νευρωνικά δίκτυα: Πρόβλεψη των συγκεντρώσεων άνθρακα και βρωμίου σχετικά με τον χρόνο χλωρίωσης»**. Στην εργασία αυτή γίνεται μια προσέγγιση της πρόβλεψης του σχηματισμού ομάδων παραπροϊόντων απολύμανσης σε σχέση με το χρόνο της

[23]

χλωρίωσης μέσω τεχνικών νευρωνικών δικτύων. Με τη μέθοδο αυτή είναι δυνατό να προβλεφθούν οι συγκεντρώσεις κάποιων κατηγοριών παραπροϊόντων της απολύμανσης χωρίς να χρειάζεται η ανάλυση δειγμάτων νερού.

Τέλος, σε **συνεργασία με ερευνητές του Πανεπιστημίου Αθηνών, οι κ.κ. Θανασούλια και Καλούδης** παρουσίασαν την εργασία με τίτλο **«Βελτιστοποίηση ενός πρωτοκόλλου SPE για τον χρωματογραφικό προσδιορισμό οργανοχλωριωμένων φυτοφαρμάκων στο νερό»** η οποία στοχεύει στη βελτιστοποίηση της χρωματογραφικής μεθόδου προσδιορισμού φυτοφαρμάκων σε νερό μέσω της εκχύλισης στερεάς φάσης.

Η παρουσία της Υπηρεσίας Ελέγχου Ποιότητας Ύδατος της ΕΥΔΑΠ σε ένα ακόμα διεθνές συνέδριο είναι αποτέλεσμα μιας συνεχούς προσπάθειας των μελών της να βελτιώνουν τις αναλυτικές τεχνικές που εφαρμόζουν και να δοκιμάζουν νέες τεχνικές που διευρύνουν τα αναλυτικά όρια των εργαστηρίων, ώστε να διατηρούν τον έλεγχο της ποιότητας του νερού της ΕΥΔΑΠ σε υψηλότερα επίπεδα. ■

Μετανάστριες στον χώρο εργασίας: Απειλή...; Η μήπως ευκαιρία για τις ελληνικές επιχειρήσεις;

Το Εθνικό Κέντρο Κοινωνικής Αλληλεγγύης (ΕΚΚΑ) διοργάνωσε ενημερωτική ημερίδα με τίτλο "Μετανάστριες στην Απασχόληση: Τα οφέλη της ποικιλομορφίας του Ανθρώπινου Δυναμικού για τις Επιχειρήσεις".

πηγή

[24]

Σκοπός της ημερίδας ήταν τόσο η ενημέρωση των εργοδοτών για την εφαρμογή βέλτιστων πρακτικών στον χώρο της απασχόλησης σε τοπικό και ευρωπαϊκό επίπεδο, για τη σημασία και τα οφέλη της διαφορετικότητας και της παροχής ίσων ευκαιριών στις μετανάστριες στο χώρο της απασχόλησης τόσο για την επιχείρησή τους όσο και για την κοινωνική συνοχή, ώστε να αναλάβουν περαιτέρω θετική δράση στα πλαίσια της Εταιρικής Κοινωνικής Ευθύνης, όσο και των φορέων δημόσιου προσανατολισμού, ώστε να ευαισθητοποιηθούν σε θέματα κατά των διακρίσεων, που αφορούν στην εργασία των μεταναστριών και στα εργασιακά τους δικαιώματα, καθώς και στην αναγκαιότητα τήρησης της υφιστάμενης νομοθεσίας, και τη διαχείριση της εφαρμογής της.

Οι άξονες στους οποίους κινήθηκε η παρουσίαση των ομιλητών αφορούσε στα οφέλη από την ποικιλομορφία του Ανθρώπινου Δυναμικού μέσα στην επιχείρηση και από την ομαλή ένταξη και όχι απλά αφομοίωση των μεταναστριών σε ένα νέο επιχειρηματικό πλαίσιο που η διαφορετικότη-

τα του εργαζόμενου θα είναι πηγή συγκριτικού πλεονεκτήματος για την επιχείρηση. **Το συγκριτικό πλεονέκτημα** αυτό μπορεί να προκύψει από την αξιοποίηση της διαφορετικότητας στον εργασιακό χώρο, η οποία μπορεί να ωθήσει τον Οργανισμό στην είσοδό του σε νέες αγορές, που διαφορετικά δεν θα μπορούσε να προσεγγίσει. Με άλλα λόγια, η ανάδειξη της εργατικής ποικιλομορφίας προωθεί το διαφοροποιημένο μάρκετινγκ (διαφοροποιημένο μίγμα προϊόντων/υπηρεσιών, τιμολόγησης, προώθησης, διανομής ανάλογα με το κοινό-στόχο) μέσα στις επιχειρήσεις, δημιουργώντας τη βάση για αξιοποίηση νέων επιχειρηματικών ευκαιριών.

Με ποιο τρόπο όμως μπορεί να γίνει η ομαλή ένταξη των μεταναστριών στον εργασιακό χώρο και κατ' επέκταση στο κοινωνικό σύνολο; Μια από τις προτάσεις που ακούστηκαν στην ημερίδα και προσεγγίζει ολιστικά το θέμα, περιλαμβάνει τα ακόλουθα στάδια:

1. Ευαισθητοποίηση (όλων των φορέων και παραγόντων της κοινωνίας).
2. Χτίσιμο γνώσης(σχετικά με τα δικαιώματα των μεταναστριών, την κουλτούρα, τον πολιτισμό τους, άρση προκαταλήψεων και ξενοφοβίας).
3. Αποφάσεις διαμόρφωσης συμπεριφοράς (με σκοπό την επιρροή των κοινωνικών φορέων, των εργοδοτών, του ευρύτερου κοινωνικού συνόλου).
4. Νέα Κουλτούρα (Διαμόρφωση νέας εταιρικής πολυπολιτισμικής κουλτούρας μέσω εκπαίδευσης).
5. Συνεχής ένταξη - συμμετοχή (Συμβολή όλων των εργαζόμενων στον Οργανισμό στην ομαλή ένταξη και ομαλή συνεργασία, στην ανταλλαγή εμπειριών, στην ανάπτυξη καινοτομίας για το προϊόν και τις διαδικασίες, δημιουργικότητας και δεξιοτήτων).

Η διαχείριση της διαφορετικότητας δεν είναι μόνο ηθικό ζήτημα. Αποτελεί βασική μεταβλητή της σύγχρονης πολυπολιτισμικής κοινωνίας, στην οποία η αξιοποίηση της διαφορετικότητας σε όρους φυλετικούς, θρησκευτικούς, ικανοτήτων, κλπ. αποτελεί μονόδρομο για τη βιώσιμη ανάπτυξη και την ανάπτυξη

διατηρήσιμου ανταγωνιστικού πλεονεκτήματος των επιχειρήσεων και της κοινωνίας ως σύνολο... **μήπως τελικά, αυτό είναι ευκαιρία;**

Ποιο είναι το ΕΚΚΑ

Το Εθνικό Κέντρο Αλληλεγγύης (ΕΚΚΑ), ανεξάρτητος φορέας υπό την επίβλεψη του Υπουργείου Υγείας και Κοινωνικής Αλληλεγγύης, αναλαμβάνει το συντονισμό του δικτύου παροχής υπηρεσιών κοινωνικής στήριξης σε άτομα, οικογένειες και πληθυσμιακές ομάδες που διέρχονται έντονη συναισθηματική κρίση ή περιέρονται σε κατάσταση έκτακτης ανάγκης. Ενδεικτικά, μερικές από τις υπηρεσίες που παρέχει αφορούν:

- Συμβουλευτική πληροφόρηση και ενημέρωση σε θέματα κοινωνικής πρόνοιας
- Έκτακτη άμεση παρέμβαση σε καταστάσεις εξαιρετικής κρίσης συνέπεια κοινωνικών προβλημάτων ή φυσικών φαινομένων ή μαζικών καταστροφών.
- Επείγουσα ψυχολογική και κοινωνική υποστήριξη σε άτομα, οικογένειες και ομάδες που βιώνουν καταστάσεις κρίσης.
- Φιλοξενία σε ξενώνες επείγουσας κοινωνικής φροντίδας, κ.α.

Στο πλαίσιο παροχής υπηρεσιών προς κοινωνικά ευπαθείς ομάδες και άτομα που απειλούνται από διακρίσεις και κοινωνικό αποκλεισμό, το ΕΚΚΑ ανέλαβε την υλοποίηση του προγράμματος "Εργαζόμενες γυναίκες μετανάστες και ισότητα: Προοπτικές προς μια συνεκτική κοινωνία" στο πλαίσιο του ευρωπαϊκού Προγράμματος PROGRESS με σκοπό την ευαισθητοποίηση και τη διάδοση της πληροφόρησης σε θέματα ισότητας που αφορούν την εργασία των μεταναστών.

**Πηγές: www.immigrantwomen.gr
www.stop-discrimination.info**

Επιμέλεια: **ΕΥΑΓΓΕΛΙΑ ΣΑΔΙΚΗ** Διεύθυνση Δημοσίων Σχέσεων και Επικοινωνίας

ΑΠΟΦΑΣΕΙΣ Δ.Σ.

- Εγκρίθηκε από το Διοικητικό Συμβούλιο η διάθεση ποσού 160.000 ευρώ στην Επιτροπή Υγιεινής και Ασφάλειας Εργαζομένων (ΕΥΑΕ), με απόδοση λογαριασμού, για τη διοργάνωση της γιορτής, για τα παιδιά των εργαζομένων, των Χριστουγέννων και των Θεοφανείων.
- Το Διοικητικό Συμβούλιο ενέκρινε: α) τη σύναψη Σύμβασης με την ιδιωτική Κλινική «Υγεία» για τη διενέργεια στερεοτακτικής ακτινοχειρουργικής πράξης με την τεχνική γ-knife, β) τη σύναψη Σύμβασης με την ιδιωτική Κλινική «Ιατρικό Περιστερίου» για τη διενέργεια μεγάλων ορθοπεδικών επεμβάσεων (αρθροπλαστικές ισχίου – γόνατος), γ) τη σύναψη Σύμβασης με την μονάδα τεχνητού νεφρού «Νεφρός Νέας Ιωνίας».
- Εγκρίθηκε από το Διοικητικό Συμβούλιο η σύναψη Σύμβασης με το Οικοτροφείο «Ευαγγελισμός» ΑΜΚΕ Κέντρο Ψυχοκοινωνικής Φροντίδας, με ημερήσιο νοσήλιο 35 ευρώ.
- Εγκρίθηκε από το Διοικητικό Συμβούλιο το σχέδιο της Προγραμματικής Σύμβασης μεταξύ του Ελληνικού Δημοσίου, του Δήμου Κρωπίας και της ΕΥΔΑΠ για την κατασκευή έργων διαχείρισης υγρών αποβλήτων υπό την προϋπόθεση ότι μετά την ολοκλήρωση των έργων, η διαχείριση των δικτύων ύδρευσης των περιοχών που αντιστοιχούν στο συγκεκριμένο έργο, θα περιέλθει στην ΕΥΔΑΠ.
- Το Διοικητικό Συμβούλιο αποφάσισε τη συγκρότηση της Επιτροπής Ελέγχου της ΕΥΔΑΠ από τους κ.κ. Αντώνη Αντωνόπουλο, ο οποίος ορίζεται Πρόεδρος αυτής, Διονύσιο Ασημακόπουλο και Χρήστο Μηστριώτη. Χρέη γραμματέα της Επιτροπής Ελέγχου θα εκτελεί ο κ. Χρήστος Μηστριώτης.
- Εγκρίθηκε από το Διοικητικό Συμβούλιο η σύσταση Επιτροπής Επαναδιαπραγμάτευσης των Συμβάσεων των Κέντρων Επεξεργασίας Λυμάτων Ψυττάλειας και Μεταμόρφωσης από τους: κ.κ. Θεμιστοκλή Λέκκα, Πρόεδρο Δ.Σ. της ΕΥΔΑΠ, Νικόλαο Μπάρδη, Διευθύνοντα Σύμβουλο ΕΥΔΑΠ και Διονύσιο Ασημακόπουλο, μέλος Δ.Σ. ΕΥΔΑΠ.
- Με απόφασή του το Διοικητικό Συμβούλιο εξουσιοδοτεί τον Γενικό Διευθυντή Ανάπτυξης και Παραγωγής Έργων κ. Ιωάννη Πάσιο για την επαναδιαπραγμάτευση των μισθωμάτων των κτιρίων που στεγάζονται οι Υπηρεσίες της ΕΥΔΑΠ, στις περιπτώσεις που αυτά είναι της τάξεως άνω των 10 ευρώ/τ.μ. προς επίτευξη μείωσής τους κατά 20%. Στις περιπτώσεις που δεν επιτυγχάνεται η επιθυμητή μείωση, η ΕΥΔΑΠ θα προβαίνει σε μετεγκατάσταση των Υπηρεσιών της.
- Το Διοικητικό Συμβούλιο ενέκρινε το σχέδιο Σύμβασης μεταξύ ΕΥΔΑΠ και των Δήμων Αμαρουσίου και Αρτέμιδας για τη ρύθμιση παλαιών οφειλών και την είσπραξη τρεχουσών οφειλών του παραπάνω Δήμου και την άρση των κατασχέσεων στα πιστωτικά ιδρύματα μετά της υπογραφής της Σύμβασης.

πηγή

[25]

Σε επιστολή του ο κ. Αναστάσιος Στεφανίδης, πελάτης – καταναλωτής της ΕΥΔΑΠ, ευχαριστεί τους υπαλλήλους του Δικτύου Ύδρευσης για την πρωτόγνωρη ταχεία εξυπηρέτησή του σε κάποιο πρόβλημα που προέκυψε στο δίκτυό του. Χαρακτηριστικά αναφέρει ότι ο ελληνικός λαός έχει μεγάλη ανάγκη από την ταχεία εξυπηρέτηση των υπηρεσιών του δημοσίου τομέα και όχι μόνο γιατί στα 81 του χρόνια έχει γνωρίσει αρκετά καλά τη δυσλειτουργία του Κράτους και τη γραφειοκρατία.

Ο κ. Σωτήριος Σκεμπής, Οικονομολόγος, σε e-mail που απέστειλε προς τη Διεύθυνση Πληροφορικής αναφέρει:

«Κύριοι, μπήκα σήμερα στο site σας και είδα το λογαριασμό μου και μετά τον πλήρωσα μέσα e-banking από την Τράπεζά μου. Θέλω να σας πω ότι βρήκα τη διαδικασία πολύ εξυπηρετική και πολύ οργανωμένη. Είναι ένα βήμα μπροστά. Καλά θα κάνετε να το διαφημίζατε λίγο, γιατί πιστεύω ότι ο περισσότερος κόσμος δεν το γνωρίζει. Μπράβο σας».

Ο Πρόεδρος του Κέντρου Φροντίδας Οικογένειας του Δήμου Βύρωνα σε επιστολή του προς τη Διεύθυνση Δημοσίων Σχέσεων και Επικοινωνίας αναφέρει:

«Με την παρούσα επιστολή, εκφράζουμε τις θερμές ευχαριστίες μας για τη συμβολή σας στο καλοκαιρινό πρόγραμμα Δημιουργικής Απασχόλησης στα παιδιά του Δημοτικού της περιοχής μας στον Καρέα Δήμου Βύρωνα. Η ενημέρωση – ευαισθητοποίηση που τόσο αναλυτικά και με πολύ αγάπη έγινε, στα μέτρα των δυνατοτήτων των παιδιών, από την κα Παπαγιαννάκη, ήταν καταπληκτική. Το υλικό που προσφέρατε, χαροποίησε μικρούς και μεγάλους και έγινε αφορμή να συνεχιστεί η παρέα με τον Σταγονούλη... Πιστεύουμε ότι το πρόγραμμα που προσφέρατε είναι από τα αριότερα στον τομέα του. Ευχόμαστε πάντα επιτυχίες. Δεχθείτε τις καλύτερες ευχές μας».

Χρόνια τώρα υποστηρίζω την αναγκαιότητα για την ενοποίηση του Συνδικαλιστικού Κινήματος στην ΕΥΔΑΠ σε ένα ή το πολύ δύο Σωματεία και την ταυτόχρονη συρρίκνωση των προνομίων των συνδικαλιστικών εκπροσώπων τους. Παράλληλα μετά περισσού σθένους υποστηρίζω την αναγκαιότητα για την άμβλυνση των διάφορων συντεχνιακών αντιθέσεων όπως αυτές ενίοτε εκφράζονται με τη «σύγκρουση» διάφορων Σωματείων. Στις «συγκρούσεις» αυτές οι «ηγεσίες» οφείλουν την μακροήμευσή τους και την μετέπειτα διακλάδωση των εκπροσώπων τους στους υπηρεσιακούς θώκους της εξουσίας.

ΜΙΑ ΥΠΕΡΒΑΤΙΚΗ ΚΙΝΗΣΗ ΤΩΝ ΜΗΧΑΝΙΚΩΝ

Όλο αυτό το συνδικαλιστικό μόρφωμα αποτελεί το καρκίνωμα στη ραχοκοκαλιά της Εταιρείας και αναπαράγει μια πελατειακή λογική που οφείλουμε να ξεπεράσουμε στην τρέχουσα συγκυρία, αν θέλουμε να ανασυγκροτήσουμε δυνάμεις αλλαγής και προόδου στην Επιχείρησή μας.

Υπό αυτήν την έννοια δεν μπορεί κανείς παρά να χαίρεται για τα αποτελέσματα στην κατανομή αρμοδιοτήτων στο Σύλλογο Μηχανικών Π.Ε. και Μηχανικών Τ.Ε. της ΕΥΔΑΠ μετά την αποχώρηση του κ. Καρόπουλου από τη θέση του Προέδρου, λόγω συνταξιοδότησής του. Παρά τη σύντομη θητεία του ο απερχόμενος Πρόεδρος άφησε το στίγμα του ως βαθιά πολιτικοποιημένος άνθρωπος, με έντονα τα χαρακτηριστικά της πολιτικής αξιοπρέπειας και της ιδεολογικής και μορφωτικής επάρκειας που έντονα «ενόχλησαν» τους μηχανισμούς κομματικής, παραταξιακής και συνδικαλιστικής ενσωμάτωσης και τους διαχρονικούς ηγεμόνες τους. Η αδιαμφισβήτητη πολιτική και υπηρεσιακή ιστορία του εκτόπισε κάθε προσπάθεια υπονόμεισής του και έτσι μπήκαν γερά τα θεμέλια της αυτόνομης σκέψης και λειτουργίας του συγκεκριμένου Συλλόγου.

Η εκλογή της Μηχανικού Τ.Ε. κας Τζαμουράνη στη θέση του Προέδρου αποτελεί υπερβατική κίνηση για τη συγκυρία. Είναι μια σωστή πολιτική πράξη που αναδεικνύει τη βούληση της πλειοψηφίας που την εξέλεξε να κινηθεί σε μια νέα κατεύθυνση. Η επιλογή της «σπάει» μια κατεστημένη νοοτροπία, μια αρρωστημένη νοοτροπία, ότι οι Μηχανικοί Π.Ε. αποτελούν την κυρίαρχη «ατμομηχανή» της γνώσης και της επιστήμης και ως εκ τούτου δικαιούνται την εκπροσώπηση. Η μειοψηφία στην ψηφοφορία εκφράστηκε από την παράταξη της ΔΑΚΕ που προσπάθησε να εντάξει στο παιχνίδι της – στηριζόμενη στον υποκειμενισμό και στις καθοδηγούμενες διακριτικά παραινήσεις των μηχανισμών εξάρτησης στην ΕΥΔΑΠ – κάποιους «καλοπροαίρετους Πασόκους».

Φοβάμαι ότι η υποσυνείδητη «ιμπεριαλιστική» λογική που έχει ιστορικά ριζώσει στα μυαλά των Μηχανικών Π.Ε. της Εταιρείας χρειάζεται ιδεολογικούς εμβολισμούς για την υπέρβασή της!

Βέβαια όταν μια ολόκληρη συντεχνία, εθνικής εμβέλειας, δεν απολογήθηκε ποτέ ιστορικά δια των εκπροσώπων της για την έλλειψη αρχιτεκτονικού ή περιβαλλοντικού κάλλους στη χώρα αυτή· όταν στήριξε με νύχια και με δόντια την αντιπαροχή και την οικιστική καταστροφή της ιστορικότητας των πόλεων και των νεοκλασικών τους χαρακτηριστικών· όταν δεν αντιστάθηκε σθεναρά στις κρατικοδίαιτες πολιτικές της συσσώρευσης χρήματος στην πατρίδα μας, πώς μπορεί να αντιληφθεί την ιδεολογική μήτρα της στρεβλούς ανάπτυξης; Πώς λοιπόν να απαιτούμε από κάποιους Μηχανικούς της ΕΥΔΑΠ την κατανόηση απλών αλλά υπερβατικών κινήσεων όπως αυτή της Τζαμουράνη;

Και όμως η Τζαμουράνη – τολμώ να πω – στη σύντομη πορεία της δίπλα στον απελθόντα Πρόεδρο κ. Καρόπουλο απέδειξε ότι έχει ένα τεράστιο κέφι για δουλειά, πάλεψε για την ισότιμη συμμετοχή των Μηχανικών Τ.Ε. στις λειτουργίες της Εταιρείας και του Συλλόγου με τους Μηχανικούς Π.Ε. και κύρια απέδειξε ότι δεν χειραγωγείται από τους παραταξιακούς μηχανισμούς και έχει αυ-

τόνομη σκέψη. Η αναλυτική της σκέψη αν μπολιαστεί ιδεολογικά μπορεί, σε συνδυασμό με την γυναικεία της υπόσταση, που χαρακτηρίζεται από ευαισθησία και κινητικότητα, να αποτελέσει την εμπροσθοφυλακή για την κατάρρευση των συντεχνιακών αντιλήψεων και τη σταδιακή ενοποίηση των πολυδιασπασμένων δυνάμεων του Συνδικαλιστικού Κινήματος στην ΕΥΔΑΠ. **Αρκεί όλοι οι Μηχανικοί Π.Ε. και Μηχανικοί Τ.Ε. να τη στηρίξουν ουσιαστικά,** υπερνικώντας τις υποσυνείδητες ρατσιστικές και συντεχνιακές λογικές που δυστυχώς φωλιάζουν ακόμα στην ψυχή τους κατανικώντας παράλληλα όλοι μαζί τόσο τα συμπλέγματα κατωτερότητας όσο και τα συμπλέγματα ανωτερότητας.

Λαμπρινή, καλή επιτυχία στο έργο σου, με σύνεση, φαντασία και παραγωγικότητα.

Γ. ΖΟΥΡΙΑΗΣ

Τα «παπαγαλάκια» και η λειξία του Διευθυντή...

Λέγε-λέγε κάτι θα μείνει! Γι' αυτό με περισσή ευκολία πέφτουν τα λεκτικά πυροτεχνήματα στα μικρόφωνα του ΣΕΦ και στις παραταξιακές ανακοινώσεις, τα «επιμορφωτικά» έντυπα!

Και αν θελήσεις να «απολογηθείς» το πλήθος βρυχάται επικίνδυνα και σε φιμώνει! «*Εντάξει: ο Ζουρίδης μπορεί να είναι συνάδελφος αλλά δεν επιτρέπεται να είναι με τον Κωστούλα, τον Βαρθολομαίο, να είναι και με τον Μπάρδη, με τον Λέκκα!*» κραυγάζει οργισμένο ένα «παπαγαλάκι», κερδίζοντας τη μάχη των εντυπώσεων και δίνοντας τη «γραμμή»!

Μετά από λίγο κάποιο άλλο παπαγαλάκι θα συμπληρώσει: «*Κάποιοι πούλησε την ιστορία του!*», φωτογραφίζοντάς με... «Με αποκάλεσαν λίγο ανάδελφο, λίγο χαφιέ, λίγο ομορτυνιστή» σκέφτομαι και χαμογελώ...

Και όμως! Δείχνουν να έχουν ένα δίλλημα τα «παπαγαλάκια»! Δυσκολεύονται να εντοπίσουν **ποιος είναι ο πιο επικίνδυνος εχθρός**. Ο αντικουντικός Μπάρδης, μετανάστης στη Γαλλία, εργαζόμενος στη Νεολία και **σήμερα ίσως** εκφραστής αντεθνικών ή πολυεθνικών συμφερόντων – που παραδόξως η Κυβέρνηση του ΠΑΣΟΚ τον τοποθέτησε Διοικητή στην ΕΥΔΑΠ – ή μήπως ο αντικουντικός Ζουρίδης, συνδικαλιστής φοιτητής στην Ιταλία, ιδρυτικό στέλεχος και για χρόνια μέλος της πολιτικής καθοδήγησης του ΠΑΣΟΚ – την περίοδο της ηγεσίας του από τον Ανδρέα Παπανδρέου – και **σήμερα ίσως** εκφραστής των πιο σκοτεινών δυνάμεων πολιτικής ανωμαλίας στην ΕΥΔΑΠ!!

Κατεβαίνοντας από το βήμα του ΣΕΦ δείχνουν ανακούφιση τα «παπαγαλάκια» που κούρνιασαν στη ζεστή αγκαλιά της «εργατικής τάξης» της Ελλάδας και είναι περήφανα που συμμετέχουν και αυτά – με συνέπεια προς το αφεντικό τους – στους ταξικούς αγώνες της! Στους ωραίους αγώνες οφείλουν άλλωστε και την ανέλιξή τους τα «παπαγαλάκια» στο φανταστικό κόσμο των πτηνών. Εκεί που αρμονικά συμβιώνουν «κότες» και «παπαγάλοι»! Για να «κοκορευτεί» ο αφέντης τους! **Σαν δεν ντρεπόμαστε!**

Ένα χειροκρότημα με ξαναφέρει στην πεζή πραγματικότητα του ΣΕΦ...

Ξέχασαν – σκέφτομαι – τα «παπαγαλάκια» άλλους επτά Διοικητές που με εμπιστεύτηκαν κατά το παρελθόν. Ποιος ξέρει γιατί; Μπορεί αυτοί σε αντιδιαστολή με τα «παπαγαλάκια» να εκτίμησαν την εχεμύθειά μου, το κέφι μου για δημιουργία στον επικοινωνιακό κλάδο, την υπηρεσιακή μου αξιοπρέπεια, την ανεξαρτησία της σκέψης μου, το αποτέλεσμα της δουλειάς μου. **Τους ευχαριστώ!** Ίσως να εκτίμησαν και το γεγονός

ότι – παρά τις πολυπληθείς γνωριμίες μου στο υπαρκτό ή ιστορικό ΠΑΣΟΚ – δεν ανέπτυξα ποτέ πελατειακές σχέσεις προς ίδιον όφελος. Ως κατά κόρον συνθίζεται από κομματικά στελέχη που «καταναλώνουν» ανάλογες γνωριμίες για να αναρριχηθούν υπηρεσιακά, κομματικά, συνδικαλιστικά.

Όλοι αυτοί που φωνασκούν – σκέφτομαι – **κρίνουν εξ ιδίων τα αλλότρια!** Αποκλείοντας a priori ότι μπορεί να υπάρχουν στην ΕΥΔΑΠ άνθρωποι που κάνουν – εδώ και χρόνια – καλά τη δουλειά τους! Και είναι – ευτυχώς – πολλοί! Πάρα πολλοί!

Δεν προλαβαίνω να εκμυστηρευτώ δημόσια τη σκέψη μου! Ένας οργανωμένος όχλος βρυχάται και απαιτεί τη σιωπή μου! Υποτάσσομαι ταπεινά στη δημοκρατικά εκφρασμένη βούληση της λαοκρατίας (sic!)

Επανερχόμενος! Δεν θυμάμαι πραγματικά να παρακάλεσα ή να έλειξα κανένα Διοικητή για την μακρόχρονη παραμονή μου στη θέση αυτή. Θυμάμαι βέβαια ότι υπέβαλα παραίτηση για λόγους ιδεολογικής ευθιξίας και ηθικής τάξεως το 2004 – δυστυχώς ζούμε στη μιζέρια ενός κομματικοποιημένου Κράτους – και δεν έγινε αποδεκτή από τον τότε Διοικητή. Θυμάμαι επίσης ότι κάποτε που οι Συνδικαλιστές «έραβαν και έδεναν» – λόγω της οργανωτικής αδυναμίας ή ίσως και της επιλογής ενός Διοικητή – μιλώντας με τον τότε Πρόεδρο της Ομοσπονδίας του είπα απλά: **«Να θυμάσαι ότι μ' αρέσει, αγαπώ αυτό που κάνω!»** Αυτό απάντησα και στους εναλλασσόμενους Διοικητές όταν με ρώταγαν αν επιθυμώ να παραμείνω στη Διεύθυνση Δημοσίων Σχέσεων και Επικοινωνίας.

Τα χρόνια πέραγαν και η επιτελική – εξ αντικειμένου – θέση μου πλησίον των Διοικητών μου έδωσε το δικαίωμα να δω, **να καταγράψω στη μνήμη μου**, δεκάδες «ασυμβίβαστους επαναστάτες» πράσινους και μπλε – που σήμερα μου προσάπτουν την οσφυοκαμμία, την λειξία – **να συνδιαλέγονται** κύρια τις απογευματινές ώρες (sic!) στα γραφεία της Διοίκησης με τους ισχυρούς, **να δημιουργούν** πελατειακές σχέσεις, **να λείχουν** ξεδιάντροπα τους Διοικητές – είτε οι ίδιοι είτε τα αφεντικά τους – και μετά να τους «πουλάνε» δήθεν στα μικρόφωνα των μαζικών χώρων. **Με λόγο βίαιο. Τραχύ...**

Ίσως χρειάζεται κάποια στιγμή να ανοίξω το στόμα μου καταστρατηγώντας την εχεμύθειά μου! **Τότε πολλοί θα ερυθριάσουν.** Τους λέω απλά: «Ουαί και αλίμονο Γραμματείς και Φαρισαίοι υποκριτές».

Τυχαίο; Δεν νομίζω...

Άλλη μια φορά διαπιστώθηκε ότι συνδικαλισμός και εργασία είναι έννοιες αντιφατικές. Μας κάλεσε ο χριστιανός (του ζητώ συγγνώμη αν ανήκει σε άλλο θρήσκευμα ο άνθρωπος), για μια συνάντηση εργασίας. Το τόνισε στην αρχή, ο λόγος του αφορούσε καθαρά εργασιακά θέματα της ΕΥΔΑΠ και σηκώνονται οι συνδικαλιστές και την έκαναν την συνάντηση εργασίας μπάχαλο.

Πεδίο αντιπαραθέσεων προσωπικών για άλλους, ταξικών για κάποιους άλλους, κομματικών για μερικούς κ.ο.κ. Όλα αυτά που ειπώθηκαν δεν μπορούσαν να ειπωθούν με τρόπο ώστε να βγει κάτι από τη ρημάδα την συνάντηση; Ο Διευθύνων το έκανε το πανηγύρι ή εμείς μόνοι μας το κάναμε πανηγύρι; Προσωπικές κόντρες και αντιπαραθέσεις δεν θα έπρεπε να έχουν θέση ανάμεσά μας. Είμαστε πρώτα από όλα μια οικογένεια. Συχνά μάλιστα στην κυριολεξία. Αν και εγώ μπήκα «ορφανό» στην ΕΥΔΑΠ (μου το είχε πει κάποτε ένας Διευθυντής) βρήκα στην ΕΥΔΑΠ μια πραγματική οικογένεια. Με τους συναδέλφους μου περνώ πάνω από 8 ώρες την ημέρα. Μαζί τους θα μοιραστώ τις χαρές και τα προβλήματά μου. Σε αυτούς θα στηριχτώ για να κάνω την δουλειά μου κάθε μέρα. Είναι κρίμα να μαλώνουμε. Ας διαφωνούμε, ας ανταγωνιζόμαστε αλλά σε οικογενειακά πλαίσια. Ας δείξουμε την καλιέργειά μας, την ανθρωπιά μας, την αξιοπρέπιά μας. Κυρίως μπροστά σε τρίτους.

Ο. Τσιμιδάκη

πηγή

[29]

ΔΕΝ ΕΙΜΑΙ ΠΑΤΡΙΩΤΗΣ!!!

Αν πατριώτης σημαίνει ότι θα δουλεύω για 4 και θα πληρώνομαι τα μισά λεφτά του ενός.

Αν πατριώτης σημαίνει ότι θα δουλεύω από τις 7 το πρωί ως τις 7 το βράδυ. Την ίδια ώρα που ο διπλανός μου απαιτεί και πετυχαίνει να δουλεύει μέχρι τις 12 το μεσημέρι, αφαιρώντας βεβαίως τις ώρες που θα πει καφέ, θα μιλήσει στο facebook, θα τα πει με τους φίλους του στο τηλέφωνο κλπ.

Αν πατριώτης σημαίνει ότι τα μισά μέλη της οικογένειάς μου, θα είναι άνεργα και θα πρέπει να τα στηρίζω εγώ με τον λειψό μισθό μου.

Αν πατριώτης σημαίνει ότι το έργο μου θα το καρπώνεται κάποιος άλλος προκειμένου να αναδειχθεί αυτός κι εγώ να μένω πάντα στάσιμος.

Δεν είμαι πατριώτης αν εγώ πρέπει να μένω νησιτικός ενώ ο διπλανός μου έχει τέσσερα σπίτια, δύο εξοχικά και τρία αυτοκίνητα.

Δεν είμαι πατριώτης αν εγώ πρέπει να δέχομαι είτε το γαλάζιο «σεμνά και ταπεινά» είτε το πράσινο «μνημόνιο» ενώ για όσους δεν είναι πατριώτες, αυτά δεν ίσχυαν ποτέ.

Όταν υποβιβάζομαι ως άνθρωπος, όταν δεν μπορώ να κοιτάξω τα παιδιά μου στα μάτια, δεν μπορώ να είμαι και πατριώτης.

Ο. ΤΣΙΜΙΔΑΚΗ

Ο κύριος Οικονόμου είπε πολλά και διάφορα ενδιαφέροντα στην συνάντηση με τον Διευθύνοντα – άσχετα αν δεν έλαβε τις απαντήσεις που περίμενε – αλλά το καλλίτερο το είπε στο τέλος και πολύ μου άρεσε. «Και οι κόττες έχουνε φτερά αλλά δεν πετάνε». Το ρητό μπορεί να μην είναι δικό του αλλά το θεώρησα εξαιρετικά επιτυχημένο, κυρίως γιατί κι εγώ έχω φτερά αλλά δεν πετάω, άρα μάλλον είμαι κότα.

Ο. ΤΣΙΜΙΔΑΚΗ

Απορία . . .

Ας μου εξηγήσει κάποιος το μένος πολλών, προσωπικά για τον κ. Μπάρδη αλλά όχι για τον κ. Λέκκα ας πούμε; Για τους Γενικούς μας Διευθυντές; Για τους Διευθυντές μας; Οι υπόλοιποι δεν είναι Διοίκηση; Δεν λαμβάνουν μέρος στις αποφάσεις; Ποιος είναι τελικά ο εχθρός και κυρίως γιατί;

Ο. ΤΣΙΜΙΔΑΚΗ

Και τρελαίνομαι...

πηγή

[30]

Στην πολυσυζητημένη πια συνάντηση της 27^{ης} Σεπτεμβρίου, σπκώνεται κάποια στιγμή συνάδελφος από την αποχέτευση (μου διαφεύγει το όνομά του, αλλά ήταν μετά την Ντίνα Μπίτση), ο οποίος αναφέρει ότι έγινε συνάντηση Ομοσπονδίας και Διοίκησης και ειπώθηκε κάτι για επιστροφή των χρημάτων που όχι μόνο άδικα αλλά και παράνομα παρακρατήθηκαν από τους μισθούς μας. Μάλιστα αναφέρθηκε σε λεπτομέρειες όπως, την δημιουργία κάποιου Ταμείου στο οποίο θα συγκεντρωνθούν αυτά τα χρήματα. Δεν αναρωτήθηκε κανείς γιατί δεν ενημερώθηκαν οι απλοί και ταπεινοί εργαζόμενοι για μια τόσο σημαντική εξέλιξη; Και τρελαίνομαι γιατί ο άνθρωπος επικαλέστηκε συγκεκριμένο συνάδελφο ο οποίος ήταν παρών.

Και τρελαίνομαι περισσότερο γιατί από τη μια η Διοίκηση «απαξιώνει» την Ομοσπονδία αλλά από την άλλη συναντιέται και συνομιλεί μαζί της. Γιατί συζητούνται πράγματα που εμείς ή δεν θα μάθουμε ποτέ ή θα τα μάθουμε όταν βολεύει και όπως βολεύει και κυρίως γιατί αυτούς που μας απαξιώνουν μην παρέχοντάς μας όλες τις πληροφορίες, τους χειροκροτούμε κι άλλους που εν πάση περιπτώσει λένε την γνώμη τους, τους γιουχαίρουμε.

Ο. ΤΣΙΜΙΔΑΚΗ

Η εκδήλωση για την Παγκόσμια Ημέρα Περιβάλλοντος στο Φράγμα Μαραθώνα, στηρίχθηκε στην ενέργεια όλων των συναδέλφων που συμμετείχαν στην προετοιμασία της. Δίπλα στα στελέχη και τους εργαζομένους των αρμοδίων τμημάτων που αναφέρθηκαν σε προηγούμενο τεύχος, και των οποίων η συμβολή ήταν καθοριστική, στην προετοιμασία της εκδήλωσης συνέβαλαν και άλλοι συνάδελφοι που πρόσφεραν προσωπικό χρόνο ή δυνάμεις πέραν των αρμοδιοτήτων των τμημάτων τους. Συμπληρωματικά ευχαριστώ τους συναδέλφους κύριους Αλέξανδρο Ζαφειράκο, Κώστα Παπαδόπουλο, Νίκο Μπορομπόκα, Ηρακλή Μπερνικόλα, Κώστας Βασιλόπουλο, Παναγιώτη Πάντο, Γιάννη Ντούκα, Δημήτρη Μανδηλαρά, Παναγιώτη Θεοδωρόπουλο, Λάμπρο Τσούλο από την Δ.Δ.Υ. για τις διευκολύνσεις και τη συμβολή τους στην τεχνική προετοιμασία της εκδήλωσης, την κα Ευτυχία Νεστορίδου για το πολύτιμο προσωπικό ιστορικό αρχείο μέρος του οποίου χρησιμοποιήθηκε στην παράσταση, τα μέλη του Πολιτιστικού Συλλόγου Σμαράγδα Τσαχάκη, Ειρήνη Κατσούκη, Γεωργία Αθηναίου, Εριφήλη Σαββίδου και Μαρία Αναγνώστου για την βοήθεια στην προετοιμασία των συμμετεχόντων, το σύνολο των εργαζομένων φύλαξης του Φράγματος για τους τρόπους με τους οποίους αγκάλιασαν τη δράση και μεταξύ τους, τον Γιώργο Αγγελή για τις περιηγήσεις που μας πρόσφερε στον τόπο και στο χρόνο. Όσο και αν ακούγεται ως λογοπαίγνιο, θα έλεγε κανείς ότι το Φράγμα από κατασκευής ενέπνεε δημιουργικότητα και συλλογικότητα. Εξακολουθεί, αποδεδειγμένα, να το κάνει. Ορβώνει ελπίδα στο καμένο τοπίο τριγύρω του.

ΓΙΩΡΓΟΣ ΣΑΧΙΝΗΣ

Κάτσε καλά...

Η κακοδαιμονία της ΕΥΔΑΠ οφείλεται μόνο στην Διοίκηση Κωστούλα – Βαρθολομαίου; Δηλαδή πιο πριν όλα ήταν καλά καμωμένα; Να ξεχάσουμε δηλαδή τα πληρωμένα έργα που δεν είχαν μπει ποτέ σε λειτουργία στην ΕΥΔΑΠ; Τις μελέτες που πληρώθηκαν και έχουν χαθεί στα ράφια κάποιου αρχείου και το χειρότερο είναι ότι πολύ πιθανό να ξαναπληρωθούν, γιατί λίγοι θυμούνται την ύπαρξή τους!!

Ο. ΤΣΙΜΙΔΑΚΗ

NO COMMENT

Είδηση από την ιστοσελίδα

Hellenic Business 3/10/2010

**Βραβείο «Αρετή της Αλήθειας»
για τον Γιώργο Παπανδρέου**

«Στη γερμανική πρωτεύουσα μεταβαίνει σήμερα ο πρωθυπουργός, Γιώργος Παπανδρέου, προκειμένου να τιμηθεί με το Βραβείο Quadriga «The Power of Veracity».

Η διάκριση αυτή γίνεται στην κατηγορία «Αρετή της Αλήθειας» και τον επαινετικό λόγο θα εκφωνήσει ο επικεφαλής της Ντόιτσε Μπανκ, Γιόζεφ Άκερμαν. Επ' ευκαιρία της παραπάνω βράβευσης ο Πρόεδρος του Γερμανο-Ελληνικού Επιχειρηματικού Συνδέσμου και ευρωβουλευτής των Γερμανών Φιλελευθέρων Δρ. Γιώργος Χατζημαρκάκης δήλωσε: «Χαιρόμαστε ιδιαίτερα για την διάκριση αυτή με την οποία επιβραβεύεται όχι μόνον το έργο του Πρωθυπουργού αλλά στο πρόσωπό του και η γενική προσπάθεια της ελληνικής Κυβέρνησης για έξοδο της Ελλάδος από την κρίση.....»

Κανονικά θα έπρεπε να σεβαστώ τον τίτλο και να αντισταθώ στον πειρασμό να σχολιάσω το contradiction in terms, τον οποίο άλλωστε αποκλείεται να καταλάβαιναν οι υπόλοιποι Ευρωπαίοι, ωστόσο πείτε μου ειλικρινά ποιος λογικός άνθρωπος σήμερα μπορεί να δεχτεί ότι οι έννοιες «Δύναμη» και «Αλήθεια» μπορεί να χρησιμοποιηθούν στην ίδια πρόταση με την λέξη πολιτικός;

Ο. ΤΣΙΜΙΔΑΚΗ

πηγή

[31]

Ένα ευχαριστώ για τους προσφάτως συνταξιοδοτηθέντες

Συναδέλφισσες κυρίως που έφυγαν βιαστικά λόγω των μέτρων αλλά και συνάδελφοι. Άνθρωποι που μας βοήθησαν με τις γνώσεις και τις εμπειρίες τους και που είχαν ακόμη πολλά να προσφέρουν στην Εταιρεία αλλά και σε εμάς. Άνθρωποι που ήταν εκεί να μας υποδεχτούν όταν πρωτοήρθαμε στην ΕΥΔΑΠ και που δούλευαν μαζί μας, δίπλα μας μέχρι χτες και ξαφνικά, έφυγαν. Κι ήταν πολλοί αυτοί, δυστυχώς.

Νομίζω τους χρωστάμε όλοι ένα ευχαριστώ και να μην τους ξεχάσουμε για όσα προσέφεραν μέχρι σήμερα.

Ο. ΤΣΙΜΙΔΑΚΗ

Ειπώθηκαν και πολλά σημαντικά...

Οι περισσότεροι συνάδελφοι που μίλησαν είπαν σωστά πράγματα που επί της ουσίας απασχολούν τη βάση της ΕΥΔΑΠ. Και μάλιστα χωρίς να διαμαρτυρηθούν για τον χρόνο των δύο λεπτών, που φάνηκε αρκετός για τους περισσότερους. Ο Διευθύνων επίσης είπε αρκετά λογικά πράγματα, άσχετα αν προσκρούουν σε απόψεις ή συμφέροντά μας. Μένει να δούμε αν και εφόσον τα υλοποιήσει και κυρίως αν θα τον αφήσουν να τα υλοποιήσει.

Το σημειώνω αυτό γιατί ο ίδιος ο Διευθύνων ανέφερε ούτε λίγο ούτε πολύ ότι υπάρχει κάποιος ή κάποιοι που δεν βοηθούν αλλά μπλοκάρουν το έργο του. Ή εγώ κατάλαβα λάθος;

Ο. ΤΣΙΜΙΔΑΚΗ

Για μια γουλιά νερό

Ηθική και Ενημέρωση...

πηγή

[32]

«Πολυσέλιδοι εφημερίδες εντυπωσιασμού δεν αποτελούν μόνον δημοσίαν λειτουργίαν, αλλά και δημόσιον κίνδυνον... Ο Κοινοβουλευτισμός δύναται να σωθή αν κατορθωθή ο κολασμός της ακολασίας του Τύπου... Η Δημοσιογραφία είναι λειτουργήμα, αλλά και πυρωμένο σίδηρο που σε καίει...»

{Ελευθέριος Βενιζέλος, 1864-1936, πολιτικός & συγγραφέας}.

ΤΟΥ ΔΗΜΗΤΡΗ ΧΑΛΙΒΕΛΑΚΗ
Δημοσιογράφου
και Λογοτέχνη

Η δημοσιογραφική δεοντολογία και ηθική είναι από 10ετίες συνταγματικά κατοχυρωμένα στην Ελλάδα για όλα τα Μέσα Μαζικής Ενημέρωσης, δηλαδή εφημερίδες, περιοδικά, ραδιοφωνικούς και τηλεοπτικούς σταθμούς. Είναι γνωστό, ότι ενημέρωση σημαίνει απλά ότι κάποιος αποφασίζουν «για μας χωρίς εμάς», ισχυριζόμενοι ότι θέλουν να μας ενημερώνουν, φυσικά, χωρίς δημοκρατικό αντίλογο, ακριβώς όπως διατάζει ο ιδιοκτήτης του κάθε συγκεκριμένου ΜΜΕ. Με άλλα λόγια: **Είναι ανεπίτρεπτο τα «Μέσα Μαζικής Ενημέρωσης» να «βαφτίζονται» από κάποια «επιτήδεια παπαγαλάκια» πως ταυτόσημα είναι και Μέσα Μαζικής Επικοινωνίας, κάτι που προϋποθέτει δημοσιογραφική δεοντολογία και ηθική, δημοκρατικό διάλογο, αντικειμενικότητα, σεβασμό στον πολίτη και ιδιαίτερα στην ελληνική οικογένεια και προπαντός στη γυναίκα και στο παιδί, αλλά και πραότητα, ισονομία και ταπεινοφροσύνη.** Ό,τι λοιπόν, σημαίνει δημοσιογραφική δεοντολογία και ηθική στις ελληνικές εφημερίδες, τα περιοδικά και τους ραδιοτηλεοπτικούς σταθμούς επιβάλλεται να διαποτίζει μέχρι το μεδούλι κάθε έντυπο, τοπικό, υπερτοπικό, συνδικαλιστικό, επιχειρηματικό-εταιρικό κλπ. Άρα και στο περιοδικό της ΕΥΔΑΠ, τη γνωστή σε όλους «Πηγή».

Κάθε Έλληνας πολίτης εκφράζει με κάθε τρόπο την απέχθειά του και τη δικαιολογημένη οργή του σ' αυτό που του σερβίρουν αλαζονικά κι αυταρχικά κάποιοι από τα «μπαλκονάκια» τους του έντυπου και ηλεκτρονικού Τύπου ότι τάχα τα όσα λένε ή γράφουν αποτελούν «Ελευθέρη και Αντικειμενική Ενημέρωση» ή «Ανεξάρτητη και Δημοκρατική Ενημέρωση». Όλ' αυτά δεν είναι τυχαία με το γεγονός ότι οι κυκλοφορίες των εφημερίδων και των περιοδικών μειώνονται συνεχώς και πως ακόμα περισσότερο «πέφτει» η ακροαματικότητα των ραδιοφωνικών σταθμών και η τηλεθέαση των τηλεοπτικών σταθμών. **Συνεπώς, ο ελληνικός λαός «τιμωρεί» με τον τρόπο του όλους αυτούς που δεν τον σέβονται και υποτιμούν τη νοημοσύνη του, που αποφεύγουν τις αλήθειες όπως ο διάβολος το λιβάνι.** Να είχε άδικο, άραγε, ο Γάλλος φιλόσοφος και συγγραφέας **Ζαν Ζακ Ρουσό** (1712-1778) που έλεγε ότι «Τίποτα το ρωμαλέο και μεγάλο δεν μπορεί να βγει από πουλημένες πένες»; Και συμβαίνουν όλ' αυτά τα παρατράγουδα σε βάρος της αληθινής ενημέρωσης των Ελλήνων πολιτών, όταν από δεκαετιών το ισχύον Ελληνικό Σύνταγμα (άρθρο 15, εδάφιο 2) ορίζει τα ακόλουθα για όλα τα ελληνικά ΜΜΕ:

«... έχει ως σκοπό την αντικειμενική και με ίσους όρους μετάδοση πληροφοριών και ειδήσεων, καθώς και προϊδντων του Λόγου και της Τέχνης, την εξασφάλιση της ποιτικής στάθμης των προγραμμάτων που επιβάλλει η κοινωνική αποστολή της Ραδιοφωνίας και της Τηλεόρασης και η πολιτιστική ανάπτυξη της Χώρας, καθώς και το σεβασμό της αξίας του ανθρώπου και την προστασία της παιδικής ηλικίας και της νεότητας».

Ο συγγραφέας **Νίκος Καζαντζάκης** (1883-1957) παρότρυνε, εμάς, τους δημοσιογράφους με πέντε λέξεις: «Περισσότερη, όσο μπορείτε περισσότερη κριτική». Από την πλευρά της η Ένωση Συντακτών Ημερησίων Εφημερίδων Αθηνών (ΕΣΗΕΑ) σημειώνει και τα εξής για δημοσιογράφους και μη: «Η ελευθερία της έκφρασης αποτελεί μείζον αγαθό και έναντι της προστασίας της τιμής». Για να πάρει κανείς μία ιδέα, αρκεί να καταγραφεί αυτό που αναφέρεται στο προοίμιο των αρχών δεοντολογίας της ΕΣΗΕΑ:

«Ο Κώδικας Επαγγελματικής Ηθικής και Κοινωνικής Ευθύνης των δημοσιογράφων - μελών της ΕΣΗΕΑ έχει στόχο: α) Να επαναβεβαιώσει αλλά και να διασφαλίσει τον κοινωνικό ρόλο του δημοσιογράφου στις νέες συνθήκες που διαμορφώνουν, εκτός όλων των άλλων, ο γιγαντισμός, το ολιγοπώλιο στο ιδιοκτησιακό καθεστώς, η αυξημένη εμβέλεια και η επιρροή των Μέσων Μαζικής Ενημέρωσης και η παγκοσμιοποίηση της επικοινωνίας. β) Να αποθαρρύνει και να αντιστέκεται σε κάθε απόπειρα κρατικού ή άλλου επηρεασμού με τον αυτοκαθορισμό κανόνων υπεύθυνης επαγγελματικής λειτουργίας. γ) Να κατοχυρώσει την ελευθερία της πληροφόρησης και της έκφρασης, την αυτονομία και αξιοπρέπεια του δημοσιογράφου και να θωρακίσει την ελευθεροτυπία επί αγαθώ της Δημοκρατίας και της Κοινωνίας».

Έχουν τη σημασία τους και τρεις άλλες απόψεις-γνώμες ξένων σοφών και συγγραφέων-ερευνητών που παρατίθενται κατωτέρω: Ο Γάλλος φιλόσοφος, συγγραφέας και ποιητής **Φραγκίσκος Βολτέρος** (1694-1778) έχει γράψει: «Ο Τύπος καίει, αλλά φωτίζει». Από τον Ρώσο συγγραφέα **Μαξίμ Γκόρκι** (1868-1936) υπάρχει και η ακόλουθη παραίνεση για δημοσιογράφους και ιδιοκτήτες Μέσων Μαζικής Ενημέρωσης: «Ο Τύπος πρέπει να στέκεται φρουρός κάθε καθαρού και τίμιου, να ξυπνάει τη συνείδηση της Κοινωνίας».

Μία ανάλογη, ωστόσο, ενδεικτική και συνοπτική σταχυολόγηση σχετικών απόψεων για το ήθος της ενημέρωσης και το σεβασμό του πολίτη από αρχαίους Έλληνες σοφούς και συγγραφείς, σίγουρα, έχει τη σημασία της και πολύ περισσότερο την αξία της. * Ο φιλόσοφος και συγγραφέας **Ηράκλειτος** (554-484 π.Χ.) έχει γράψει: «Την ύβρη οφείλεις να τη σβήνεις μάλλον παρά την πυρκαγιά». * Ο ιστορικός συγγραφέας **Θουκυδίδης** (460-396 π.Χ.) έχει αναφέρει: «Δεν κατηγορώ εκείνους που επιζητούν να επεκτείνουν την εξουσία τους. Κατηγορώ εκείνους που είναι πρόθυμοι να υποτα-

χθούν». * Ο φιλόσοφος και συγγραφέας **Αριστοτέλης** (384-322 π.Χ.) έχει τονίσει: «Κάθε πολίτης από τη φύση του θέλει να μαθαίνει». * Ο ποιητής **Μένανδρος** (342-291 π.Χ.) έχει πει: «Να διαλέγεις το δίκαιο και όχι το συμφέρον». * Ο ιστορικός και φιλόσοφος **Πλούταρχος** (46-127 μ.Χ.) έχει υπογραμμίζει: «Όταν κατέχει δύναμη ο κακός άνθρωπος είναι το πιο άγριο θηρίο».

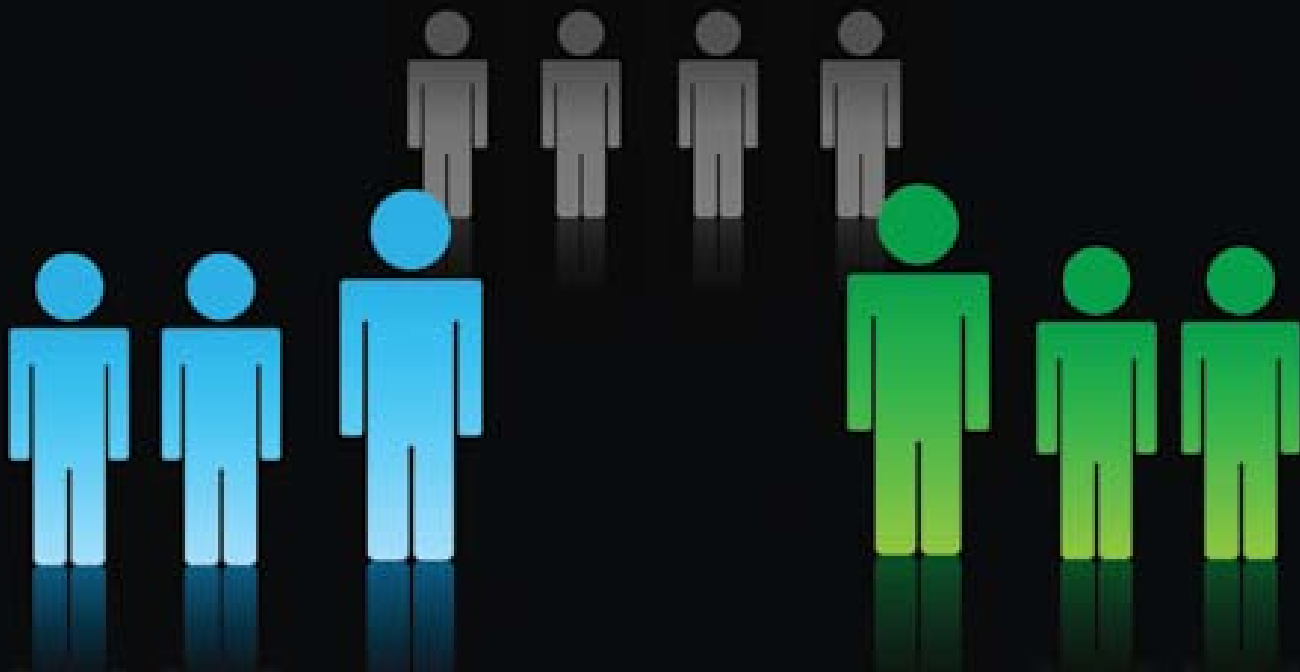
Είναι αλήθεια ότι υπάρχουν και ορισμένα έντυπα (εφημερίδες και περιοδικά), κυρίως, διαφόρων ιδιωτικών φορέων που διατηρούν στο ακέραιο μερικά στοιχεία της εν γένει δημοσιογραφικής δεοντολογίας και ηθικής που έχουν το δημόσιο έπαινό μας. Αλήθεια είναι, επίσης, ότι υπάρχει και η "Πηγή", η τριμηνιαία περιοδική έκδοση της ΕΥΔΑΠ υπό την επιτυχημένη διεύθυνση του φίλου Γιώργου Ζουρίδη με πολλά θετικά στοιχεία, για τα οποία ο ίδιος και οι συνεργάτες του θα πρέπει να είναι υπερήφανοι, διότι σε μεγάλο βαθμό υπηρετούν τη δεοντολογία της αντικειμενικής πληροφόρησης των αναγνωστών τους και αποφεύγουν τους λιβανωτούς απέναντι στις εκάστοτε Κυβερνήσεις και Διοικήσεις της ΕΥΔΑΠ.

Σίγουρα, η δημοκρατική, αντικειμενική και ισόνομα σωστή-πλουραλιστική πληροφόρηση των αναγνωστών της "Πηγής" δεν είναι και τόσο "ευκολοχώνευτη". Κάτι που αποδεικνύεται από τις όποιες αντιπαλότητες, άλλοτε νηφάλιες κι άλλοτε οξείες, που αναφέρονται προσεκτικά από τις

στήλες της. Ώστε, λοιπόν: Η "Πηγή" με τις μικρές της δυνάμεις μπορεί να πει κανείς **«γέρνει» περισσότερο** προς την αξιομνημόνευτη κατηγορία των Μέσων Μαζικής Επικοινωνίας και ξεγλιστράει έτσι από τις μυλόπετρες των «Μέσων Μαζικής Ενημέρωσης». Κι αυτό δικαιωματικά της το αναγνωρίζει κανείς, είτε φωναχτά – όπως ο υπογράφων- είτε σιωπηρά... ■

Έρχεται το τέλος

ΤΩΝ ΣΥΝΤΕΧΝΙΩΝ;

ΤΗΣ ΛΑΜΠΡΙΝΗΣ ΤΖΑΜΟΥΡΑΝΗ

Διεύθυνση Κατασκευών - Υπηρεσία
Κατασκευών Έργων Αποχέτευσης

Ένας παρατηρητής θα διαπιστώσει ότι σε μία ευνομούμενη Κοινωνία η ύπαρξη ομάδων ανθρώπων με διαφορετικά ή αντικρουόμενα συμφέροντα είναι κατανοητή και μέχρις ενός σημείου παραγωγική. Ποιο είναι όμως αυτό το σημείο;

Τι γίνεται όταν το συμφέρον μιας μικρής ομάδας εργαζομένων ή επαγγελματιών επηρεάζει το συμφέρον της Κοινωνίας ευρύτερα και έρχεται σε αντίθεση με την επικρατούσα άποψη της πλειοψηφίας; Παραδείγματα τέτοια ζήσαμε πρόσφατα με τις διαμαρτυρίες των εργαζομένων σε κλειστά επαγγέλματα και τις εκτεταμένες συνέπειες σε άλλους επαγγελματίες. Παράλληλα διαπιστώσαμε ότι η κοινή γνώμη εναντιώθηκε στις πρακτικές που ακολούθησαν οι επικεφαλής των συντεχνιών για την υπεράσπιση των συμφερόντων τους.

Ανατρέχοντας στην Ιστορία διαπιστώνεται ότι αυτές οι ομάδες συχνά αποκαλούμενες συντεχνίες, δημιουργήθηκαν ουσιαστικά στο Μεσαίωνα στις Κοινότητες των χωριών και των πόλεων και ήταν αποτέλεσμα των παραγωγικών, κοινωνικών και πολιτικών σχέσεων που αναπτύσσονταν μέσα στην Κοινότητα. Οι συντεχνίες επέτρεπαν στις παραγωγικές τάξεις να δείξουν την δύναμή τους έναντι των ισχυρών κοινοτικών τάξεων της εποχής δηλαδή των κληρικών και των ευγενών.

Οι συντεχνίες ρύθμιζαν την ποιότητα των προσφερομέ-

νων υπηρεσιών όριζαν τις τιμές των προϊόντων και έθεταν τους όρους ένταξης νέων μελών στην αρχικά οικογενειοκρατούμενη και στην μετέπειτα εξέλιξη της σε ομοειδή επαγγελματική τάξη - συντεχνία.

Οι συντεχνίες μονοπωλούσαν το επάγγελμα (το σινάφι συνθηζαμε να το λέμε επί τουρκοκρατίας) καθόριζαν επακριβώς την δομή και την λειτουργία τους με βάση το συμφέρον των μελών τους.

Η μετεξέλιξη των συντεχνιών ιστορικά επέβαλε τη δημιουργία επαγγελματικών Ενώσεων δηλαδή κοινωνικών ομάδων με κοινά συμφέροντα που ο σκοπός τους ήταν η προώθηση αποκλειστικά των θέσεών τους με τέτοιο τρόπο ώστε με τις αποφάσεις τους να ελέγχουν ένα αντίστοιχο της δυναμικότητάς τους κομμάτι της Κοινωνίας και της οικονομίας. Έτσι με αυτό τον τρόπο η Κοινωνία χωρίζεται σε ομάδες με αντιμαχόμενα συμφέροντα. Μετά την μεταπολίτευση οι συντεχνίες, οι επαγγελματικές Ενώσεις, τα Επιμελητήρια ή όπως αλλιώς βαφτίζονται βρίσκουν πρόσφορο έδαφος και κατακτούν με την ανοχή-συνεργασία των κομμάτων όλο και μεγαλύτερο

μέρος της Κοινωνίας. **Ανάγεται το προσωπικό συμφέρον της κάθε συντεχνίας πάνω από το κοινό συμφέρον της Κοινωνίας.** Στη διαδικασία αυτή εμπλέκεται καθοριστικά η Πολιτεία γιατί έτσι διαμορφώνονται πελατειακές σχέσεις εκατέρωθεν.

Αποτέλεσμα αυτής της σχέσης επαγγελματιών Ενώσεων – Κράτους είναι:

- Η άνιση κατανομή προνομίων σε ορισμένες κατηγορίες εργαζομένων με τεράστιες μισθολογικές διαφορές ακόμα και μεταξύ υπαλλήλων ομοειδούς αντικειμένου ή χορήγηση ακραίων επιδομάτων τύπου «προπέλας, καυσόξυλων σε τράπεζες αστικών κέντρων, κ.ο.κ».
- Η ευνοϊκή μεταχείριση ομάδων εργαζομένων με προσδοκώμενο τις περισσότερες φορές, την συνδιαλλαγή -τα ανταποδοτικά οφέλη.
- Και τέλος, η ηρωοποίηση κάποιων συνδικαλιστών που κατάφεραν να αποσπούν ειδικά προνόμια για τα μέλη της συντεχνίας τους και εν συνεχεία η εκμετάλλευση της θέσης τους για την ανέλιξή τους σε κάποιο δημόσιο αξίωμα.

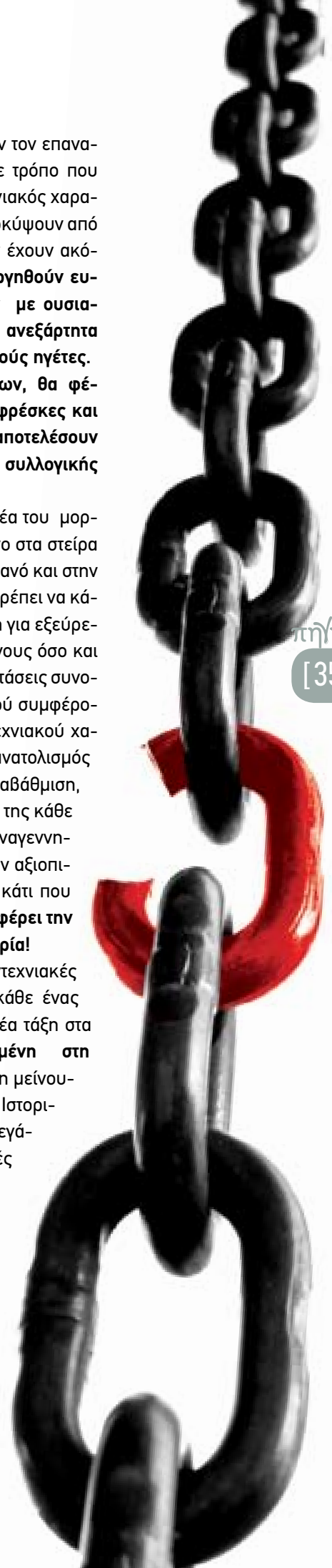
Τόσο οι επαγγελματικές Ενώσεις όσο και τα Συνδικάτα αν και έβλεπαν από καιρό ότι μπαίνουμε σε μία νέα εποχή δεν κατέθεσαν εγκαίρως τις προτάσεις τους και βρέθηκαν απροετοίμαστοι στις επιβαλλόμενες εξελίξεις. Η πρακτική του «εκβιασμού» μέσω τετριμμένων συνδικαλιστικών πρακτικών σταμάτησε πλέον να βρίσκει έδαφος και οι πάσης φύσεως συντεχνίες θα πρέπει να προβληματιστούν γιατί χάνουν συνεχώς τις μεγάλες μάχες που δίνουν για την διατήρηση κάποιων προνομίων ενάντια πολλές φορές στην κοινή γνώμη.

Επιπλέον η μικρή συμμετοχή τόσο στις διαδικασίες των εκλογών για την ανάδειξη των επικεφαλής των διαφόρων συνδικαλιστικών φορέων στους χώρους δουλειάς όσο και στις απεργιακές κινητοποιήσεις- μετά μάλιστα από τέτοιο κύμα μέτρων που έπληξε δραματικά τους εργαζόμενους- πρέπει να προβληματίσει όλους τους εμπλεκόμενους. **Οφείλει το Συνδικαλιστικό Κίνημα να αφουγκραστεί τα μηνύματα αυτά και να αναζητήσει τρόπους διαφυγής από την κρίση των θεσμών που πλήττει καθημερινά τις κάθε είδους συλλογικές προσπάθειες.**

Οι σημερινές εξελίξεις επιβάλλουν τον επανακαθορισμό του συνδικαλισμού, με τρόπο που να απορριφθεί ο υπάρχων συντεχνιακός χαρακτήρας του. Τα σχήματα που θα προκύψουν από τις ανάγκες των εργαζομένων δεν έχουν ακόμα φανεί. **Μένει όμως να δημιουργηθούν ευρύτερες συμμαχίες εργαζομένων με ουσιαστική, αυτόνομη αντιπροσώπευση ανεξάρτητα από κόμματα, συντεχνίες και λαϊκούς ηγέτες. Η σύνθεση των υγιών δυνάμεων, θα φέρει νέες ιδέες, νέα πρόσωπα με φρέσκες και εναλλακτικές προτάσεις που θα αποτελέσουν τον κινητήριο μοχλό της νέας συλλογικής πραγματικότητας.**

Το Συνδικαλιστικό Κίνημα με την νέα του μορφή θα πρέπει να μην στέκεται μόνο στα στεία ΟΧΙ που συχνά αναγράφονται στα πανό και στην άρνηση μόνο για την άρνηση. Θα πρέπει να κάνει ουσιαστικό διάλογο (με διάθεση για εξεύρεση λύσης) τόσο με τους εργαζόμενους όσο και με την Κοινωνία, να καταθέσει προτάσεις συνολικά για την υπεράσπιση του κοινού συμφέροντος και όχι μόνο προτάσεις συντεχνιακού χαρακτήρα. Ο συντεχνιακός προσανατολισμός θα πρέπει να εξαντληθεί στην αναβάθμιση, την επιμόρφωση και την συμβολή της κάθε επαγγελματικής ομάδας σε ένα αναγεννημένο Κίνημα που θα αποκτήσει την αξιοπιστία και το σεβασμό του κόσμου, κάτι που σήμερα λείπει. **Αυτό το Κίνημα θα φέρει την αλλαγή και την πραγματική ευημερία!**

Ας παραμερίσουμε λοιπόν τις συντεχνιακές αντιλήψεις και ας προσπαθήσει κάθε ένας από εμάς να συμβάλει σε μία νέα τάξη στα συνδικαλιστικά δρώμενα **στοχευμένη στη σύνθεση και όχι στη διάσπαση.** Μην μείνουμε απαθείς σε αυτή την συγκυρία. Ιστορικά έχει καταγραφεί ότι μετά από μεγάλες αναταραχές προκύπτουν θετικές εξελίξεις. Ίσως είναι ευκαιρία να δημιουργήσουμε ένα καλύτερο, δικαιότερο, αυτόνομο αύριο που θα το παραδώσουμε στα παιδιά μας. Ας απαλλαγούμε από τα βαρίδια του παρελθόντος δημιουργώντας νέες συνθήκες στις συλλογικές προσπάθειες με όραμα, φαντασία και ιδεολογικό προσανατολισμό.

ΤΗΣ ΟΛΓΑΣ ΤΣΙΜΙΔΑΚΗ

Διεύθυνση Λειτουργικής και
Διοικητικής Υποστήριξης

πηγή

[36]

ΜΙΑ ΠΡΟΤΑΣΗ,
ΠΟΥ ΔΕΝ ΤΟΛΜΩ ΝΑ ΚΑΝΩ

Έτοιμη ήμουν να ρίξω στο τραπέζι μια πρόταση «αναρχική» τελείως. Έτοιμη ήμουν, βλέποντας την αγανάκτηση των συναδέλφων μου, αλλά και την αντίδρασή τους σε όσα μεταξύ μας λέμε, να προτείνω κάτι που μου φαινόταν όχι απλά λογικό, αλλά και ώριμο να υλοποιηθεί.

Σκεφτόμουν μάλιστα να γράψω σχετικά. Είχα την ιδέα ότι είναι πια η ώρα για ένα ενιαίο Σύλλογο Προσωπικού. **Να καταργηθούν πια οι δεκάδες συντεχνιακοί σύλλογοι εργαζομένων και να συνταχθούμε όλοι κάτω από την ίδια σημαία.** Μάλιστα είχα σκεφτεί και μια δομή λειτουργίας που δεν θα προέβλεπε προεδρείο, γενικό γραμματέα και τα όσα μέχρι σήμερα γνωρίζουμε, αλλά θα είχε μια δομή πιο αντιπροσωπευτική και πιο αυτοδιαχειριστική θα έλεγα, όπου όλοι θα περνούσαν από όλες τις θέσεις. Είχα σκοπό να αναλύσω αυτές τις σκέψεις, οι οποίες δεν είναι βέβαια δικές μου, και να προτείνω να ταξιδέψουμε, να συνομιλήσουμε με άλλους συνδικαλιστικούς οργανισμούς αλλά και μεταξύ μας. **Είχα σκοπό να προτείνω να γκρεμίσουμε το παλιό και να χτίσουμε κάτι νέο.** Άλλωστε πάντα με διέκρινε ο ρομαντισμός και ο αυθορμητισμός και με συνέπαιρνε κάθε τι καινούριο και επαναστατικό. Και ξαφνικά ένα απόγευμα, καθώς φεύγω από το γραφείο συναντώ στην είσοδο τρεις συνδικαλιστές. Έναν της ΠΑΣΚΕ, έναν της ΔΑΚΕ και ένα του ΠΑΜΕ. Το ξέρω μοιάζει με ανέκδοτο αλλά πιστέψτε με δεν είναι. Λόγω του χαρακτήρα μου, είμαι πάντα αυθόρμητη και ανοιχτή στη συζήτηση και φάνηκε πως και οι τρεις είχαν σκοπό να συζητήσουν μαζί μου. Επειδή είμαι ένα άτομο εντελώς «αναρχοαυτόνομο», με ανοιχτό μυαλό, για λίγο κανείς δεν ήταν σίγουρος σε ποιο κόμμα ανήκα και ήταν και οι τρεις πολύ δεκτικοί σε όσα έλεγα.

Η κουβέντα όμως είχε ξεκινήσει σε λάθος βάση. **Εγώ εσφαλμένα πίστευα ότι η κουβέντα μας θα ήταν ειλικρινής και ανοιχτή και εκείνοι εσφαλμένα πίστευαν ότι εγώ μπορώ να ενταχθώ ή να συμφωνήσω έστω με ένα από τα υπάρχοντα κομματικά σχήματα, δικαιώνοντας τις επιλογές τους στο συνδικαλισμό.**

Μάταια με ρωτούσαν με ποια ηγεσία στο συνδικαλιστικό κίνημα είχα κερδίσει τα περισσότερα, γιατί απλά ψάχνοντας μέσα μου δεν έβρισκα να έχω κερδίσει τίποτα από καμιά ηγεσία, αλλά ήμουν πεπεισμένη ότι όσα είχα κερδίσει και τώρα μου στερούσαν εθιμικά, τα κέρδισα με την συμμετοχή μου. Επίσης, ακόμη και βιολογικά η έννοια της ηγεσίας μου φέρνει αποστροφή. Αυτό στάθηκε και βασικό σημείο της διαφωνίας μας, μέχρι που τους ανέφερα επιγραμματικά τις απόψεις μου για το σημερινό συνδικαλιστικό κίνημα όπου έγιναν έξαλλοι και οι τρεις και αναφώνησαν ότι αυτό που προτείνω είναι αναρχία και δεν θα πετύχει ποτέ στην Ελλάδα.

Και οι τέσσερις είχαμε γνωρίσει τους κομματικούς σχηματισμούς εκ των έσω. Δεν ξέρω για τους συναδέλφους μου αλλά εγώ είχα την τύχη να γνωρίζω στην μικρή ζωή μου περισσότερους από έναν. Πιστεύω άλλωστε πως ο περισσότερος κόσμος κάνει πάνω κάτω την ίδια διαδρομή. Περνά από τα άκρα στην εφηβεία του, πειραματίζεται με το κέντρο πηγαίνοντας σε ένα ή περισσότερα κόμματα εξουσίας στην δεκαετία των τριάντα του, και στο τέλος είτε καταλήγει σε ένα από τα μεγάλα κόμματα είτε βλέπει ότι δεν χωρά πουθενά και συνεχίζει το δρόμο του. Διαπίστωσα όμως ότι μάλλον, οι λόγοι που εμένα θα με έκαναν να νιώθω ντροπή να πω ότι, σήμερα, μετά από όσα έχουν συμβεί τα

τελευταία εκατό χρόνια στην χώρα μας και μετά από όσα έχω η ίδια ζήσει τα τελευταία τριάντα, «ανήκω» σε κάποιο κόμμα, δεν είναι ικανά να κάνουν και άλλους ανθρώπους να απαρνηθούν την κομματική τους ταυτότητα.

Πίστευα ότι τώρα πλέον, όχι μόνον εγώ που έχω δει πολλά και από πολύ κοντά, αλλά και ο τελευταίος Έλληνας έχει καταλάβει ότι το παιχνιδάκι του ποιος φταίει περισσότερο ή λιγότερο, το ποιος έφαγε περισσότερα ή λιγότερα κ.ο.κ. δεν έχει νόημα. Νόημα θα είχε να τραβήξουμε ένα Χ στα παλιά και να πειραματιστούμε με κάτι νέο.

Παρά την κουβέντα αυτή, η οποία με προβλημάτισε οφείλω να ομολογήσω, ήμουν σίγουρη ότι άξιζε τον κόπο τουλάχιστον να γράψω τις «αναρχικές» απόψεις μου, περί σύνθεσης και αναδιοργάνωσης ενός νέου σκηνικού τόσο στο πολιτικό όσο και στο συνδικαλιστικό χώρο. Μέχρι που έφαγα το μεγάλο χαστούκι και διαπίστωσα πόσο πραγματικά ουτοπικά ήταν τα όσα σκεφτόμουν.

Το μεγάλο χαστούκι λοιπόν το έφαγα κατά την διάρκεια των όσων διαδραματίστηκαν κατά την συνάντηση με τον Διευθύνοντα Σύμβουλο της ΕΥΔΑΠ το Σεπτέμβριο του '10 αλλά και ζώντας την κατάσταση στην ΕΥΔΑΠ τις αμέσως προηγούμενες και επόμενες μέρες από την συνάντηση αυτή – η οποία, ειρήστω εν παρόδω, εκτός από καινοτόμα υπήρξε και εξαιρετικά διδακτική. **Εκεί κατάλαβα πόσο εκτός πραγματικότητας ήμουν.**

Κατ' αρχήν γιατί διανοήθηκα να σκεφτώ κάτι από μόνη μου, χωρίς αυτό να είναι μέσα στις γραμμές που προβλέπονται από τους «εκλεγμένους» εκπροσώπους μου. Έπειτα γιατί πάντα πίστευα ότι είχα το δικαίωμα της ελεύθερης έκφρασης συνοδευόμενο από το αυτόνομο για μένα δικαίωμα να εκφράζομαι χωρίς να με γιουχάρουν για τις απόψεις μου. Μέγα λάθος. Φαίνεται ότι σε κανέναν δεν αναγνωρίζεται αυτό το δικαίωμα. **Αν η γνώμη σου είναι διαφορετική από αυτή της πλειοψηφίας δεν μένει απλά μια γνώμη, αλλά θάβεται στις κραυγές, στις ύβρεις και στις προσωπικές επιθέσεις.** Όσο και να ήθελα να πω μια άποψη, βλέποντας τις αντιδράσεις των πολλών απέναντι στον έναν, δεν τόλμησα. Ντρέπομαι που θα το πω αλλά ούτε τώρα θα τολμήσω. Θα περιμένω όμως, θα περιμένω έναν που θα τολμήσει και που θα έχει τη δύναμη να αντιταχθεί στην δικτατορία των πολλών. Θα περιμένω κάποιον, πιο δυναμικό από τον κ. Ζουρίδη λ.χ., ο οποίος τόλμησε με να αρθρώσει λόγο, αλλά έμεινε μέχρι εκεί. **Κάποιον που θα τολμήσει να πράξει. Κι αργότερα μπορεί να γίνουμε περισσότεροι και κάπως έτσι η μικρή μας μειοψηφία κάποτε μπορεί να γίνει πλειοψηφία και να μην φοβάμαι πια. Κάπως έτσι οι μειοψηφίες γίνονταν πάντα κρατούσες ιδεολογίες. Από έναν «ήρωα» και μετά από μια χούφτα «ήρωες».** Μήπως κάποτε δεν φοβόντουσαν κάποιοι άνθρωποι να πουν ότι είναι χριστιανοί, κομμουνιστές, φεμινιστές, άθεοι, ομοφυλόφιλοι;

Ίσως έρθει κάποια στιγμή που και οι συνδικαλιστές δε θα φοβούνται να πουν ότι είναι ακομμάτιστοι και μακριά από συντεχνίες. **Ότι είναι συνδικαλιστές γιατί είναι πρώτα εργαζόμενοι** και μετά μηχανικοί, δικηγόροι, γιατροί, υποψήφιοι γενικοί διευθυντές ή βουλευτές κ.ο.κ.

Μέχρι τότε πάντα θα ψάχνω για συνομιλητές και για έναν χώρο που δεν θα έχω μόνο την υποχρέωση να ανήκω αλλά θα θέλω πραγματικά και δεν θα ντρέπομαι να ανήκω. Μέχρι τότε, όπως λέει και το λαϊκό άσμα «ανήκω σε μένα». ■

«Όλοι μαζί τα φάγαμε»

(θ. Πάγκαλος – 2^{ος} της κυβερνητικής ιεραρχίας της Ελλάδας)

Η δήλωση του κ. Αντιπροέδρου προκάλεσε όπως είναι γνωστό πολλά δημόσια σχόλια αλλά κατά την μη ταπεινή άποψή μου δεν εξαντλήθηκε το θέμα και πρέπει να ειπωθούν κι άλλα πολλά.

Η δήλωση του κ. Πάγκαλου στη πλήρη της ανάπτυξη ήταν: «Η απάντηση σε όλους αυτούς που μας ρωτάνε πού τα φάγατε τα λεφτά είναι μία: Σας διορίζαμε για χρόνια, τα φάγαμε μαζί, ακολουθώντας μια πρακτική αθλιότητας, εξαγοράς και διασπάθισης του δημόσιου χρήματος».

Αν δει κανείς συνολικά τη δήλωση νοιώθει μια βαθιά ανατριχίλα για τον κυνισμό του πολιτικού προσωπικού στη χώρα αυτή. Αν απομονώσει τη φράση «Όλοι μαζί τα φάγαμε» νιώθει μια βαθιά οργή. Αν, ακόμα χειρότερα, προσεγγίσει κανείς τη φράση **στην κυριολεξία της** τότε η έκφραση είναι προ των πυλών.

Είναι προφανές ότι η χρήση του πρώτου πληθυντικού (όλοι μαζί... εμείς; - ποιοι εμείς;) δεν μετριάξει καθόλου την προσωπική και κύρια την πολιτική ευθύνη του δηλωσίου Υπουργού. Είναι ξεκάθαρη και πέραν πάσης αμφιβολίας δήλωση συμμετοχής στη διάπραξη ενός εγκλήματος (με τη δικαστική έννοια του όρου) της διασπάθισης (φαγώματος κατά τον κ. Αντιπρόεδρο) του κοινού περιουσιακού δημόσιου πλούτου μας. Όμως πρέπει να ειπωθεί ότι ο νυν κ. Αντιπρόεδρος ήταν σταλμένος από τον Ελληνικό λαό μαζί με τους άλλους 300 θεματοφύλακες για την προστασία αυτού

του δημόσιου πλούτου μας. Ως προς τη συμμετοχή δε των υπολοίπων δραστών αυτού του εγκλήματος, ο κ. Πάγκαλος είπε ότι στη διάπραξη αυτού του εγκλήματος δεν ήταν μόνος, αλλά υπήρχαν κι άλλοι (πολλοί ίσως) **τους οποίους όμως κακώς και αγενώς προς όλους μας δεν κατονόμασε (αφήνοντας τη θολή εντύπωση ότι είναι όλοι οι Έλληνες). Η επιδίωξη ενοχοποίησής μας βέβαια δεν έγινε τυχαία.** Είναι βήμα στην προσπάθεια απόσβεσης κάθε πιθανής ποινής για τον ίδιο και τους συνεργάτες του στο έγκλημα που ομολόγησε. Δηλαδή ο κ. Πάγκαλος διαπράττοντας νέο έγκλημα, προσπαθεί αγενώς προς όλους μας να μειώσει ή και να εξαλείψει κάθε ποινή για τον ίδιο, ενοχοποιώντας αδικώς όσο γίνεται πιο πολλούς, καταφανώς ψευδόμενος.

Ας κάνουμε μια αδιανόητη παρομοίωση:

Φανταστείτε έναν φύλακα των ταμείων της ΕΥΔΑΠ, να διασπαθίζει τα λεφτά των ταμείων μαζί με άλλους συνεργάτες του, μετά να δηλώνει «μαζί τα φάγαμε» (με τους υπόλοιπους δράστες – συνεργάτες του δηλαδή), χωρίς να κατονομάζει τους συνεργούς του προστατεύοντάς τους, να διαχέεται η εντύπωση ότι όλοι οι εργαζόμενοι και οι Διοικούντες την ΕΥΔΑΠ είναι συμμετοχοί, να μη διερευνάται το θέμα περαιτέρω από καμία πλευρά (!), να μην επιβάλλεται καμία ποινή από κανένα σε κανένα και οι Διοικούντες την ΕΥΔΑΠ να μην ασκούν καμία κατασταλτική πράξη ούτε και εναντίον του δράστη που ομολόγησε κυνικά το έγκλημά του, στον επόμενο οργανωτικό ανασχηματισμό της ΕΥΔΑΠ, να προάγεται (!) σε Αντιπρόεδρο της ΕΥΔΑΠ!

Η φανταστική παρομοίωση είναι αδύνατον να γίνει ποτέ πραγματικότητα.

Το περιστατικό όμως με τον δημόσιο θεματοφύλακα κ. Πάγκαλο – να το ομολογεί – είναι πέρα για πέρα αληθινό και πραγματικό και μένω εμβρόντητος από τις οργανωμένα και μεθοδευμένα χλιαρές ως ανύπαρκτες αντιδράσεις τόσο της Ελληνικής **θεσμικής** κοινωνίας μας αλλά και του λαού. Κάποιοι μάλιστα τον δικαιολόγησαν ως «γραφικό» και έκλεισαν το θέμα!

Ο Πρωθυπουργός και η Κυβέρνησή του (με τον δράστη που ομολόγησε, δεύτερο στην ιεραρχία της), η ανεξάρτητη (;) δικαιοσύνη (αν κλέψω ως Γιάννης Αγιάνης ένα καρβέλι ψωμί προβλέπεται ακόμη αυτόφωρο και καταδίκη), οι ανεξάρτητες (;) αρχές (βλ. Συνήγορος του Πολίτη), η πνευματική ηγεσία της χώρας, οι θρησκευτικοί ταγοί που διδάσκουν αρετές (;), το συνδικαλιστικό κατεστημένο της χώρας (που έπρεπε να φωνάζει ως εκπρόσωπος του λαού του οποίου καταλήστεύτηκε ο δημόσιος πλούτος), με την απίστευτη εκκωφαντική σιωπή τους (που ασφαλώς δεν είναι τυχαία) διαμορφώνουν τον ιστό προστασίας του θεματοφύλακα δράστη που δια της δήλωσής του – κυριολεκτικά – ομολόγησε!

Η ψευδινή δημοκρατία μας στο μεγαλείο της! Προφανώς στο πάρτι που απεκάλυψε ο κ. Αντιπρόεδρος, πολλοί γεύτηκαν τα ηδύποτα που προσεφέροντο και δεν έχουν κανένα λόγο να δημοσιοποιήσουν τη συνενοχή τους πολλώ μάλ-

λον όταν κανείς δεν αναζητεί να βρει την ταυτότητά τους. Η πιο πιθανή ερμηνεία γι' αυτό το ακαταδίωκτο είναι ότι και οι θεσμικοί εντεταλμένοι σε τέτοιες έρευνες, ήταν προσκεκλημένοι και συμμετέχοντες στο πάρτι. Όμως εμείς οι υπόλοιποι, θύματα (ποικιλοτρόπως) του εγκλήματος, είναι αναγκαίο και από την αθωότητά μας για το έγκλημα της διασπάθισης του δημόσιου πλούτου μας, αλλά και με την υπόσταση των ενεργών δημοκρατικών πολιτών, να σηκώσουμε βουή μεγάλη, ειδικά τώρα που πλησιάζει η στιγμή που θα χρειαστούν οι δράστες την ψήφο μας ώστε αντί για κατηγορούμενοι να γίνουν Δήμαρχοι.

Μπορούμε και πρέπει να επιβάλλουμε πολιτικές ποινές, αξιοποιώντας το δικαίωμά μας να ψηφίζουμε τους θεματοφύλακές μας και να καταψηφίζουμε τους καταχραστές της εμπιστοσύνης μας. Και ασφαλώς μέσα σ' αυτή τη στόχευση βρίσκονται και όλοι όσοι οργανώνουν και συμμετέχουν στην προσπάθεια αποσιώπησης του συμβάντος.

Αυτό μπορεί και πρέπει να πάρει μεγάλη έκταση αν διαχυθεί στους ιδιαίτερους χώρους που ζούμε και εργαζόμαστε αλλά και στις πανεθνική κλίμακα πολιτικές εξελίξεις.

Στους χώρους που εργαζόμαστε όλοι ξέρουμε καλά, πράγματα και θάματα για πολλούς. Ένας βασικός πόλος αν όχι των διοργανωτών του πάρτι στο οποίο «όλοι μαζί τα φάγαμε», οπωσδήποτε όμως των διεκπεραιωτών της αποσιώπησης είναι το συνδικαλιστικό κατεστημένο.

Στην ΕΥΔΑΠ για παράδειγμα με τους 17!! Συλλόγους και τους 190!! Συνδικαλιστές, όλοι ξέρουμε ότι το κυρίαρχο δόγμα είναι όχι η υπεράσπιση και πρόωθηση δίκαιων και αξιολογημένων αιτημάτων των εργαζομένων (αυτό έχει ταξινομηθεί ως δευτερεύον πάρεργό τους) αλλά η επιδίωξη **συνδιοίκησης** που θα τους προσφέρει μερίδιο εξουσίας στο πάρτι της πελαταικής πολιτικής (και διανομής) που μας βλάπτει όλους. Τα Σωματεία μας με τη δική μας ψήφο ως διαβατήριο, **επιδιώκουν συμμετοχή** στο πάρτι της διαπλοκής (αντί να το καταγγέλλουν) από

το οποίο επιστρέφουν άνισα σε κάποιους από μας μερικά ψίχουλα για την επανεκλογή τους! Και την εξαγορά της σιωπής μας! Τους αξίζει η ψήφος μας;

Είναι αυτό ανάδειξη των θεματοφυλάκων μας; Πρέπει να βρούμε τρόπους μαζικής και δυναμικής ρήξης με το κατεστημένο Συνδικαλιστικό σύστημα και να προχωρήσουμε σε **καταστατικό επανακαθορισμό** του ρόλου και της δράσης των Σωματείων μας με παράλληλη θέσπιση μηχανισμών και οργάνων ελέγχου. Αυτό πρέπει να λειτουργήσει στη συνείδησή μας **σαν κόκκινη κλωστή που διαχωρίζει εμάς από αυτούς.** Θα χρειαστεί προσπάθειες και χρόνο αλλά ο ορατός και αξιολογημένος στόχος είναι επιτεύξιμος. Σ' αυτό θα επανέλθω με μελλοντικό άρθρο μου, αν εν τω μεταξύ δεν φιμώσουν την ελεύθερη στήλη αυτού του Περιόδου, αυτοί που μπορούν να το κάνουν και για τους οποίους μιλώ (και οι οποίοι το έχουν ξανακάνει).

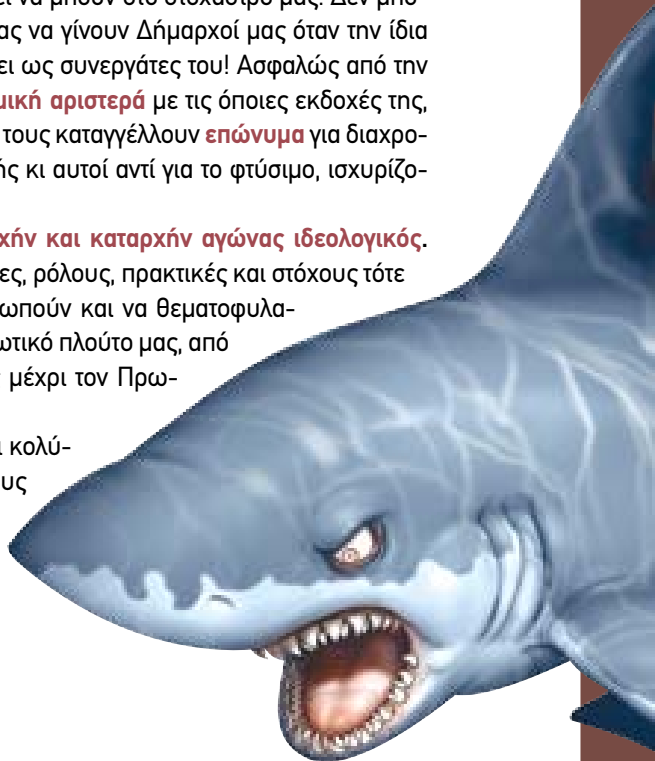
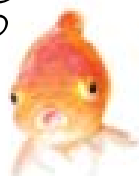
Ο κ. «Συνήγορος του Πολίτη» (σ' αυτή τη φάση ο κ. Καμίνης) ενώ από τη μια συμμετέχει στο πάρτι της σιωπής του θεσμικού κατεστημένου της χώρας μας απέναντι στο ομολογημένο – από τον κ. Πάγκαλο – έγκλημα της διασπάθισης του δημόσιου πλούτου μας, από την άλλη εκτίθεται ως υποψήφιος Δήμαρχος της Αθήνας ζητώντας την ψήφο τη δική μας για να συνεχίσει το έργο του από άλλη θέση για την προάσπιση των συμφερόντων των συμπολιτών μας της Αθήνας! Ω απίστευτη κοροϊδία μας!

Ο εκάστοτε Πρωθυπουργός (σ' αυτή τη φάση ο κ. Παπανδρέου), ως μέγιστος εκπρόσωπος του θεσμικού κατεστημένου της χώρας μας, ενώ από τη μια καθοδηγεί – αντικειμενικά λόγω της θεσμικής του θέσης – το πάρτι της σιωπής του θεσμικού κατεστημένου της χώρας μας απέναντι στο ομολογημένο (από τον 2^ο της Κυβέρνησής του τον κ. Πάγκαλο) έγκλημα της διασπάθισης του δημόσιου πλούτου μας, από την άλλη ως Πρόεδρος του ΠΑΣΟΚ – λόγω της θεσμικής του θέσης – υποδεικνύει σε όλη τη χώρα υποψηφίους που θεωρεί κατάλληλους για περιφερειακούς άρχοντές μας, ζητώντας την ψήφο μας για να συνεχίσει μαζί με αυτούς την προάσπιση των συμφερόντων των πολιτών όλης της χώρας! Ω απίστευτη κοροϊδία μας!

Αλλά και οι υπόλοιποι οργανωτές και διεκπεραιωτές του θεσμικού σιωπητηρίου απέναντι στο έγκλημα που ομολόγησε ο κ. Πάγκαλος – **λαμβάνοντας υπόψη την κυριολεξία των λόγων του** – πρέπει να μπουν στο στόχαστρό μας. Δεν μπορεί ξεδιάντροπα να ζητούν την ψήφο μας να γίνουν Δήμαρχοί μας όταν την ίδια στιγμή ο καταγγέλων τους φωτογραφίζει ως συνεργάτες του! Ασφαλώς από την μεταχείριση δεν εξαιρώ ούτε τη **συστημική αριστερά** με τις όποιες εκδοχές της, όταν μάλιστα κορυφαίο δημοσιογράφοι τους καταγγέλλουν **επώνυμα** για διαχρονική συμμετοχή στο πάρτι της διαπλοκής κι αυτοί αντί για το φτύσιμο, ισχυρίζονται ότι ψιχαλίζει!

Ο αγώνας για εξυγίανση είναι κατεξοχήν και καταρχήν αγώνας ιδεολογικός. Αν στο μυαλό μας ξεκαθαρίσουμε έννοιες, ρόλους, πρακτικές και στόχους τότε θα βρούμε και άλλους να μας εκπροσωπούν και να θεματοφυλάκουν τον λεπτατούμενο δημόσιο και ιδιωτικό πλούτο μας, από τον διαχειριστή στην πολυκατοικία μας μέχρι τον Πρωθυπουργό.

Προς το παρόν έχει βάση το «σκάσε και κολύμπα». Η στεριά όμως στο βάθος για τους αισιόδοξους φαίνεται!

ΚΙΝΑ

ΤΗΣ ΧΡΥΣΟΥΛΑΣ ΛΟΥΚΑΚΗ,
Διεύθυνση Δημοσίων
Σχέσεων και Επικοινωνίας

Το «ξύπνημα» του Δράκου

Το «ξύπνημα» του δράκου

Στην πολυπληθέστερη χώρα του πλανήτη το κομμουνιστικό καθεστώς που σφράγισε με την παρουσία του ο Μάο Τσε Τούνγκ δεν ακολούθησε το δρόμο της απότομης μετάβασης στον καπιταλισμό όπως άλλες χώρες του ανατολικού μπλοκ, οι οποίες κατακερματίστηκαν εθνικά, κατέρρευσαν οικονομικά και αποδιαιθρρώθηκαν κοινωνικά. Η Κίνα, μετά τη λήξη του πολέμου στο Βιετνάμ, άρχισε να ανοίγεται στην παγκόσμια οικονομία προσαρμοζόμενη στον καπιταλιστικό ανταγωνισμό. Απορροφώντας μικρές και αναλώσιμες δόσεις καπιταλισμού και εκμεταλλευόμενη την ανταγωνιστική της δύναμη στο μεγαλύτερο δυνατό βαθμό η Κίνα μπήκε στους αδιαμφισβήτητους πρωτοπόρους της παγκοσμιοποιημένης οικονομίας χωρίς να καταρρεύσει.

Η Κίνα σήμερα ζει τη δική της βιομηχανική επανάσταση, έχει γίνει Νο1 πόλος έλξης των διεθνών πολυεθνικών επενδυτών, επιταχύνει συ-

νεχώς στον αγώνα δρόμου για να γίνει ισότιμη με τα άλλα ισχυρά –μέχρι σήμερα- κράτη του πλανήτη (ΗΠΑ, Μεγ. Βρετανία, Γαλλία, Γερμανία, Ιαπωνία), για να ζήσει στη δική της εκδοχή τον «δυτικό» τρόπο ζωής, δηλαδή, καταναλώνοντας.

Η «πείνα» του δράκου

«Αφήστε την Κίνα να κοιμάται» είχε πει ο Ναπολέων «γιατί όταν ξυπνήσει θα ταρακουνήσει όλο τον κόσμο». Σήμερα η Κίνα έχει ξυπνήσει και έχει γίνει η πιο αδηφάγα σε ενέργεια και πρώτες ύλες χώρα του πλανήτη προκειμένου να ανταπεξέλθει στις τεράστιες απαιτήσεις που δημιούργησαν η εντυπωσιακή επέκταση της βαριάς βιομηχανίας και της αστικοποίησης. Είναι η πρώτη χώρα διεθνώς σε κατανάλωση ενέργειας, κλέβοντας τη θέση από τις ΗΠΑ. Είναι επίσης πρώτη στον πλανήτη σε κατανάλωση ξυλείας –το 30% της παγκόσμιας παραγωγής- ψευδάργυρου, σιδήρου, ατσάλιου, μολύβδου, αλουμινίου, χαλκού, κασσίτερου, νικελίου, άνθρακα, βαμβακιού και καουτσούκ. Ο δράκος λοιπόν «ξύπνησε» και μάλιστα με μεγάλη όρεξη. Πρόσφατα

πηγή

[40]

3.000 χρόνια πολιτισμού

Όλα τα βλέμματα στραμμένα πάνω στην Κίνα, στη χώρα που τις τελευταίες δεκαετίες διαγράφει ένα ξέφρενο ρυθμό οικονομικής ανάπτυξης, σχεδόν αγγίζοντας διψήφιο ποσοστό.

Με ένα παρελθόν 3000 χρόνων πολιτισμού η Κίνα είναι μια χώρα που ανέπτυξε έναν από τους σπουδαιότερους αρχαίους πολιτισμούς προσφέροντας σημαντικά επιτεύγματα και εφευρέσεις στην ανθρωπότητα. Η ταχύτητα και η κλίμακα με την οποία αναπτύσσεται σήμερα η Κίνα δεν έχει τίποτα παράλληλο συγκρίσιμο στην ιστορία του ανθρώπου. Οι προβλέψεις για τους ρυθμούς ανάπτυξης, για την παραγωγή και κατανάλωση ενέργειας, για την επάρκεια των φυσικών πόρων και την περιβαλλοντική επιβάρυνση έχουν ήδη ξεπεράσει κάθε αναμενόμενη προοπτική.

ξεπέρασε την Ιαπωνία και είναι πλέον η δεύτερη μεγαλύτερη οικονομία στον κόσμο. Σύμφωνα με ορισμένες προβλέψεις ενδέχεται μέχρι το 2020 να καταρρίψει μια ακόμα αμερικανική πρωτιά: εκείνη της μεγαλύτερης οικονομίας του πλανήτη.

Η «βουλιμία» του δράκου

Τα τελευταία είκοσι χρόνια τα αποθέματα καυσίμων και πρώτων υλών έχουν καταστεί κορυφαίο ζήτημα εθνικής ασφάλειας στην Κίνα, γιατί οι ρυθμοί οικονομικής ανάπτυξής της ξεπερνούν κατά πολύ την δυνατότητα κάλυψης των τρεχουσών της αναγκών από τους εγχώριους φυσικούς της πόρους.

Για το λόγο αυτό **η Κίνα έχει αναπτύξει μια ιδιαίτερα εξωστρεφή πολιτική στρέφοντας το βλέμμα της σε χώρες με ανεκμετάλλευτο φυσικό πλούτο, τόσο στην ασιατική ήπειρο όσο και στην Αφρική και τη Νότια Αμερική.**

Σήμερα στην Αφρική δραστηριοποιούνται περίπου 900 κινέζικες επιχειρήσεις και υπολογίζεται ότι ζουν εκεί περισσότεροι από μισό εκατομμύριο Κινέζοι. Η Κίνα έχει συνάψει οικονομικές και εμπορικές συνεργασίες με 53 αφρικανικές χώρες, ενώ δεκάδες χιλιάδες μικροί και μεγάλοι επιχειρηματίες δοκιμάζουν εκεί την τύχη τους με δάνεια και εγγυήσεις του κινεζικού κράτους. Μέσα στο 2009 το ύψος εμπορικών συναλλαγών εκτοξεύθηκε στα 90 δισ. δολάρια, γεγονός που καθιστά την Κίνα τον σημαντικότερο οικονομικό εταίρο της Αφρικής. Παρόμοια πολιτική εφαρμόζεται και στη νότια Αμερική. Αυτή τη στιγμή κατασκευάζεται στη Βραζιλία ο Υπερλιμένας του Ατσού –με το παρατσούκλι «Λεωφόρος για την Κίνα»- προκειμένου να μεταφέρονται κάθε χρόνο εκατομμύρια τόνοι σιδηρομεταλλευμάτων, σιτηρών, σόγιας και εκατομμύρια βαρέλια πετρελαίου προς την Κίνα. Έως το 2014 οι επενδύσεις

της Κίνας στη Βραζιλία θα ανέρχονται σε 40 δισ. δολάρια. Ανάλογες επενδυτικές συμφωνίες έχει συνάψει η Κίνα και με το Εκουαδόρ, το Περού ακόμα και τη Βενεζουέλα του περιφημου Τσάβες.

Η «βρωμιά» του δράκου

Όλοι λοιπόν παρακολουθούν αφενός εντυπωσιασμένοι αφετέρου ανήσυχoi την αλματώδη ανάπτυξη της Κίνας. Ανήσυχoi γιατί βαριές κατηγορίες ανά τον κόσμο ακούγονται που την χαρακτηρίζουν ως την πιο «βρώμικη» ανάπτυξη στον πλανήτη. «Βρώμικη» επειδή η βιομηχανική της υπερανάπτυξη προκαλεί μεγάλης κλίμακας περιβαλλοντικές επιβαρύνσεις και καταστροφές στη χώρα και οδηγεί στην υποβάθμιση ή την εξάντληση των φυσικών πόρων χωρίς να λαμβάνεται μέριμνα για την αειφορική ανάπτυξη. «Βρώμικη» επειδή στηρίζεται στη συγνή εκμετάλλευση του εργατικού της δυναμικού. «Βρώμικη» επειδή προκαλεί μεγάλη επιβάρυνση στο φαινόμενο του θερμοκηπίου και στην κλιματική αλλαγή.

Επιπλέον την κατηγορούν για τη δημιουργία μιας αποικιοκρατίας νέου τύπου στις υπανάπτυκτες χώρες της Αφρικής, της Νοτιανατολικής Ασίας, της Νότιας Αμερικής στις οποίες διεισδύει δυναμικά ως επενδυτική δύναμη προκειμένου να εκμεταλλευτεί τους φυσικούς τους πόρους.

Χωρίς πρόθεση να αρθεί η βαρύτητα των όποιων αρνητικών πλευρών του κινέζικου μοντέλου ανάπτυξης, η ιστορική αλήθεια επιβάλλει να πούμε ότι και η ανάπτυξη των πρώην αποικιοκρατών ευρωπαϊκών χωρών και των ΗΠΑ στηρίχθηκε επίσης σε «βρώμικες» πρακτικές όχι μόνο από τη συγνή περιβαλλοντική και οικονομική εκμετάλλευση των αποικιών τους αλλά και από την βίαιη παρέμβαση στο επίπεδο της πολιτικής και κοινωνικής ζωής των χωρών αυτών.

Κι αν οι κατηγορίες περί αποικιοκρατικής ανάπτυξης της Κίνας, καθώς εκστομίζονται από τους πρώτους διδάξαντες δυτικούς αποικιοκράτες, μπορούν να προκαλέσουν έως και θυμηδία, αυτό που σήμερα παγώνει κάθε διάθεση ιστορικού λογοπαιγνίου είναι η αδιαμφισβήτητη τεράστια περιβαλλοντική επιβάρυνση που προκαλεί η Κίνα στην ενδοχώρα της και στον πλανήτη μας. **Πριν από δεκαετίες το περιβάλλον είχε πολλές αντοχές έναντι των «βιασμών» που υφίστατο στο όνομα της οικονομικής και βιομηχανικής ανάπτυξης. Σήμερα ο πλανήτης είναι πλέον σε οριακά επίπεδα οικολογικής ισορροπίας και στο όνομα καμίας ανάπτυξης δεν δικαιούται οποιαδήποτε αναπτυγμένη ή αναπτυσσόμενη χώρα να μην αναλάβει τις τεράστιες ευθύνες που της αναλογούν έναντι της ανθρωπότητας.**

Ο δράκος «βρωμίζει» το σπίτι του

Σήμερα λοιπόν στην Κίνα ο μηνιαίος μισθός δεν ξεπερνά τα 200 ευρώ. Επιπλέον στις περισσότερες περιπτώσεις τα μέτρα ασφάλειας στην εργασία είναι υποτυπώδη έως ανύπαρκτα. Κραυγαλέο παράδειγμα εί-

“ Το γεγονός ότι σήμερα η Κίνα νέμεται ή διεκδικεί τη μερίδα του λέοντος στην Αφρική, στη νοτιοανατολική Ασία και στη Νότια Αμερική είναι κυρίως ζήτημα τακτικής. Αντίθετα, οι ΗΠΑ και η Ευρώπη συνδέουν τις συνεργασίες τους είτε με ζητήματα πολιτικής φύσης είτε με την παροχή οικονομικής βοήθειας. ”

της υπερβόσκησης, της εντατικής καλλιέργειας και της κλιματικής αλλαγής είναι η περιοχή του κόσμου με το μεγαλύτερο ρυθμό ερημοποίησης των εδαφών της.

Η επιβάρυνση του περιβάλλοντος θεωρείται πλέον τόσο σοβαρή και με τόσο έντονες εσωτερικές αλλά και διεθνείς επιπτώσεις που η ρύπανση δεν αποτελεί μόνο μια σημαντική μακροπρόθεσμη επιβάρυνση για τον κινέζικο λαό αλλά και για όλο τον πλανήτη.

Το «ένστικτο επιβίωσης» του δράκου

Το γεγονός ότι σήμερα η Κίνα νέμεται ή διεκδικεί τη μερίδα του λέοντος στην Αφρική, στη νοτιοανατολική Ασία και στη Νότια Αμερική είναι κυρίως ζήτημα τακτικής. Αντίθετα, οι ΗΠΑ και η Ευρώπη συνδέουν τις συνεργασίες τους είτε με ζητήματα πολιτικής φύσης είτε με την παροχή οικονομικής βοήθειας. Όμως η μεν οικονομική βοήθεια συνήθως χάνεται στα πλοκάμια της διαφθοράς, ο δε ρόλος του πολιτικού μέντορα που επιδιώκουν οι δυτικοί -ζητώντας ενίσχυση των δημοκρατικών θεσμών, σεβασμό στα ανθρώπινα δικαιώματα, διαφάνεια- δημιουργεί προσκόμματα και διαδικαστικές ανασχές στην προώθηση των οικονομικών σχέσεων των δυτικών με οικονομικά ασθενείς εταίρους.

Οι Κινέζοι αντιθέτως ενδιαφέρονται μόνο για μπίζνες. Εκεί που οι πολιτικοί θέτουν προϋποθέσεις για να επενδύσουν, οι Κινέζοι πηγαί-

νουν επί τόπου και παράγουν έργο.

Δεν προβάλλουν απαιτήσεις για ανθρώπινα δικαιώματα, για κατάργηση βασανιστηρίων, για περιβαλλοντικές επιπτώσεις και κανονισμούς ασφαλείας. Δεν έχουν κανένα πρόβλημα να συνεργαστούν με πρόσωπα αμφιλεγόμενης τιμιότητας και ηθικής, όπως ο πρόεδρος του Σουδάν που καταζητείται από το Διεθνές Ποινικό Δικαστήριο της Χάγης για εγκλήματα κατά της ανθρωπότητας. Παράλληλα, η Κίνα ακολουθεί την πολιτική της ελαχιστοποίησης των εισαγωγών και της μεγιστοποίησης των εξαγωγών. Η Κίνα εισάγει τεράστιες ποσότητες πρώτων υλών από τις χώρες στις οποίες επενδύει, δεν εισάγει τυποποιημένα προϊόντα και πλημμυρίζει τις χώρες αυτές με δικά της προϊόντα. Έτσι, η τοπική παραγωγή αυτών των χωρών όπως και η ανάπτυξη της εθνικής τους βιομηχανίας στραγγαλίζεται ανελέητα κάτω από εκατομμύρια τόνους εισαγόμενων προϊόντων. Μήπως αυτή δεν ήταν και η πορεία εξαθλίωσης στην οποία οδηγήθηκε η πολύπαθη Αϊτή; Μια χώρα που είχε άφθονο φυσικό πλούτο για να θρέψει τους κατοίκους της και σήμερα δεν παράγει σχεδόν τίποτα ενώ εισάγει πανάκριβα ακόμα και βασικά είδη διατροφής, τα οποία αδυνατούν να αγοράσουν οι εξαθλιωμένοι κάτοικοι που λαμβάνουν 3 δολάρια ως ημερομίσθιο από τις πολυεθνικές, όσοι βέβαια έχουν την τύχη να δουλεύουν;

ναι η θανατηφόρα βιομηχανία εξόρυξης άνθρακα η οποία αριθμεί κατά μέσο όρο 13 νεκρούς ημερησίως στα ορυχεία άνθρακα. Ατυχήματα σε μεγάλα εργοστάσια προκαλούν κάθε χρόνο το θάνατο σε εκατοντάδες εργάτες και προκαλούν τεράστιας κλίμακας περιβαλλοντικές καταστροφές στα τοπικά οικοσυστήματα.

Η ρύπανση στην Κίνα έχει αναγάγει τον καρκίνο στην κυριότερη αιτία θανάτου σύμφωνα με στοιχεία του Κινέζικου Υπουργείου Υγείας. Βιομηχανικές πόλεις όπου οι άνθρωποι σπάνια βλέπουν τον ήλιο λόγω του τοξικού νέφους που είτε τις σκεπάζει ή τις πλημμυρίζει ως όξινη βροχή. Σχεδόν 500 εκατομμύρια Κινέζοι στερούνται πρόσβασης σε ασφαλές πόσιμο νερό. Παιδιά πεθαίνουν ή δηλητηριάζονται από υδράργυρο λόγω μόλυνσης του νερού. Παιδιά που έρχονται σε επαφή με ηλεκτρονικά απορρίμματα βρίσκονται με πολύ υψηλά ποσοστά μόλυβδου στο αίμα τους με καταστροφικές συνέπειες στην ανάπτυξη του κεντρικού νευρικού συστήματος και του εγκεφάλου.

Οι περιβαλλοντικές καταστροφές αυξήθηκαν κατά 98% στο πρώτο εξάμηνο του 2010 σύμφωνα με το Υπουργείο Περιβαλλοντικής Προστασίας της Κίνας. Η ηπειρωτική Κίνα λόγω

«Βρώμικο» και το μέλλον;

Τι επιφυλάσσει το μέλλον για την Κίνα και για τις χώρες στις οποίες επεκτείνεται; Η «βρώμικη» ανάπτυξη δεν προκαλεί μόνο περιβαλλοντικά αλλά και κοινωνικά και οικονομικά προβλήματα για την Κίνα. Οι απεργιακές κινητοποιήσεις των Κινέζων εργατών γίνονται όλο μαζικότερες και συχνότερες, οι περιβαλλοντικές ζημιές έχουν μεγάλο κόστος για την κυβέρνηση, κοινωνικές αναταραχές ξεσπούν για το βρώμικο νερό και τον βρώμικο αέρα, οι δαπάνες υγειονομικής περίθαλψης έχουν ανεβεί τα τελευταία χρόνια επιβαρύνοντας τον κρατικό προϋπολογισμό. Το κόστος της ρύπανσης είναι τόσο μεγάλο που απειλεί να περιορίσει την οικονομική ανάπτυξη. Από την άλλη μεριά όμως υπάρχει ο φόβος ότι η λήψη μέτρων θα μπορούσε να προκαλέσει σημαντική επιβράδυνση στους ρυθμούς ανάπτυξης γεγονός που ενδεχομένως στρέψει τα επιχειρηματικά συμφέροντα σε άλλες χώρες.

Η Κίνα αναγνωρίζει ότι πρέπει να αλλάξει πορεία. Αναγνωρίζει ότι είναι αναγκαίο να περάσει σε μια νέα εποχή, που θα επιτρέψει τη σταθερή ανάπτυξη με παράλληλη προστασία του περιβάλλοντος. Στόχοι έχουν τεθεί, αν και στην πλειοψηφία τους μένουν ακόμα ανεκπλήρωτοι.

Τι γίνεται στις χώρες που επεκτείνεται η Κίνα; Άραγε οι εξ Ανατολών επενδύσεις κομίζουν ένα καλύτερο μέλλον για τις χώρες των οποίων το φυσικό πλούτο καρπώνονται; Θα υπάρξει μέριμνα για την αποκατάσταση και διατήρηση της οικολογικής ισορροπίας και για την αειφορία του φυσικού περιβάλλοντος και των πόρων του, που μεταποιούνται με ιλιγγιώδεις ρυθμούς, όχι μόνο στις άλλες ηπείρους αλλά και στο εσωτερικό της Κίνας; Τι θα αφήσουν πίσω τους οι κινέζοι επενδυτές όταν θα έχουν πάρει αυτό που θέλουν;

Μαθήματα από το παρελθόν

Τι άφησαν αλήθεια πίσω τους οι αποικιοκράτες των προηγούμενων αιώνων; Στα χρόνια που οι Ευρωπαίοι και Αμερικανοί αποικιοκράτες εκμεταλλεύονταν με τον πιο στυγνό και απάνθρωπο τρόπο τους ανθρώπους και τη γη των αποικιών τους –σπέρνοντας φυλετικές διχόνοιες που ακόμα και σήμερα τις μαστίζουν υπό τη μορφή των εμφύλιων πολέμων– δημιούργησαν δομές λειτουργίας τους κατά το πρότυπο του δυτικού μοντέλου χωρίς να κάνουν κοινωνούς καμίας πολιτικής παιδείας, δημοκρατικής διαπαιδαγώγησης και τεχνολογικής εκπαίδευσης τους ντόπιους πληθυσμούς. Με την αποχώρηση των αποικιοκρατών και τη δημιουργία εθνικών κρατών οι λαοί αυτοί αντιμετώπισαν ένα τεράστιο κενό εξουσίας, κοινωνικής συνείδησης, πατριωτικής κουλτούρας και μορφωτικής υποδομής και δόθηκε το πεδίο να αναπτυχθούν διεφθαρμένες ηγεσίες που αιχμαλώτισαν τις χώρες αυτές στην υπανάπτυξη, ανίκανες να αξιοποιήσουν και να διαχειριστούν αναπτυξιακά υπέρ τους τον ανεξάντλητο φυσικό πλούτο τους. Χρόνια τώρα η Αφρική είναι ο φτωχός παρίας, ο επαίτης του πλανήτη, ο εξαθλιωμένος υπανάπτυκτος ιθαγενής γιατί έτσι το θέλησαν και το μεθόδευσαν επί δεκαετίες οι μέχρι σήμερα ισχυροί του πλανήτη.

Άραγε ποια θα είναι η εικόνα της Αφρικής ή της νότιας Αμερικής σε μερικές δεκαετίες; Θα έχουν οι χώρες τους εκσυγχρονισμένες οικονομίες και θα ακολουθήσουν μια ανάλογη ανάπτυξη με εκείνη της Κίνας, ή όταν αποχωρήσουν οι επενδυτές, θα αφήσουν πίσω τους τις ηπείρους περιβαλλοντικά ρηγμασμένες από την υπερεκμετάλλευση των φυσικών πόρων και τους ιθαγενείς πιο εξαθλιωμένους οικονομικά από ό,τι τους βρήκαν, ανίκανους για μια ακόμη φορά να πάρουν την τύχη του τόπου τους στα χέρια τους;

Μια νέα παγκοσμιοποίηση

Φαίνεται πως το στοίχημα της οικονομικής ανάπτυξης η Κίνα το έχει κερδίσει ανατρέποντας τα μέχρι πρόσφατως διεθνή δεδομένα. Μένει να δούμε αν θα κερδίσει ένα άλλο στοίχημα που οφείλει να θέσει: εκείνο της αειφόρου ανάπτυξης και της προστασίας του περιβάλλοντος. Και **μένει να δούμε αν η Κίνα και οι υπόλοιπες ανεπτυγμένες και αναπτυσσόμενες οικονομίες του πλανήτη επιδιώξουν, στην κουλτούρα της παγκοσμιοποίησης των κεφαλαίων και των εμπορευμάτων, να ενσωματώσουν και μια νέα προοπτική: την παγκοσμιοποίηση της περιβαλλοντικής υπευθυνότητας, της ανθρωποκεντρικής ανάπτυξης και την παγκοσμιοποίηση των ανθρωπίνων δικαιωμάτων όπου οι εργαζόμενοι θα είναι λιγότεροι σκλάβοι, η ανθρωπινή εργασία θα πληρώνεται δίκαια, η παιδική εργασία θα είναι κακούργημα, ο άνθρωπος-εργάτης θα πάψει να είναι αναλώσιμο εξάρτημα ή παράπλευρη απώλεια μια άδικης μηχανής πλουτισμού που καταναλώνει με την ίδια αδηφαγία ανθρώπους και περιβάλλον.**

Εμείς ως χώρα, ως λαός, θα έχουμε από πρώτο χέρι την ευκαιρία να αξιολογήσουμε την πρόοδο που επιτελεί η πολυπληθής Κίνα. Η συνεργασία που άνοιξε κατά το παρελθόν – με την παραχώρηση χρήσεως τμήματος του Λιμανιού της Πρωτεύουσας από τους Κινέζους – και οι διακρατικές Συμφωνίες που πρόσφατα υπογράφηκαν από τον Έλληνα και Κινέζο Πρωθυπουργό – με την ευκαιρία της επισκέψεως του τελευταίου στην Αθήνα – θα δώσουν δείγμα γραφής για την όποια αλλαγή δρομολογείται στην Κίνα. Η αρωγή της Κίνας στην οικονομική ανάκαμψη της Ελλάδας αποτελεί τον προάγγελο για την καλή και ισότιμη συνεργασία μεταξύ των δύο χωρών. ■

Νοσήματα που μεταδίδονται με το νερό (Υδατογενώς μεταδιδόμενα νοσήματα)

πηγή

[44]

Από:

Δρ. ΟΥΡΑΝΙΑ ΒΟΡΡΟΠΟΥΛΟΥ,
Ειδικός Παθολόγος, Διδάκτωρ Υγιεινής και Επιδημιολογίας
Πανεπιστημίου Αθηνών

ΑΓΓΕΛΙΚΗ ΓΕΩΡΓΟΠΟΥΛΟΥ,
Νοσηλεύτρια

ΕΛΕΝΗ ΜΠΟΥΤΣΗ,
Επόπτης Δημόσιας Υγείας, Υγειονομική Υπηρεσία ΕΥΔΑΠ

Τα υδατογενώς μεταδιδόμενα νοσήματα μεταδίδονται **μέσω κατανάλωσης μολυσμένου νερού**. Το νερό μπορεί να μολυνθεί είτε από ενδημικούς μικροοργανισμούς, είτε από λύματα, είτε από απόβλητα. Σε ορισμένες αναπτυσσόμενες χώρες είτε δεν υπάρχουν καθόλου συστήματα ύδρευσης και αποχέτευσης, είτε τα υπάρχοντα υπολειπόμενα ή έχουν καταστραφεί. Επίσης οι υγειονομικοί έλεγχοι, ή είναι ιδιαίτερα χαλαροί, ή απουσιάζουν τελείως. Ακόμα και στις ανεπτυγμένες χώρες τα νοσήματα αυτά δεν απουσιάζουν πλήρως, έχουν όμως σποραδικό χαρακτήρα. Αρκετές ασθένειες μεταδίδονται μέσω του ύδατος, όπως η Ηπατίτιδα Α, η Χολέρα, οι διάφορες Παρασιτώσεις κ.ά., με συχνότερα νοσήματα την Διάρροια των ταξιδιωτών και την Ηπατίτιδα Α.

Διάρροια των ταξιδιωτών

Η πιο συχνή πάθηση είναι «**η διάρροια των ταξιδιωτών**», η οποία προκαλείται από πολλά είδη μικροοργανισμών (μικρόβια, παράσιτα, ιοί) και προσβάλλει σε διαφορετικό βαθμό κάθε φορά, έως και το 80% των ταξιδιωτών. Τα περισσότερα κρούσματα οφείλονται σε τοξινογόνα στελέχη κολοβακτηριδίου (E. Coli) ενώ οι υπόλοιπες περιπτώσεις μπορεί να οφείλονται σε άλλα βακτήρια, όπως είναι η σαλμονέλλα, το παρασιμολυτικό δονάκιο (που βρίσκεται στις παραθαλάσσιες ακτές και μεταδίδεται με μη επαρκώς μαγειρεμένα όστρακα και οστρακόδερμα), καθώς και σε ιούς.

Ο κίνδυνος προσβολής από τη διάρροια των ταξιδιωτών, ποικίλλει από πολύ μικρό (όταν τηρούνται οι κανόνες υγιεινής και λαμβάνονται τα αναγκαία προληπτικά μέτρα) έως πολύ υψηλό (όταν καταναλώνονται ευαίσθητα τρόφιμα από πλανόδιους πωλητές ιδιαίτερα κατά τις θερμές εποχές του έτους, όταν δεν τηρούνται οι κανόνες υγιεινής και πρόληψης ή όταν καταναλώνονται ή χρησιμοποιούνται μη ασφαλή ύδατα).

Μπορεί να εκδηλωθεί είτε ως *υδαρής διάρροια*, είτε ως *δυσεντερία (αιματηρή διάρροια)*, ή ως *χρόνια διάρροια*. Η συνηθέστερη μορφή είναι η *υδαρής διάρροια* που διαρκεί συνήθως 3-7 ημέρες (μέση διάρκεια 4 ημέρες) και σπανιότατα είναι απειλητική για τη ζωή. Μπορεί να συνοδεύεται από κοιλιακούς πόνους, κοιλιακή διάταση (μετεωρισμό), ναυτία, έμετο, κεφαλαλγία ή και χαμηλό πυρετό.

Δεν συνιστάται η προφυλακτική χρήση αντιβιοτικών ή η χρήση αντιδιαρροϊκών φαρμάκων, εκτός κι αν ο θεράπων γιατρός έχει δώσει άλλες οδηγίες. Συνήθως περιορίζεται και αποδράμει μόνη της, ενώ ανταποκρίνεται καλά στη δίαιτα και στην καλή ενυδάτωση (λήψη υγρών και

ηλεκτρολυτών για αποφυγή ή διόρθωση αφυδάτωσης). Η θεραπευτική χρήση αντιβιοτικών και αντιδιαρροϊκών φαρμάκων συνιστάται σε σοβαρότερες περιπτώσεις και θα πρέπει να γίνεται με ιατρική οδηγία. Η παρουσία αίματος στα κόπρανα και η χρόνια διάρροια συνιστούν ενδείξεις για ιατρική συμβουλή και αντιμετώπιση.

Ηπατίτιδα Α

Οφείλεται: Σε ιό που μεταδίδεται κυρίως μέσω ακάθαρτων χεριών που έχουν έρθει σε επαφή με μολυσμένα αντικείμενα (κοπρανοστοματική οδός) ή από μολυσμένο νερό και τρόφιμα.

Συμπτώματα: Συνήθως είναι ελαφριάς ή μέτριας βαρύτητας και διαρκούν 2-3 εβδομάδες. Η πλήρης αποδρομή συμβαίνει την 9^η εβδομάδα.

- Πρόδρομα συμπτώματα που μοιάζουν με γρίπη, ανορεξία, κακουχία, ναυτία, εμετός, πυρετός, απέχθεια προς το κάπνισμα
- Διόγκωση και ευαισθησία του ήπατος, εμφάνιση ίκτερου (κίτρινη χρώση του δέρματος και των επιπεφυκώτων, ούρα με έντονο κιτρινοκόκκινο χρώμα «σαν κονιάκ»)

Ενδημικές περιοχές: Η νόσος έχει παγκόσμια κατανομή, αλλά συναντάται συχνότερα σε χώρες ή περιοχές με ελλιπείς συνθήκες υγιεινής.

Κίνδυνος: γενικά δεν είναι μεγάλος αν τηρούνται οι βασικοί κανόνες κατανάλωσης ασφαλούς ύδατος, τροφίμων και ατομικής υγιεινής. Διατίθεται εμβόλιο και άνοση σφαιρίνη.

Πρόληψη νοσημάτων και συμπτωμάτων που οφείλονται σε υδατογενώς μεταδιδόμενα νοσήματα

Για να αποφύγετε τα νοσήματα που μεταδίδονται με το νερό, σκόπιμο είναι να ακολουθήσετε τις συστάσεις που αναφέρονται παρακάτω:

Συστάσεις:

- Προτιμείτε την κατανάλωση εμφιαλωμένων υγρών (κυρίως ανθρακούχων) ή ροφημάτων που έχουν παρασκευαστεί με βραστό νερό (π.χ τσάι, καφέ). Είναι προτιμότερο να πίνετε τα υγρά κατευθείαν από το μπουκάλι ή το κουτί παρά από ένα ποτήρι που έχει πλυθεί με αμφιβόλου ποιότητας νερό.
  - Αν χρειαστεί, βράστε το νερό (ακόμα και για το βούρτσισμα των δοντιών). Η μέθοδος αυτή υπερέχει σαφώς των υπολοίπων.
  - Εναλλακτικά, αντί για βρασμό, για τον καθαρισμό και την αποστείρωση του νερού, μπορείτε να ακολουθήσετε κάποια από τις παρακάτω μεθόδους:
    - α) μπορείτε να αποστειρώσετε το νερό με ειδικές ιωδιούχες ταμπλέτες (όχι για διάστημα μεγαλύτερο από 3 εβδομάδες γιατί μπορεί να επηρεάσει τη λειτουργία του θυρεοειδούς αδένου).
    - β) μπορείτε να αποστειρώσετε το νερό με χλωρίνη οικιακής χρήσης (2-3 σταγόνες για κάθε 944 cc διαυγούς νερού, ή 4-6 σταγόνες για την ίδια ποσότητα θολού νερού).
    - γ) η χρήση ειδικών φίλτρων μπορεί να απαλλάξει το νερό από αρκετούς μικροοργανισμούς αλλά όχι από τους ιούς.
    - δ) Συνδυασμένη χρήση (φίλτρων και ιωδιούχων) έχει αρκετά καλά αποτελέσματα.
- Όλα αυτά τα είδη θα πρέπει να έχετε φροντίσει να τα φέρετε μαζί σας.
- Τα βρέφη είναι ασφαλή όσο θηλαζουν. Για τα βρέφη που δεν θηλάζουν

ή για τα μεγαλύτερα των 6 μηνών, θα πρέπει να χρησιμοποιείται βρασμένο νερό για την ανασύσταση του γάλακτος ή των κρεμών καθώς και έτοιμες τυποποιημένες τροφές και κρέμες σε βαζάκια εμπορίου.

Αποφυγή:

- Μην πίνετε νερό που δεν είναι ασφαλές
- Μην καταναλώνετε παγάκια σε καμία μορφή, εκτός αν είστε σίγουροι ότι έχουν κατασκευαστεί από ασφαλές νερό
- Μην βουρτσίζετε τα δόντια σας με αμφιβόλου ποιότητας νερό

Νοσήματα και συμπτώματα που προκαλούνται από επαφή ή εισπνοή σταγονιδίων μολυσμένου νερού

Ορισμένα από τα νοσήματα της κατηγορίας των υδατογενώς μεταδιδόμενων νοσημάτων μπορούν να μεταδοθούν ακόμα και μέσω **επαφής** με μολυσμένο νερό ή **εισπνοής** σταγονιδίων του. Οι παθήσεις ή συμπτώματα που προκαλούνται συνήθως με αυτόν τον τρόπο είναι:

Σε θαλάσσια ύδατα

- Διάρροια
- Εξωτερική Ωτίτιδα

Σε ύδατα ποταμών ή λιμνών

- Λεπτοσπίρωση
- Σχιστοσωμίαση (σε ενδημικές περιοχές) κ.ά.

Σε πισίνες ή θερμά λουτρά (spa)

- Διάρροια, γαστρεντερίτιδα
- Φαρυγγίτιδα, Αμυγδαλίτιδα
- Παρασιτώσεις: τα παράσιτα Γάρδια Λάμβλια και Κρυπτοσπορίδιο είναι ανθεκτικά στα συνήθη μέσα απολύμανσης αλλά ευαίσθητα στο όζον και στο φιλτράρισμα με ειδικά φίλτρα
- Λεγιονέλλωση

Σποραδικές εμφανίσεις συμπτωμάτων από χρήση υδάτων αναψυχής (πισίνες, νεροτσουλήθρες κ.λπ.)

- Εξωτερική Ωτίτιδα
- Φλεγμονές του ουροποιητικού συστήματος
- Φλεγμονές του αναπνευστικού συστήματος
- Διάφορες δερματολογικές παθήσεις

Πρόληψη νοσημάτων και συμπτωμάτων που προκαλούνται από επαφή ή εισπνοή σταγονιδίων μολυσμένου νερού

Για να αποφύγετε τα νοσήματα που μεταδίδονται με επαφή με νερό ή με εισπνοή σταγονιδίων, σκόπιμο είναι να ακολουθήσετε τις συστάσεις που αναφέρονται παρακάτω:

Συστάσεις:

- Προτιμάτε την κολύμβηση σε ανοικτές θάλασσες με οργανωμένη υποδομή.
- Η κολύμβηση σε ποτάμια, λίμνες ακόμα και στη θάλασσα, μπορεί να κρύβει κινδύνους από επώδυνα ή τοξικά τσιμπήματα ζώων του νερού ή εντόμων, κινδύνους μόλυνσεως από παράσιτα, κινδύνους από όχθες που έχουν μολυνθεί από ζώα ή απόβλητα καθώς και κινδύνους από επικίνδυνα ρεύματα ή βυθό (π.χ. κοραλλιογενή).
- Αν προτιμάτε τις πισίνες, τότε προτιμήστε τις καλά χλωριωμένες. Το χλώριο σκοτώνει τους παθογόνους μικροοργανισμούς αλλά για ορισμένους από αυτούς απαιτείται πολύ περισσότερος χρόνος. Στις θερμαινόμενες πισίνες ή στα spa η θερμότητα προκαλεί ταχύτερη εξάτμιση του χλωρίου.
- Κατά το κολύμπι σε πισίνες θα πρέπει να προφυλάξετε την υγεία σας και την υγεία των άλλων. Γι αυτό:
  - ➔ Μην κολυμπάτε, αν πάσχετε από διάρροια (αυτό αφορά ιδιαίτερα τα μικρά παιδιά που δεν έχουν έλεγχο των σφιγκτήρων τους). Μπορεί να διασπαρούν παθογόνοι μικροοργανισμοί μέσα στο νερό και να προκαλέσουν προβλήματα σ' εσάς τους ίδιους ή σε άλλους ανθρώπους.
  - ➔ Μη βάζετε νερό μέσα στο στόμα σας και κυρίως μην το πίνετε.
  - ➔ Πλένετε σχολαστικά τα χέρια σας με άφθονο νερό και σαπούνι μετά τη χρήση τουαλέτας. Μην ξεχνάτε να τα σκουπίζετε προσεκτικά.

Αν έχετε μικρά παιδιά:

- ➔ Πηγαίνετε συχνά τα παιδιά σας στην τουαλέτα. Πολλές φορές, όταν το ζητήσουν μόνα τους είναι ήδη πολύ αργά. Ακόμα και τα μεγαλύτερα παιδιά που έχουν έλεγχο των σφιγκτήρων τους, μπορεί να ξεχαστούν με το παιχνίδι και το κολύμπι.
- ➔ Αλλάζετε τις πάνες στην τουαλέτα και όχι δίπλα στην πισίνα ή στην ακρογιαλιά. Διάφοροι παθογόνοι μικροοργανισμοί μπορεί να μολύνουν τις επιφάνειες και τα αντικείμενα που βρίσκονται κοντά και να προκαλέσουν προβλήματα σε άλλους ανθρώπους.
- ➔ Καθαρίστε καλά και πλύνετε σχολαστικά με νερό και σαπούνι το παιδί σας τοπικά, μετά τη χρήση τουαλέτας ή την αλλαγή της πάνας του πριν το πάτε για κολύμβηση.
- ➔ Πλένετε καλά τα χέρια σας με νερό και σαπούνι μετά την αλλαγή πάνας στο παιδί σας ή μετά τη βοήθειά σας κατά τη χρήση τουαλέτας εκ μέρους του.

Αποφυγή:

- Μην κολυμπάτε σε θάλασσες κατά τη διάρκεια δυνατής βροχής ή καταιγίδας ή μετά από νεροποντή. Τα ύδατα και τα αντικείμενα που χύνονται στη θάλασσα από τα ρυάκια, τους χείμαρρους ή τους δρόμους μπορεί να τη μολύνουν.
- Αποφύγετε την κολύμβηση σε θάλασσες που έχουν οποιοδήποτε σημάδι ρύπανσης (π.χ. πετρελαιοκλίδες, νεκρά ψάρια, κ.λπ.)
- Αποφεύγετε την κολύμβηση 2 μέτρα τουλάχιστον εκατέρωθεν από το στόμιο εκβολής στη θάλασσα, των αγωγών ομβρίων υδάτων.

ΠΟΛΙΤΙΣΤΙΚΟ ΚΕΝΤΡΟ ΕΡΓΑΖΟΜΕΝΩΝ Ε.ΥΔ.Α.Π- ΟΡΕΙΒΑΤΙΚΟ ΤΜΗΜΑ

ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ ΑΝΑΒΑΣΕΩΝ

13-14/11/2010 ΣΑΒΒΑΤΟ - ΚΥΡΙΑΚΗ

ΓΚΙΩΝΑ ΔΙΑΣΧΙΣΗ

ΜΝΗΜΑΤΑ - ΠΥΡΑΜΙΔΑ - ΣΤΡΟΜΗ
Ώρες πορείας: 8 Διαμονή σε Αντίσκηνα

26-27-28/11/2010 ΠΑΡΑΣΚΕΥΗ - ΣΑΒΒΑΤΟ - ΚΥΡΙΑΚΗ

ΒΟΥΤΣΙΚΑΚΙ ΑΝΑΤΟΛΙΚΑ ΑΓΡΑΦΑ ΔΙΑΣΧΙΣΗ

Ώρες πορείας : 9 Διαμονή σε Αντίσκηνα-Δωμάτια

11 - 12/12/2010 ΣΑΒΒΑΤΟ-ΚΥΡΙΑΚΗ

ΥΔΑΤΑ ΣΤΥΓΟΣ - ΧΕΛΜΟΣ ΔΙΑΣΧΙΣΗ

Ώρες πορείας: 8 Διαμονή Αντίσκηνα-Δωμάτια

6-7-8-9/1/2010 ΠΕΜΠΤΗ - ΠΑΡΑΣΚΕΥΗ - ΣΑΒΒΑΤΟ - ΚΥΡΙΑΚΗ

ΒΑΡΝΟΥΝΤΑΣ - ΤΡΙΚΛΑΡΙ - ΠΡΕΣΠΕΣ ΔΙΑΣΧΙΣΗ

Ώρες πορείας : 9-8 Διαμονή σε Αντίσκηνα- Δωμάτια

22-23/1/2011 ΣΑΒΒΑΤΟ-ΚΥΡΙΑΚΗ

Μ.ΖΗΡΙΑ ΚΟΠΗ ΠΙΤΑΣ 2010

Ώρες πορείας : 8
Διαμονή σε Αντίσκηνα-Καταφύγιο ΕΟΦ

4-5-6/2 /2011 ΠΑΡΑΣΚΕΥΗ - ΣΑΒΒΑΤΟ - ΚΥΡΙΑΚΗ

ΠΕΡΙΣΤΕΡΙ ΝΟΤΙΑ - ΠΙΝΔΟΣ

Ώρες πορείας : 9 Διαμονή σε Αντίσκηνα- Δωμάτια

18-19-20/2/2011 ΠΑΡΑΣΚΕΥΗ - ΣΑΒΒΑΤΟ - ΚΥΡΙΑΚΗ

ΑΥΓΟ ΝΟΤΙΑ - ΠΙΝΔΟΣ ΔΙΑΣΧΙΣΗ

Ώρες πορείας : 10 Διαμονή σε Αντίσκηνα- Δωμάτια

4-5-6-7/3/2011 ΠΑΡΑΣΚΕΥΗ - ΣΑΒΒΑΤΟ - ΚΥΡΙΑΚΗ - ΔΕΥΤΕΡΑ

ΦΛΥΤΖΑΝΙ - ΠΑΠΑΔΗΜΗΤΡΗ ΔΙΑΣΧΙΣΗ

ΑΝ.ΑΓΡΑΦΑ
Ώρες πορείας : 10 -8 Διαμονή σε Αντίσκηνα - Δωμάτια

19-20/3/2011 ΣΑΒΒΑΤΟ- ΚΥΡΙΑΚΗ

ΠΑΡΝΑΣΣΟΣ - ΒΕΛΙΤΣΑ ΔΙΑΣΧΙΣΗ

Ώρες πορείας : 10 Διαμονή σε Αντίσκηνα - Δωμάτια

1-2-3/4/2011 ΠΑΡΑΣΚΕΥΗ - ΣΑΒΒΑΤΟ - ΚΥΡΙΑΚΗ

ΚΑΤΑΡΑΧΙΑΣ ΝΟΤΙΑ - ΠΙΝΔΟΣ

Ώρες πορείας : 9 Διαμονή σε Αντίσκηνα - Δωμάτια

16/4/2011 ΣΑΒΒΑΤΟ

ΞΕΡΟΒΟΥΝΙ ΔΙΑΣΧΙΣΗ

Ώρες πορείας : 7

29- 30/4 & 1/5/2011 ΠΑΡΑΣΚΕΥΗ- ΣΑΒΒΑΤΟ-ΚΥΡΙΑΚΗ

ΕΡΥΜΑΝΘΟΣ ΔΙΑΣΧΙΣΗ

ΤΣΑΠΟΥΡΝΙΑ -ΛΑΚΚΑ ΩΛΟΝΟΥ- Μ.ΤΑΞΙΑΡΧΩΝ - ΑΛΕΠΟΧΩΡΙ
Ώρες πορείας : 10 Διαμονή σε Αντίσκηνα-Δωμάτια

13-14-15/5/2011 ΠΑΡΑΣΚΕΥΗ -ΣΑΒΒΑΤΟ-ΚΥΡΙΑΚΗ

ΤΑΪΓΕΤΟΣ ΔΙΑΣΧΙΣΗ

ΜΑΓΓΑΝΙΑΡΙ - ΚΟΡΥΦΗ- ΦΑΡΑΓΓΙ ΡΙΝΤΟΜΟΥ - ΒΟΡΕΙΟ
Διαμονή σε Αντίσκηνα, Ώρες πορείας : 11 - 8

27-28-29/5/2011 ΠΑΡΑΣΚΕΥΗ- ΣΑΒΒΑΤΟ - ΚΥΡΙΑΚΗ

ΚΑΪΜΑΚΤΣΑΛΑΝ ΔΙΑΣΧΙΣΗ

Ώρες πορείας : 12 Διαμονή σε Αντίσκηνα -Δωμάτια

10-11-12-13 /6/2011 ΠΑΡΑΣΚΕΥΗ - ΣΑΒΒΑΤΟ - ΚΥΡΙΑΚΗ
-ΔΕΥΤΕΡΑ

ΣΜΟΛΙΚΑΣ ΒΟΡΕΙΑ ΠΙΝΔΟΣ ΔΙΑΣΧΙΣΗ

ΠΑΛΙΟΣΕΛΙ - ΚΟΡΥΦΗ - ΣΑΜΑΡΙΝΑ
Ώρες πορείας : 10 -9 Διαμονή σε Αντίσκηνα

24-25-26/6/2011 ΠΑΡΑΣΚΕΥΗ- ΣΑΒΒΑΤΟ-ΚΥΡΙΑΚΗ

ΦΑΡΑΓΓΙ ΦΑΓΚΟΥ-ΚΟΚΚΙΝΟΛΑΚΚΑ-

ΜΕΣΟΥΝΤΑ ΔΙΑΣΧΙΣΗ

Ώρες πορείας : 10 Διαμονή σε Αντίσκηνα-Δωμάτια

8-9-10/7/2011 ΠΑΡΑΣΚΕΥΗ- ΣΑΒΒΑΤΟ-ΚΥΡΙΑΚΗ

ΦΑΡΑΓΓΙ ΝΕΔΑΣ ΔΙΑΣΧΙΣΗ

Ώρες πορείας : 8-7 Διαμονή σε Αντίσκηνα

ΟΡΟΙ ΣΥΜΜΕΤΟΧΗΣ

Η συμμετοχή οποιουδήποτε στις πιο πάνω δραστηριότητες σημαίνει ταυτόχρονα και ανεπιφύλακτη αποδοχή των πιο κάτω όρων και προϋποθέσεων συμμετοχής τους σε αυτές.
- Γνωρίζει τις απαιτήσεις και την επικινδυνότητα της δραστηριότητας στην οποία συμμετέχει και αναλαμβάνει ατομικά την ευθύνη της συμμετοχής του στη δραστηριότητα, αποδεχόμενος τους κινδύνους που ενέχει καθώς και την ευθύνη για την ασφάλεια του.

- Έχει τις απαιτούμενες ικανότητες , γνώσεις την εμπειρία και τον απαραίτητο εξοπλισμό που απαιτείται για την συμμετοχή του στην δραστηριότητα αυτή και έχει λάβει υπόψη του τις σχετικές με τις καιρικές συνθήκες προβλέψεις, για το διάστημα που θα γίνει η δραστηριότητα.
- Παρατείνεται από κάθε απαίτηση του τόσο κατά του διοργανωτή όσο και κατά του αρχηγού της δραστηριότητας στην οποία συμμετέχει.
- Ο αρχηγός της εκδρομής έχει το δικαίωμα να

ματαιώσει την ολοκλήρωση της ανάβασης εάν κατά τη κρίση του οι τοπικές συνθήκες καιρού -βουνού δεν εξασφαλίζουν την ασφάλεια της ομάδας. Επίσης δικαιούται να αποκλείσει άτομα που κατά την κρίση του δεν πληρούν τους όρους ασφαλείας .
- Οι ώρες πορείας που αναγράφονται υπολογίζονται κατά προσέγγιση και εξαρτώνται από τις καιρικές συνθήκες και την ομοιογένεια της ομάδας.

άποψη [I]

ΕΥΔΑΠ: SOS

Ανίερες συμμαχίες και κακοποίηση της πολιτικής...

πηγή

[48]

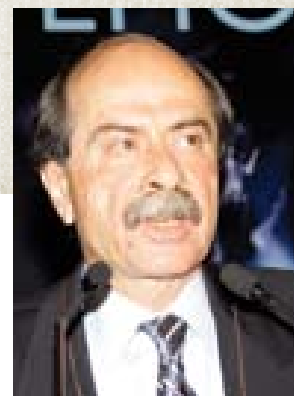
Είναι σε όλους μας γνωστό ότι το χιτλερικό φερέφωνο της ναζιστικής περιόδου, ο περιβόητος Γκέμπελς, στήριξε την πολιτική του στην καχυποψία, στην παραπληροφόρηση, στη «δίκη των προθέσεων», με σκοπό να δημιουργήσει φοβικά σύνδρομα στο λαό και υψηλή συσπείρωση στους οπαδούς του ολοκληρωτικού καθεστώτος που λαμπρά εκπροσώπησε. Ο Γκέμπελς κρίθηκε ιστορικά και καταδικάστηκε στη συνείδηση της διεθνούς κοινότητας. Δυστυχώς όμως η όλη μεθόδευση της επικοινωνιακής του στρατηγικής βρήκε πολλούς οπαδούς στη νεώτερη πολιτική δράση σε όλο το φάσμα της πολιτικής. **Η καχυποψία, η παραπληροφόρηση, «η δίκη προθέσεων»**, χρησιμοποιείται κατά κόρον μέχρι σήμερα από όλους αυτούς που νομίζουν ότι κάνουν πολιτική χωρίς να γνωρίζουν ποιές αρχές και αξίες χρειάζεται η πολιτική για να φθάσει πειστικά στο επιθυμητό αποτέλεσμα. Όταν λοιπόν μια ηγετική ομάδα χρησιμοποιεί ως πειστήρια της πολιτικής της τα προαναφερθέντα χαρακτηριστικά, τότε η ηγεσία αυτή αναγκάζεται να διολισθήσει στο δρόμο του λαϊκισμού και του λεκτικού τραμπουκισμού. **Έτσι αναγκαστικά χάνει τα ηγετικά της χαρακτηριστικά και αποπνέει μια επικίνδυνη παρακμή.**

Μια τέτοια παρακμή αποπνέει δυστυχώς η τελευταία ανακοίνωση της ΠΑΣΚΕ ΕΥΔΑΠ και αυτή η παρακμή επικυρώθηκε στη συνάντηση του Προσωπικού στο ΣΕΦ

με την πρωτόγνωρη βιαιότητα κραυγών και αντεγκλήσεων από τη μεριά των παραταξιακών συνδικαλιστών. Η πράσινη παραταξιακή ανακοίνωση του Σεπτεμβρίου του 2010 απεικονίζει λοιπόν την πολιτική παρακμή μιας ομάδας ανθρώπων που με γκεμπελικού τύπου επιχειρήματα και με ανίερες συμμαχίες με τους ιδεολογικούς τους αντιπάλους προσπαθούν να επιβιώσουν ως «ηγεσία». **Κατά την κρίση μου καταστρατηγούν τις καταστατικές και ηθικές αρχές, τα σύμβολα και τους χρωματισμούς της παράταξης αναπαράγοντας προσωπικά ιδεολογήματα. Βρίσκονται εκτός αξιακών αρχών του πολιτικού φορέα και αρνούνται να αφομοιώσουν έστω τις πρωτοπόρες αντιλήψεις του Προέδρου του Κινήματος σε επίπεδο αξιών.** Μερικά παραδείγματα:

- ❖ Είναι αντιιδεολογικό να «φωτογραφίζεται» ο Διευθύνων Σύμβουλος και οι Σύμβουλοί του – ως Τρόικα – που θα μεταφέρει Μνημόνια ιδιωτικοποίησης με τους πολυεθνικούς **όταν ο ίδιος δημόσια έχει δεσμευτεί** και προς τα στελέχη, τους εργαζόμενους και την ελληνική κοινωνία – μέσα από τις συνεντεύξεις του - ότι θα παλέψει για την αναπτυξιακή πορεία της ΕΥΔΑΠ χωρίς την αλλαγή του ιδιοκτησιακού της καθεστώτος. Οι προθέσεις του φαίνονται αγαθές. Γι' αυτό και στήριξα δημόσια μετ' επιτάσεως – στη συγκέντρωση των εργαζομένων στο ΣΕΦ – την όλη αναπτυξιακή στρατηγική της – τοποθετημένης από την Κυβέρνηση του ΠΑΣΟΚ – Διοίκησης της ΕΥΔΑΠ **πιστεύοντας ότι έτσι** θα μπει σε εγρήγορση το Προσωπικό, θα γίνουν οι αναγκαίες ανακατατάξεις, θα μπει επιτέλους τάξη και πειθαρχία στην Επιχείρηση, και **θα συμβάλλουμε όλοι μας στην οικονομική και λειτουργική ανάκαμψη της Επιχείρησης.** Όμως κάποιοι δεν το επιθυμούν. Γι' αυτό και εξηγήθη σύσσωμος ο παραταξιακός – συνδικαλιστικός στρατός σε μία επίδειξη δύναμης δια του προπηλακισμού μου αναφωνώντας «άξιος ο μισθός σου» και χυδαιολογώντας: «ποιος σε έστειλε», «αυτόμολε». Οικείο αυτοί άνθρωποι, ηγετίσκοι της δεκάρας, παιδιά του σωλήνα της πολιτικής, γνωρίζουν από πρώτο χέρι ότι δεν χειραγωγούμαι. Και το γνωρίζουν καλά! **Δεν τους απαξιώνω εγώ. Η ελληνική κοινωνία τους**

«χρέωσε» την ιστορική ευθύνη – όπως και στις ελλειμματικές ελεγχόμενες Διοικήσεις, φερέφωνα κατά το πλείστον των πολιτικών προϊσταμένων που τις διόρισαν - για την απαξίωση των Ελληνικών Επιχειρήσεων του Δημοσίου. Και αυτοί αρνούνται πεισματικά να αναλάβουν νέους ρόλους σε ένα νέο, δημοκρατικά δομημένο, σύγχρονο Συνδικαλιστικό Κίνημα. Απαλλαγμένο από τις αμαρτίες του παρελθόντος! **Καλά, δεν βλέπουν; Δεν ακούν;** Ας είναι! Επανερχόμενος και επειδή αποστρέφομαι τη «δίκη των προθέσεων» θα έλεγα: **Ας περιμένουμε η Διοίκηση να κριθεί από τις πράξεις της.** Και τότε ας πράξουμε κατά περίπτωση το καθήκον μας ως πατριώτες – εργαζόμενοι της ΕΥΔΑΠ. Εκτός και αν όλοι αυτοί που οχλαγωγούν και προκαλούν ξέρουν κάτι που δεν γνωρίζει το Προσωπικό. Αν ναι, οφείλουν, έχουν ιστορική υποχρέωση να το πουν.

- Είναι αντιδεοντολογικό ο Παπανδρέου να μιλά για ουδέτερο ακομμάτιστο Κράτος και ο Γραμματέας της ΠΑΣΚΕ να ζητά στο Δ.Σ. της ΕΥΔΑΠ να «καθαρίσει» το τοπίο από την «επάρατη» Δεξιά. **Βεβαίως κάποιος της Ιεραρχίας – κατά περιόδους – είναι «φυτευτοί» για να εξυπηρετούν τα όποια ιδιοτελή συμφέροντα των ευεργετών τους. Υπάρχουν όμως και πάρα πολλοί ικανοί και ηθικοί συνάδελφοι. Υπό την έννοια αυτή κανείς δεν έχει δικαίωμα να χαρακτηρίζει «πολιτικά» στελέχη ανθρώπους που διαχρονικά παλεύουν, έξω από κομματικές προμετωπίδες, για την επιβίωση της Επιχείρησης.** Και είναι πρόκληση για όλους μας να το ζητά ένας άνθρωπος που χρόνια τώρα – αυτός και η ηγετική παρέα της ΠΑΣΚΕ και της ΔΑΚΕ – επικαλυπτόμενοι από τη συνδικαλιστική ασυλία «ελέγχουν» προκλητικά την εργασία στην ΕΥΔΑΠ χωρίς οι ίδιοι να προσφέρουν εδώ και χρόνια καμία παραγωγική εργασία για την Εταιρεία μας. Και να ήταν μόνο αυτοί!!
- Είναι αντιδεοντολογικό ο Παπανδρέου να κάνει διακρατική συμφωνία με τον Καντάφι για συνεργασία των δύο χωρών και η Διοίκηση της ΕΥΔΑΠ μαζί με την τεχνοκρατική αφρόκρεμα της Εταιρείας

ας να δέχεται τη χλεύη και την απαξίωση της ηγετικής ομάδας της συμπολιτευτικής ΠΑΣΚΕ και της αντιπολιτευτικής ΔΑΚΕ **γιατί «ανοίγει» αναπτυξιακούς δρόμους** προς τη Λιβύη, με στόχο την πρόσοδο εκατομμυρίων ευρώ ετησίως για την Επιχείρησή μας.

- Είναι αντιδεοντολογικό να υποβαθμίζεις – επί της πράξεως – την όποια επενδυτική ή αναπτυξιακή πολιτική – μονόδρομος για την έξοδο από την κρίση – προσπαθεί να εφαρμόσει η Κυβέρνηση του ΠΑΣΟΚ για να αναστρέψει την πτωτική πορεία της οικονομίας στη χώρα αυτή. Η όποια εφαρμογή μιας τέτοιας προσπάθειας σε ένα επιχειρησιακό υποσύνολο – όπως η ΕΥΔΑΠ – δεν μπορεί παρά να επηρεάσει θετικά το γενικότερο εθνικό επιχειρησιακό γίγνεσθαι. **Και σίγουρα θα επηρεάσει τους οικονομικούς δείκτες της Εταιρείας μας** που ειδικά την περίοδο 2007-2009 «κτύπησαν» κόκκινο με την ανέλεγκτη αύξηση των δαπανών και τη δανειοδότηση των 206 εκατομμυρίων ευρώ. Αυτή την οικονομική κατακύλα δεν καταγγέλλουν – εκ των υστέρων – οι συνδικαλιστικές ηγεσίες και όχι μόνο;
- Είναι αντιδεοντολογικό ο Παπανδρέου να προβάλει ως αξιακό προσανατολισμό **τη δια βίου μάθηση των Ελλήνων** και στην ΕΥΔΑΠ να χλευάζεται και να απαξιώνεται κατ' αρχήν μια μαθησιακή προσπάθεια που θα γίνει μέσα από τη Σχολή Μαθητείας που στηρίζεται στους δικούς μας ανθρώπους! Χωρίς τους όποιους εξωτερικούς συνεργάτες! **Η Μαθητεία θα δημιουργήσει μορφωτική πρόσοδο για τους εργαζόμενους,** και θα βγάλει στον αφρό τους ικανούς αφήνοντας στον πυθμένα κάθε συνειδητά ανενεργό και ανεπρόκοπο. Η όποια μορφωτική πρόσοδος για τους εργαζόμενους θα λειτουργήσει υπέρ της ανάπτυξης της Εταιρείας. Το να ισχυρίζεται – στο παρασκήνιο – ότι η δυναμική οργάνωση της Σχολής Μαθητείας «αποσυντονίζει» τη λειτουργία των Υπηρεσιών δεν αποτελεί πειστικό επιχείρημα. Λύση μπορεί να βρεθεί. Αρκεί να θέλουμε...

Τέλος, πρέπει να επισημανθεί ότι η όλη προσπάθεια θα παράγει πλήθος βοηθημάτων στα οποία θα καταγράφεται η πλούσια τεχνογνωσία της ΕΥΔΑΠ κατοχυρώνοντας παράλληλα τα πνευματικά δικαιώματα των συντακτών. Αλήθεια οι παραταξιακοί ηγεμόνες κατοχύρωσαν τα «πνευματικά δικαιώματα» των κατά περιόδους εξαιρετών ιδεολογημάτων τους για να κριθούν από την ιστορία;

- ❖ Είναι αντιδεοντολογικό να απαξιώνεται μια προσπάθεια για την επαναδιαπραγμάτευση των δανείων του παρελθόντος για χαμηλότερα επιτόκια και να χλευάζεται η μετακίνηση του Διευθύνοντος στην Αυστρία για το λόγο αυτό. **Εκτιμάται ότι αν επιτευχθεί συμφωνία με τους νέους χρηματοδότες** – που θα αποπληρώσουν τις Ελληνικές Τράπεζες που είχαν κατά το παρελθόν δανείσει την ΕΥΔΑΠ – οι τόκοι των δανείων από 12-13 εκατ. ευρώ θα μειωθούν στα 7-8 εκατ. ευρώ με προφανές όφελος για την Επιχείρησή μας.
- ❖ Είναι αντιδεοντολογικό – σχεδόν υποκριτικό – να ζητείται **εκ των υστέρων και εκ του ασφαλούς** διαχειριστικός έλεγχος για τη σπατάλη – δάνεια των 204 εκατομμυρίων ευρώ όταν αυτά προεγκρίθηκαν – υποθέτω! – από το Δ.Σ. της Εταιρείας στο οποίο συμμετέχουν δύο εκπρόσωποι των εργαζομένων. Ο εις εξ αυτών είναι ο Γραμματέας της ΠΑΣΚΕ. Τυχαίο; Δεν νομίζω! Πώς αλήθεια αντέδρασαν στην οικονομική κατακύλα της ΕΥΔΑΠ που σήμερα καταγγέλλουν; Ήταν όλοι τους τυφλοί; Δεν έβλεπαν τις οικονομικές καμπύλες που έφευγαν εκθετικά προς τα πάνω; Πώς αντέδρασαν στις όποιες αδιαφανείς προμήθειες και τις «ακριβές» εργολαβίες που καταγγέλλουν εσχάτως; **Κατήγγειλαν δημόσια τις όποιες κακόβουλες πρακτικές; Κινητοποίησαν σε απεργία το Προσωπικό; Ενημέρωσαν τα Κόμματα και την κοινωνία των Αθηνών; Ή απλά σιώπησαν;**
- ❖ Είναι αντιδεοντολογικό οι ηγεσίες των Συνδικαλιστών που εδώ και χρόνια, επικαλυπτόμενοι πίσω από την ασυλία που τους παρέχει η εργατική νομοθεσία έχουν «κατεβάσει ρολά» να γίνονται τιμητές της εργασίας και παραπληροφωρώντας να καταγγέλλουν στις εφημερίδες με πυχαίους τίτλους

«Η ΕΥΔΑΠ κατέβασε ρολά για φιέστες» επειδή η Διοίκηση θέλησε να επικοινωνήσει με το Προσωπικό στο ΣΕΦ υπό μορφή εργασιακής ημερίδας. **Η ΕΥΔΑΠ λειτούργησε κανονικά με το αναγκαίο Προσωπικό**, κανένα παράπονο δεν καταγράφηκε από κάποιο πολίτη και απλά το υποκριτικό ενδιαφέρον των εν λόγω συνδικαλιστών έπληξε δημόσια την Επιχείρηση. Και όλα αυτά για ένα επικοινωνιακό, χαμηλής εμβέλειας, παιχνίδι. Και εις ανώτερα! Άξιος ο μισθός που αδιαμαρτύρητα – εδώ και χρόνια – τους καταβάλλει η Επιχείρηση. **Ως και να 'χει ήταν μια... αποκαλυπτική για τους απλούς εργαζόμενους, διαδικασία... Υ.Γ.** Όταν μιλώ για Συνδικαλιστές εννοώ τις «ηγετικές» ομάδες της ΠΑΣΚΕ και της ΔΑΚΕ – η ΕΣΚ ζει στη νιρβάνα της «επανάστασης» – και όχι κάποιους συνεπείς εργαζόμενους που πραγματικά μας εκπροσωπούν.

- ❖ Είναι αντιδεοντολογικό – ίσως και ανήθικο – **να υποκλέπεις τη βούληση, τον προβληματισμό, την ικανοποίηση του επιλέγειν**, από την «αδύναμη» ηγετική ομάδα της παραταξιακής αντιπολίτευσης και να παρουσιάζεις το οργανόγραμμα που «συνέταξε» η ηγετική γραφειοκρατία της ΠΑΣΚΕ ως οργανόγραμμα του Συνδικαλιστικού Κινήματος στην ΕΥΔΑΠ. Ένα οργανόγραμμα που δεν περνάει από το αλώνι της αντιπαράθεσης και της διαλεκτικής σύνθεσης όλων των υπαρκτών δυνάμεων του χώρου είναι απλά το αποτέλεσμα υποκειμενικών και πελατειακών επιθυμιών. **Γι' αυτό και είναι αναξιόπιστο.** Απορίας άξιον είναι ότι οι απόντες – ΔΑΚΕ, ΕΣΚ και κύρια η υπηρεσιακή ιεραρχία και οι εργαζόμενοι – από μια εν δυνάμει συμμετοχική διαδικασία **«σιωπούν» προκλητικά** απλά για να καλύψουν τα ιδεολογικά, υποκειμενικά και οργανωτικά τους ελλείμματα.
- ❖ Είναι αντιδεοντολογικό να καταγγέλλεται διαρκώς κάθε επικοινωνιακή προσπάθεια της Επιχείρησης να προβάλλει το εταιρικό της κύρος. Θα ήταν δίκαιο – ίσως – να καταγγεληθούμε από τους ηγεμόνες για επικοινωνιακό έλλειμμα και όχι για «άσκοπες σπατάλες». **Τι δηλαδή επιθυμούν;** Να γίνει η Επιχείρηση μοναστήρι και να απομονωθεί από το κοινωνικό γίγνεσθαι και τις απαιτήσεις της αγοράς;

❖ Είναι αντιδεοντολογικό να ισχυρίζεσαι ότι παλεύεις ενάντια στην ιδιωτικοποίηση της ΕΥΔΑΠ και να μη λαμβάνεις υπόψη σου ότι **τα βασικά σου όπλα είναι η ανάπτυξη και οι κοινωνικές συμμαχίες**. Για την ανάπτυξη τοποθετήθηκε εν μέρει. **Σε ό,τι αφορά τις κοινωνικές συμμαχίες!** Αυτές δημιουργούνται τόσο με την πειθώ του καθημερινού σου έργου – που παράγεται από τις Τεχνικές Διευθύνσεις και τη Διεύθυνση Εξυπηρέτησης Πελατών – όσο από την επικοινωνιακή διείσδυση του εταιρικού σου προφίλ ή ακόμα και τη «στρογγυλοποίηση» των αδυναμιών σου ως Εταιρεία. Το να παλεύεις μετ' επιτάσεως στο Διοικητικό Συμβούλιο της Εταιρείας – και όχι μόνο – για να υποβαθμίσεις την αρμόδια Διεύθυνση Δημοσίων Σχέσεων και Επικοινωνίας σε Υπηρεσία ή Τμήμα – τότε το λιγότερο που μπορείς να κατηγορηθείς είναι για αβελτηρία. Αν θεωρείς ότι ο Διευθυντής είναι ανεπαρκής στο έργο του τότε «αλλάζεις» τον Διευθυντή. Δεν υποβαθμίζεις τον επικοινωνιακό κλάδο της Επιχείρησης για να «διώξεις» τον Διευθυντή... Θα μου πεις! Αφού απέτυχα – δις – να φιμώσω τον εκδότη της Πηγής – δια της παύσεώς της – δεν διώχνω – δια της υποβαθμίσεως – τον εκδότη, Διευθυντή! **Θεέ μου, τι ντροπή!**

Στο ΣΕΦ θα μου ήταν πολύ εύκολο να κάνω μια ενωτική – χλαρή τοποθέτηση. **Επέλεξα συνειδητά να τους προκαλέσω**. Για να πέσουν οι μάσκες της δημοκρατικοφάνειας! **Για να καταγραφεί το έλλειμμα** του πολιτικού πολιτισμού και της δημοκρατίας που παρουσιάστηκε κατά τη διάρκεια της ομιλίας του Διοικητή και βέβαια της δικιάς μου... που έγινε μετ' εμποδίων!

- ❖ Είναι αντιδεοντολογικό οι παραταξιακοί ηγεμόνες να ζητούν ακατάπαστα προσλήψεις αντί **να «μαστιγώσουν» εαυτούς και αλλήλους** να εργαστούν σκληρά και αδιάλειπτα για να καλυφθούν τα λειτουργικά κενά της Επιχείρησης.
- ❖ Είναι αντιδεοντολογικό να «απαξιώνεται» μια διαδικασία όπως αυτή της πρόσκλησης ενδιαφέροντος για την κάλυψη αναγκών της καταμέτρησης όταν αυτή δε βρήκε πρόσφορο έδαφος λόγω της άρνησης των ίδιων των εργαζομένων. **Αλήθεια δεν πρέπει να καταμετρούνται οι καταναλώσεις;**

❖ Είναι αντιδεοντολογικό, είναι ανέντιμο, να εισάγουν – **οι φίλα προσκείμενοι στην κυβερνητική πλειοψηφία** – «φιλιές» μεταξύ των πόλων εξουσίας στην ΕΥΔΑΠ εμπλέκοντας στο παιχνίδι εκφρασμένες ή κατά φαντασίωση επιθυμίες αρμόδιων Υπουργών. Έτσι οι εργαζόμενοι επιδίδονται σε ένα κυνήγι «μαγισσών» και σε ένα διαρκές κους-κους!

❖ Είναι αντιδεοντολογικό να πλήττεται η **εταιρική και χρηματιστηριακή αξία** της μετοχής μέσα από ανάλογο τύπου καταγραφές – ως οι ανωτέρω – που απεικονίζουν μια Εταιρεία που αλληλοσπαράζεται στις όποιες αντιθέσεις της.

Αυτά και άλλα πολλά, που τέλος δεν έχουν. Είναι καιρός πια να απαξιώσουμε τους κρατικοδίαιτους λαϊκιστές, οι οποίοι ανεφώνησαν απειλητικά δια του Προέδρου της Ομοσπονδίας από τα μικρόφωνα του ΣΕΦ: **«Είμαστε θεσμός, οφείλετε να μας σεβαστείτε!»**

Λέω εγώ: **«Να τους σεβαστούμε; Να τους φοβηθούμε; Να δείξουμε κατανόηση; Να περισώσουμε ίσως τον αυτοσεβασμό μας;»**

Εμείς, απλά, θα προχωρήσουμε με οδηγό τη συνείδησή μας. Προσπερνώντας τους!

άποψη [II]

Το χρονικό της παρακμής...

ΤΟΥ ΓΙΩΡΓΟΥ ΖΟΥΡΙΑΗ

Διευθυντή Δημοσίων Σχέσεων και Επικοινωνίας

πηγή

[52]

Όταν πριν τριάντα πέντε και πλέον χρόνια στα γεμάτα όνειρα περίοδο της νεανικής μας ηλικίας αποφασίζαμε να αφιερώσουμε κομμάτι της ζωής μας στον αγώνα για μια καλύτερη Ελλάδα κανείς μας δεν φανταζόταν τη σημερινή ιδεολογική και πολιτική παρακμή. Τότε ως νέοι άνθρωποι θεωρούσαμε ότι οι δυσκολίες του αγώνα, τα χτυπήματα του σάπιου κατεστημένου θα έπρεπε να βρουν μπροστά τους μορφωτικούς και δημοκρατικούς «γίγαντες» ικανούς να αποδομήσουν με θεωρητικά και πειστικά επιχειρήματα τον αντίπαλο και με τη μέθοδο της διαλεκτικής να ενσωματώσουν στον αγώνα μεγάλο τμήμα του λαού.

Έτσι δομήθηκαν τα κόμματα της μεταπολίτευσης με πρωτοπόρο το ΠΑΣΟΚ που με την κοσμοθεωρία του έδινε τη δυνατότητα ερμηνείας των εθνικών και κοινωνικών αντιθέσεων της εποχής, της γεωιστορικής σημασίας της χώρας και της σαφούς τοποθέτησής της στο άνισο διεθνή καταμερισμό της εργασίας. Οι θεωρητικοί νεομαρξιστές της κοσμοθεωρίας αυτής **με κύριο αναλυτή της ελληνικής πραγματικότητας τον αείμνηστο Ανδρέα Παπανδρέου** – με το ιστορικό βιβλίο «Ιμπεριαλισμός και οικονομική ανάπτυξη» – **«συντρόφευαν»** τη μορφωτική μας προσπάθεια για να ξεφύγουμε από τις κλασικές – επιβαλλόμενες βιβλιογραφικά θεωρίες του Μαρξισμού – Λενινισμού. Έπρεπε να απεμπλακούμε από το νήμα κάθε είδους εξάρτησης και των όποιων παραγώγων της, **ενισχύοντας την άποψη για τη δημοκρατία** στη χώρα αυτή.

Στην πορεία των τριανταπέντε χρόνων από τότε μέχρι σήμερα, το ΠΑΣΟΚ υπέστη **διαδοχικές μεταλλάξεις μέσα από μια διαρκή διαδικασία ιδεολογικού μεταμορφισμού**. Τις μεταλλάξεις αυτές επέβαλλαν οι εναλλασσόμενες ηγεσίες του, οι οποίες μέσα από την «αγωνία» τους να τοποθετήσουν την Ελλάδα στο σκληρό πυρήνα του ευρωπαϊκού καπιταλισμού δημιούργησαν στο λαό μια «ψεύτικη συνείδηση» για ένα ιδιόρρυθμο σοσιαλφιλελεύθερο πρότυπο ανάπτυξης.

Κάτι ανάλογο συνέβη και στο χώρο της Νέας Δημοκρατίας όπου οι ιδρυτικές της αρχές – που εκφράστηκαν από τον Κωνσταντίνο Καραμανλή και απέπνευαν ένα κοινωνικό φιλελευθερισμό – **μεταλλάχθηκαν σ' ένα εκκρεμές** που οι ταλαντώσεις του έφθαναν την μία στον νεοφιλελεύθερο και πολλάκις στον ακροδεξιό χώρο και την άλλη στον μεσαίο χώρο. **Μια μεγάλη ιδεολογική σύγκρουση επικάλυψε τους δύο βασικούς πρωταγωνιστές** της εγχώριας πολιτικής σκηνής και φανερά ήταν τα δείγματα εισοδισμού μέσα από τα ιδεολογικά ρήγματα των δύο ιστορικών φορέων του 1974. Σε ό,τι αφορά την Αριστερά αυτή πλήρωσε το τίμημα των διασπάσεων της και μεγάλο τμήμα της παρέμεινε σε μια διαρκή ατελέσφορη ιδεολογική ενδοσκόπηση.

Η πολιτική έχασε σταδιακά τα ηθικά και ιδεολογικά της χαρακτηριστικά, έγινε ένα απαξιωμένο προσοδοφόρο «επάγγελμα»

χωρίς αξίες και περιεχόμενο και συσπείρωσε στις τάξεις της διάφορους καριερίστες και ομορτοουνιστές που την είδαν σαν επαγγελματική διέξοδο, σαν απελευθερωτική προοπτική για τις κάθε είδους μικρότητες του ανθρώπινου γένους. Δυστυχώς σήμερα **το χαρακτηριστικό μέρος της νέας γενιάς καθοδηγητών είναι η μορφωτική και ιδεολογική ανεπάρκεια** που εξ αντικειμένου βοηθά στην οικοδόμηση μιας επικίνδυνης κομματικής νομενκλατούρας που απλώνει επικίνδυνα τα πλοκάμια της για να εξαρτήσει κάθε άλλη αντιπροσωπευτική δομή όπως π.χ. το συνδικάτο, ο συνεταιρισμός, η τοπική αυτοδιοίκηση. Η πολιτική σκέψη έγινε λαϊκισμός και πνευματική υποανάπτυξη, τα επιχειρήματα στηρίχθηκαν στη χλεύη και στην υποκειμενική απαξίωση. Ο συνωμοτισμός και η ίντριγκα σε συνδυασμό με την καταστρατήγηση των δημοκρατικών διαδικασιών αποτέλεσαν τα οργανωτικά εργαλεία στα χέρια των πολιτικοσυνδικαλιστικών γραφειοκρατών οι οποίοι σταδιακά αποκόπηκαν από την πραγματικότητα της ελληνικής κοινωνίας, από την εργασία και την παραγωγή. **Η μοναδική τους αγωνία παραμένει η διατήρηση ενός εξουσιαστικού ιστού που απλώνεται ως «ψεύτικη συνείδηση»** για να ενσωματώσει κάθε εναλλακτική άποψη. Που επιδιώκει την εξόφωση κάθε σκεπτόμενου ανθρώπου, που αντιστέκεται στη φεουδαρχικού τύπου δομή εξουσίας τους που βασικό στόχο έχει την ίδια την αναπαραγωγή της και τη διατήρηση των προνομίων των εκάστοτε εκπροσώπων της. Που αντιστέκεται σθεναρά στην κάθε προσπάθεια για τη δημιουργία ενός νέου περιβάλλοντος ξένου προς τις συνήθειες των γραφειοκρατών που δυσκολεύονται να προσαρμοσθούν, να εναρμονιστούν με τις νέες συνθήκες.

Έτσι παρατηρούμε, άνθρωποι χωρίς κανένα ιστορικό ή τυπικό προσόν να γιγαντώνονται ως εκφραστές μιας τέτοιας **«ψεύτικης συνείδησης» που διακινείται ως εξουσιαστικό εργαλείο ενσωμάτωσης** κάθε τι νέου που συγκρούεται εξ αντικειμένου με το γνώριμο, το παλαιό. Η αποκορύφωση αυτής της εξουσιαστικής πολιτικής σχιζοφρένειας απεικονίζεται και στην Εταιρεία μας μέσα από την αποκαλυπτική γραφή – κατά περιόδους – των κρατικοδίαιτων παραταξιακών στρατών. Η γραφή τους απεικονίζεται στις παραταξιακές ανακοινώσεις, στις παραταξιακές εφημερίδες **και αποπνέει την όλη συντήρηση** που χαρακτηρίζει τις ηγεσίες τους. Γι' αυτό και **δεν μπορούν να διακρίνουν** τη διαφορά μεταξύ της ιδεολογικής παρέμβασης ενός στελέχους και της παραταξιακής τους εσωστρέφειας.

Γι' αυτό και βρίσκονται σε απόγνωση όταν δεν μπορούν να χειραγωγήσουν ανθρώπους με ιστορική σκέψη, με ιδεολογική υπόβαση, με δι-

αυγή επιχειρήματα τα οποία αποφλοιώνουν την όλη αυτοκαταστροφική πολιτική των «ηγεσιών» – επιμένω των «ηγεσιών» και της εξουσιαστικής νοοτροπίας που αναπαράγουν – των παραταξιακών χώρων και του Συνδικάτου που έχουν δομήσει καθ' εικόνα και ομοίωσή τους. Φοβούνται το καινούριο. Μισούν την αλλαγή. Γι' αυτό και χτυπούν λυσσαλέα κάτω από τη ζώνη κάθε έντιμο και θαρραλέο συνομιλητή – που τολμά να αρθρώσει λόγο για ένα καλύτερο αύριο – **πλήττοντας μετ' επιτάσεως το ήθος και την ακεραιότητά του**. Είναι ο εύκολος δρόμος να χαρακτηρίζεις τον ειλικρινή συνομιλητή εγκάθετο, οσφυοκάμπη, ομορτοουνιστή. **Ο δύσκολος δρόμος είναι** να συσπειρώσεις με ιδεολογική και πολιτική ανωτερότητα τους αντιπάλους σου εντάσσοντάς τους σε ένα κοινό αγώνα που τον εμπνέει το στρατηγικό σου όραμα. **Αλλά για να συμβεί αυτό πρέπει η «ηγεσία» να μπορεί να παράγει όραμα...**

